Tygodnik Polski Założony 1898.
WIELKOPOLANIN
URZĘDOWY ORGAN
P. R. K. UNII ŚW. JÓZEFA
WYCHODZI CO CZWARTEK
56—22-ND ST. PITTSBURG, PA.

Prenumerata wynosi:
Rocznie $1.50
Półrocznie . . . $1.00
Kwartalnie . . . 50c
Pojedyńczy numer . . 5c
Za granicami Stanów Zj. $2.50

Prenumerata musi być opłacona z góry.

Polish Printing & Publ. Co.
56—22-ND ST. PITTSBURG, PA.

WIELKOPOLANIN

Polish Weekly Established 1898
WIELKOPOLANIN
OFFICIAL ORGAN OF
The P. R. C. St. Joseph's Union
PUBLISHED EVERY THURSDAY.

Subscription Price in the United States $1.50 per year in advance;—to Foreign Countries $2.50 per year in advance.

Circulation 15.000 Copies.

Polish Prtg. & Publ. Co.
PUBLISHERS
56—22nd St. Pittsburg, Pa.

Deus et Patria. ORGAN URZĘDOWY UNII ŚWIĘTEGO JOZEFA W PITTSBURGU, PA. Bóg i Ojczyzna.

No. 27. Pittsburg, Pa., Czwartek dnia 8-go Lipca 1909 roku. Rok XI.

NAJDROSI RODACY W PITTSBURGU I OKOLICY.

Każdy, kto się pragnie w czemkolwiek wydoskonalić, powinien się ćwiczyć. Dlategoteż mamy naj rozmaitsze, czy gimnastyczne,czy duchowne, czy umysłowe ćwiczenia. To też niewątpliwie i w miłosierdziu chrześciańskim mamy się wszyscy nieustannie wydoskonalać. Sposobności na tem nie braku je nam w Pittsburgu, mając własne nasze polskie sierotki do utrzymania, krew z krwi naszej, kość z kości naszych. Rodzice, którzy już niejedno dziecko wychowali, wiedzą wybornie, ile to trudów,po święcenia i kosztów potrzeba, by takowe na ludzi wyprowadzić. Nie dajmy się zawstydzić Irlandczykom, Niemcom i innym katolikom którzy poczytują sobie za punkt honoru, żeby na sieroty swe łożyć i takowe utrzymywać. Innowiercy dają nam pod tym względem dobry przykład, wykładając na swe ochrony tysiące. Czyż my Polacy, znani z ofiarności na cele publiczne cofniemy się przed tak szlachetnym, wzniosłym, prawdziwie patryotycznym celem? Nie zapominajmy o tem, że, ofiarując na polskie sieroty stawiamy sobie wspaniały pałac miłosierdzia, w którym każdy kamień fundamentu, to najkosztowniejszy marmur kararyjski, a każda cegiełka w tym gmachu, to jeden z tych przeróżnych drogocennych kamieni, które kiedyś znajdziecie w swej chwalebnej koronie niebieskiej.

Jak zwykle co rok, tak i w tym roku w miesiącu lipcu jest kolekta na polską ochronkę w Emsworth, Pa. Zbierana ona bywa we wszystkich polskich parafiach w całej naszej dyecezyi.

Do was więc szczególnej zwracam się z prośbą, Ojcowie Duchowni, bo wiem, że bez waszego poparcia nie będziemy w stanie nic osiągnąć; przemówcie serdecznie, tkliwie i rzewnie do waszych para fian, a oni z pewnością usłuchają waszego wezwania i pośpieszą z hojną ofiarą, za którą kiedyś nie pięć, albo sześć, ale stokrotny procent z rąk Samegoż Najsłodszego przyjaciela sierót otrzymają. Tysiąckrotne Bóg zapłać za wszelkie ofiary dla polskich sierotek z Ems worth, Pa.

Ks. A. Smelsz, prezes.

SŁOWO NA CZASIE.

Źli przewrotni ludzie wytężają siły, żeby psuć, niszczyć królestwo Boże na ziemi, a jednak szatańską pracę swoją nazywają patryotyzmem.

Pragną oni wpoić w umysł ludu polskiego to przewrotne zdanie, że kto chce być gorliwym katolikiem, nie może być dobrym patryotą.

Wiedzą dobrze ci panowie o tem, że jak długo nasz naród wznosi świątynie na cześć Stwórcy swego, wspiera cierpiących i uciśnionych i mówi pacierze, prosty jest jego żywot, proste i cnoty, i tem się trzyma w potędze.

Wiedzą także, że kiedy naród spysznieje, Bogiem wzgardzi i straci cnoty z wiary idące,zniknie siła, zniknie życie, zniknie szczęście narodu, ale co ich to obchodzi?

Nie chodzi im wcale o dobro ludu, ale jedynie o to, aby lud ten zbałamucić i przywieść do otwartej nienawiści do Boga i religii.

Źródłem, z którego płynie ich nienawiść do Boga i religii, to materyalizm, sobkostwo, błache cele żywota, ambicya, złość i pycha.

Oddajmy co jest cesarskiego cesarzowi, a co boskiego Bogu.

Musiemy ulegać materyi — to prawo życia, jak pojedynczych ludzi tak i narodów całych, — lecz duszę naszą, tę nieśmiertelną od Boga nam daną, Bogu oddać powinniśmy.

Hardy i buntowniczy przeciw Bogu samemu obóz liberałów śmie mniemać, że własność Boską wydrze?

Zabijać ducha religii w polskim narodzie, to Kainowe rzemiosło,to zbrodnia nad zbrodniami.

Ludu polski! czegóż ci trzeba? czy pychy i samolubstwa, byś z grobem tracąc błahe swe cele, pogrzebał swą nieśmiertelność ?

Czyż ci nie lepiej w zaparciu siebie, dla szczęścia drugich pracować, cicho w pokorze idąc po świecie, słodyczą w życiu siebie napawać i pójść po wieniec do nieba?

Czyż nie widzisz, że źli ludzie chcą abyś się wyrzekł swojej przeszłości i przyszłości zarazem i strwonił twych ojców spuściznę?

Religia nie jest niczem **wynalezionem**, niczem **stworzonem** przez ludzi.

Ona jest tchnieniem, jest myślą i życiem ducha samego. — Dla tego mamy nietylko za naszych czasów religię, ale wszystkie wieki miały ją od czasów niepamiętnych.

Nawet nieokrzesany, dziki, gdy zamiast Stwórcy czci stworzenie, pokazuje religijność, tj. połącza ducha swego z niewidzialnem,wiecznem, nieznanem.

Całkiem bez religii są tylko:— Szalony i niedowiarek; obaj są słabi na umyśle.

Czyż więc chcesz ludu polski, aby cię nauczał słaby na umyśle?

A przecież tego szaleństwa, tej słabości na umyśle dowód dają panowie Dangel i Siemiradzki, kiedy wyobrażają sobie, pierwszy, że jest Papieżem, a drugi, że jest królem „Polski w zmniejszeniu''.

Kochaj, ludu polski, z całego serca **ziemię polską mowę polską, obyczaje i zwyczaje polskie,** ale za razem nie zapominaj, **że nad ziemską Ojczyznę, jest Ojczyzna niebieska.**

Bez szaleństwa nie może człowiek zaprzeczyć istnienia duszy w swem ciele, bóstwa w wszechświecie, prawdy we zwniosłych naukach Jezusa.

Tym wszystkim, którzy chcą nas odwieść od Boga, wyrwać wiarę z serc naszych, odpowiedzmy śmiało:

„Zamilknij szyderco, nie drwij z
sprawy świętej!
Mój Bóg zbudował słońce firma-
menty;
Zbudował wszechświat cały; gdy
się korzę
Przed Nim, czyż wstydzić mnie to
kiedy może?

X. C. T.

Z OCHRONKI.

Wszystkim Komitetom, jako i wszystkim paniom, panom i paunom, którzy bezinteresownie, i z wielkiem poświęceniem pracowali nad tem, aby pik-nik na korzyść Ochronki wypadł jaknajlepiej, sierotki składają najserdeczniejsze podziękowanie.

Sprawozdanie z dochodów i roz chodów, podamy w przyszłym numerze gazety, bo dotychczas jeszcze wszystkich pieniędzy nie odebraliśmy, a rachunki także jeszcze nie popłacone.

To jednak już dziś możemy powiedzieć, że pik-nik wypadł finansowo o wiele lepiej jak w roku zeszłym.

Co nas najwięcej cieszy jest to, że mimo tak wielkiej liczby ludzi, cała zabawa odbyła się spokojnie i w jaknajlepszym porządku.

Wszyscy ci, których wybrano do komitetów, stawili się jak jeden mąż, i każdy krzątał się pilnie około swej pracy od rana do samego wieczora.

Wnym księżom Proboszczom za zachęcenie parafian, wszystkim Rodakom i Rodaczkom za przybycie na zabawę aby pomódz biednym sierotkom, niech Bóg stokrotnie wynagrodzi.

Życzliwy w X-ie
Ks. C .Tomaszewski.

NOWINY ZE ŚWIATA.

Nowe trzęsienia ziemi.

Messyna, Sycylia. — Około godziny 7:30 rano we czwartek wydarzyły się znów w Mtssynie dwa bardzo silne trzęsienia ziemi, którym towarzyszył podziemny huk, i które były daleko silniejsze, z gwałtowniejszym falowaniem powierzchni ziemi, niż trzęsienie jakie zburzyło Messynę, Regio i inne miasta i miejscowości i przyprawiło o śmierć 200,000 ludzi w dniu 28go grudnia zeszłego roku.

Jakkolwiek następstwa trzęsienia czwartkowe były o wiele mniej opłakane, mieszkańcy miasta w liczbie 15,000 popadli w straszny popłoch. Wszyscy wybiegli na ulice; rozłożono się obozem na wolnych niezamieszkałych miejscach, obawiając się powrócić do skleconych na prędce po ostatnim trzęsieniu domków. Ruiny sterczące jeszcze od trzęsienia grudniowego, zawaliły sie a całe miasto pokrył gęsty kurz.

Nie wiele ofiar trzęsienia.

O ile dotychczas wiadomo, tylko jedną młodą kobietę wraz z jej dzieckiem zabiły walące się mury; wiele osób rannych.

Cały handel miejski ustał, podobnie jak i ruch we fabrykach i warsztatach.Robotnicy pozbawieni pracy, wałęsają się pomiędzy gruzami domów, a nie brak też nadużyć z ich strony.

W Regio równie silnie, jak w Messynie odczuto trzęsienie, ale, jak dotychczas, nie doniesiono o żadnych ofiarach w ludziach. W Taormina także było trzęsienie, ale szkód żadnych nie zrządziło. Wogóle zdaje się, że trzęsienie czwartkowe objęło taki teren, jak grudniowe. W ciągu 24 godzin ostatnich, odczuto w Messynie 23 różnej siły wstrząśnienia.

Regio, Kalabria, Włochy, 2 lipca. — O godzinie 7:30 odczuto tu silne trzęsienie ziemi. Wiele murów się zawaliło, ale nie doniesiono jeszcze o stratach w ludziach. Wielki popłoch i przerażenie panują pomiędzy mieszkańcami.

Trzęsienie ziemi w Hiszpanii.

Alicanthe, Hiszpania, 3go lipca. W czwartek po południu odczuto w Alicanthe i okolicy trzy wstrząśnienia ziemi. W Tornewieja i w sąsiednich miastach porysowały się ściany domów; donoszą także o innych znaczniejszych szkodach. Przerażeni mieszkańcy powybiegali na ulice, ale, o ile dotychczas wiadomo, żadnych niema ofiar w ludziach.

Trzęsienie ziemi w Kalifornii.

San Bernardino, Cal., 3 lipca.— O godzinie 5:30 po południu w czwartek w San Bernardino, Cal., odczuto lekkie trzęsienie ziemi.— Atmosfera w ciągu całego dnia była nadzwyczaj ciężka a termometer wskazywał 105 stopni ciepła.

Trzęsienie ziemi w Tunisie.

Tunis, Afryka, 3go lipca. — W Tunisie odczuto w czwartek silne trzęsienie ziemi, które trwało przez kilka minut. Z zatoki podniosła się wielka fala wody, szkody jednak nieznaczne.

Chciał zastrzelić przysięgłych.

Kraków. — Po ukończeniu rozprawy szajki włamywaczy przywódca Kowalski, który w czasie rozprawy zachowywał się bardzo spokojnie, po odczytaniu wyroku, wszczął groźną awanturę. Zerwawszy się z ławy, obrzucił obelgami sędziów przysięgłych, następnie usiłował wyrwać z rąk dozorcy karabin. Odepchnięty, chwycił kałamarz ze stołu trybunału i zamierzył się w kierunku przysięgłych. W ostatniej chwili dozorca chwycił go za rękę, dlatego kałamarz nie doleciał do ławy przysięgłych i ugodził współoskarżoną Rozynajową; kobieta omdlała. Prokuratorya państwa wniosła przeciw awanturnikowi oskarżenie.

Więźniowie Żbik i Ćwik, jak słychać,próbowali w ostatnich dniach wydostać się z tutejszego więzienia; nożem od chleba i kawałkami żelaza od łóżka rozpoczęli pracę nad zrobieniem otworu w ścianie. Dozorca Leon Pasenow odkrył zamiar i przeszkodził jego spełnieniu.

Do bieguna północnego.

Berlin. — Berliński „Local Anzeiger'' podaje z dobrą wiarą, że hr. Zeppelin zamyśla spróbować czyby nie dotarł do bieguna północnego swym okrętem napowietrznym. Cesarz ma objąć protektorat nad wyprawą, a przewodnikiem tejże będzie ekspert w sprawach żeglugi powietrznej, profesor Hergesell z uniwersytetu strassburskiego. Najpierw ma być przy pomocy balonu przeprowadzone gruntowne zbadanie okolic biegunowych, zanim właściwa podróż do samego bieguna będzie przedsięwzięta. Do tej wyprawy ma być zbudowany specyalny silny okręt powietrzny pod okiem samego hrabiego aeronauty.

Jak słychać, a raczej jak „Anzeiger'' podaje, profesor Hergesell na przyszłe lato pojedzie na Szpicberg, by tam poczynić stosowne przygotowania do dalszej podróży, która ma się rozpocząć w Cross Bay na zachodnim wybrzeżu Szpicbergów. Czy ta podróż podjęta będzie w roku 1910, zależy to od pomyślności różnych próbnych podróży, których się dokona poprzednio. Prócz tego mają być dokonane odpowiednie studja meteorologiczne i geograficzne.

Cesarz Wilhelm podobno z wielkim zajęciem przyjmuje wywody prof. Hergesella i daje wyraz radości, że hrabia Zepplin erę jego rządów ukoronują swą pracą, oddając długoletnie swe eksperymenty na usługi tak wielkiego narodowo-niemieckiego przedsięwzięcia.

Ustąpienie Kanclerza.

Berlin. — Jak podają z dobrze poinformowanych źródeł, kanclerz książę Buelow nie będzie wyczekiwał rezultatu głosowania w parlamencie nad reformą finansową, lecz przy rozpoczęciu trzeciego czytania wystąpi z mową pożegnalną, w pałacu kanclerza od kilku już dni czynią przygotowania do wyjazdu kanclerza do Włoch.

W kołach dyplomatycznych krąży wiadomość, iż urząd kanclerza, obejmie dotychczasowy nad-prezydent prowincyi reńskiej baron von Schorlemer.

Zabicie pułkownika.

Petersburg. — W Nykolskoje, na Syberyi, jeden z żołnierzy tamtejszego garnizonu zastrzelił na ulicy pułkownika Izwonika.

Powodem miała tyć okoliczność iż pułkownik przechodząc przez ulicę, zatrzymał dwóch szeregowców i karcił ich ostrymi słowami za to, iż zaniedbali oddać mu należne pozdrowienie.

Inny żołnierz przechodzący, spostrzegł to zajście, przybliżył się do pułkownika, sięgnął po rewolwer i strzałem w skroń położył go trupem na miejscu.

NOWINY Z AMERYKI.

Korporacyjny podatek przyjęty.

Washington,D. C. — Poprawka do prawa podatkowego o taksie korporacyjnej, polecona przez prezydenta Tafta, opracowana przez głównego prokuratora Wickershama a przedłożona senatowi przez Aldricha,prezesa komitetu finansowego, jest teraz nierozdzielną częścią projektu taryfy w stadjum obecnym.

Po długich i rozległych mowach za i przeciw, senat przystąpił do głosowania nad projektem na krótko przed 7 godziną, w piątek wieczorem i przyjął go wielką większością, 60 głosami przeciw 11.

Z jedenastu senatorów, którzy przeciw projektowi głosowali, ośmiu było republikanów.

Senator Aldrich oświadczył w piątek wieczorem, że sprawa taryfy będzie zupełnie załatwiona najpóźniej do dnia 20 lipca.

Republikańscy członkowie komitetu finansowego zgodzili się na podwyższenie cła na tytoniu i wyrobach tabacznych o 20 procent ponad uchwalone w Izbie posłów. Piękne widoki przyszłości.

Skandal policyjny w Nowym Yorku.

Nowy York. — Jednym z najdrastyczniejszych wypadków w wydziale policyjnym nowojorskim było bezpardonowe w czwartek po południu zawieszenie w urzędowaniu komisarza policyi A. Binghama, przez prezydenta miasta Mc Clellana, z powodu niesubordynacyi; Bingham nie chciał wykonać pewnych zleceń prezydenta, które mu się wydały „nie na miejscu'' McClellan zażądał wydalenia ze służby kilku najzaufańszych Binghama poruczników policyi a ten rozkazu nie wypełnił.

Z generałem Binghamem ustąpiło z posad kilku jego zaufanych doradców, a prezydent miasta natychmiast zamianował naczelnikiem wydziału policyjnego dotych czasowego pomocniczego komisarza, W. F. Bakera. Ten oświadczył że zaraz podejmie przeprowadzenie daleko idących zmian w policyi. Prawo będzie w przyszłości w całej pełni stosowane, co jest konieczne w takim, jak Nowy York światowym mieście.

Odprawa ta stoi w ścisłym związku z polityką New Yorską, której wyrzucony komisarz nie był na rękę.

Żydzi maczali na pewno w tem rękę, gdyż nie był ich przyjacielem i prowadzono przeciw niemu podstępną kampanię.

Podłożono dynamit pod polską plebanię.

Fairmont, W. Va. — Pod plebanię w polskiej rzymsko-katolickiej parafii w Monogah, podłożono dynamit, jednakże siła wybuchu nie poczyniła wielkich szkód, gdyż dynamit był podrzucony w odległości 30 stóp od plebanii. Wybuch poniszczył szyby w plebanii i w kościele, nikt jednakże nie odniósł pokaleczeń. Proboszcz Lexton znajdował się w chwili wybuchu na plebanii, jednakże nie doznał żadnych obrażeń.

Policya aresztowała kilka podejrzanych indywiduów. W osadzie polskiej poruszenie ogromne.

Polska dziewczyna najpopularniejsza.

Shamokin, Pa. — Mała Eleanora Olga Mikołajczak, córeczka lekarza polskiego, w konteście tutejszej „Daily Dispatch'' o sto dolarów w złocie za największą ilość głosów dla najpopularniejszego dziecka w Shamokin, który się skończył zeszłej soboty wieczorem, wygrała pierwszą nagrodę otrzymując przeszło 209,000 głosów.

Zatrzymano 215 imigrantów.

Nowy York, 1go lipca. — Ustawa, wydana przez komisarza imigracyjnego Williamsa, a orzekająca, że nowi przybysze z zagranicy muszą mieć na pierwsze wydatki w Ameryce najmniej 25 dolarów, spowodowała zatrzymanie na Ellis Island 215 pasażerów drugiej kajuty, którzy wymaganej sumy nie posiadli. Wszyscy są pasażerami okrętu Ryndam z linii, niedawno zawiązanej, Poland-American Oczekują oni na dalszą egzaminacyę, aznim będą mogli wylądować. Komisarz Williams twierdzi, że suma 25 dolarów jest konieczna na utrzymanie przybysza do czasu, kiedy sobie znajdzie zajęcie.

Linia Poland-American powstała przed paru miesiącami a w to nowe przedsiębiorstwo wielu bogatych Polaków włożyło swe pieniądze.

Uczczenie zwłok ś. p. Heleny Modrzejewskiej w New Yorku.

W ubiegły piątek o godzinie 6-ej wieczorem przybyły do New Yorku zwłoki ś.p. Heleny Modrzejewskiej. Na stacyi kolejowej oczekiwał już pogrzebowy p. Kwarciański, który bezzwłocznie przewiózł ciało do kościoła św. Stanisława przy 7ej ulicy gdzie zebrały się setki osób, pragnących oddać hołd ostatni tej gwiaździe polskiej.

U wejścia kościoła zwłoki powitał ks. proboszcz Jan Strzelecki w asystencyi wikaryusza i licznego bractwa ze światłem i zwłoki odprowadzono ze śpiewem do katafalku, na którym po ustawieniu trumny złożono kilka wieńców, między innymi od chóru „Wanda“, grupa 1020 i od chóru ,,Harmonia“, grupa 800 Związku Nar. Pol.

Ostatniemu składającemu wieniec przypadł honor powitania zwłok marszem ,,W mogile ciemnej“. Z zadania swego „Harmonia“ wywiązała się znakomicie. Po śpiewie „Harmonii“ odprawione zostały żałobne nieszpory przez ks. Strzeleckiego z modlitwą za spokój duszy ś.p. Heleny Modrzejewskiej.Chłapowskiej. W sobotę o godzinie 10-ej rano ks. proboszcz Strzelecki odprawił solenną mszę św., na której był obecny ks. prałat Levele z katedry św. Patryka i który wygłosił nader piękną angielską mowę. Wzruszającą mowę polską wygłosił ks. Wróblewski. Po odprawieniu ceremonii kościelnych, ciało ś. p. Heleny Modrzejewskiej przewiezione zostało do Hoboken i tam złożone na okręt „Kaiserin Auguste Victorie“, który nazajutrz o godz. 10-ej rano odpłynął do Hamburga.

Podróż trwać będzie do 9-ciu dni, poczem zwłoki przewiezione zostaną do Krakowa na miejsce wiecznego spoczynku.

Ciału towarzyszy mąż zmarłej p. Bożenta Chłapowski.

Baltimore, M. D.

Pomiędzy studentami którzy otrzymali dyplomy na farmaceutów w Baltimore, znajduje się jeden Polak p. Mieczysław Marecki, który otrzymał dyplom doktora farmacyi. Pan Marecki jest synem śp. Piotra Mareckiego, znanego budowniczego i zasłużonego Związkowca, jednego z założycieli grupy 60 Z. N. P. — Coraz więcej Polaków bierze się do wyższej nauki i często spotykamy naszych rodaków pośród amerykańskich mężów nauki, przemysłu i handlu, pomiędzy wysokimi urzędnikami, a przez to większa chwała dla naszej narodowości.

„Stanley Ketchel“ znowu zwyciężył.

San Francisco, Cal.— Stanisław Kieciał znowu zwyciężył i nadal pozostaje szampionem pięściarzy średniej wagi. Przeciwnikiem tego znanego polskiego pięściarza był Billy Papke.

Walka trwała całą godzinę. Papke został pobity strasznie.

Kieciał uległ złamaniu prawej ręki w przegubiu i jedynie dzięki temu Papke zdołał dotrzymać do końca walki. Pomimo, ze Kieciał uległ złamaniu ręki, zdołał pobić swego przeciwnika.

Za walkę tę dostał Kieciał kilkanaście tysięcy dolarów.

Czwarty Lipca w kraju.

Chicago, Ill. Podług statystyki [illegible] tego“, który w tym roku trwał całe prawie trzy dni, wynoszą 64 zabitych a 1575 rannych; szkoda zrządzona ogniem dochodzi do $446.500.

W Chicago jeden człowiek zabity a 48 rannych.

Słowem święto Niepodległości było daleko w tym roku ,,zdrowsze“, niż w innych.

Bomba rani dziewięć osób.

Woonsockett, R. I. Dynamitową bombę wrzucono w tłum ludzi, otaczających domokrążcę Harrisona.— Dziewięć osób rannych. Harrison wyszedł z wypadku cało. Pomiędzy rannymi jest także Polak, Stanisław Jurczyk, lat 20, który doznał ran w pierś i w brzuch. Pięć osób włącznie z Jurczykiem doznała ciężkich ran; zabrano rannych do szpitala.— Stan zdrowia Jurczyka nie jest zbyt groźny.

Sprawca zamachu uszedł bezpiecznie. Policya powiada, że był to zamach anarchistów, którzy uroczystości rocznicy ogłoszenia Niepodległości użyli za zademonstrowanie swej egzystencyi.

Mianowanie Polaka.

Harrisburg, Pa. Na odbytej niedawno stanowej konwencyi partyi republikańskiej nominacyę sądu stanowego otrzymał p. Robert Moszczyński z Filadelfii. Pan Moszczyński jest Polakiem i gorliwym patryotą. Obecnie piastuje on urząd sędziego powiatowego w Filadelfii i niejednokrotnie dał dowody, że sprawy narodowe interesują go mocno. Wybory odbędą się dnia 2go listopada. Wątpliwości co do wyboru p. Moszczyńskiego nie ma żadnej, gdyż partya republikańska przewyższa siłę partyę demokratyczną w całym Stanie Pennsylvania.

Niedobór Skarbu Stanów Zjednoczonych.

Washyngton. Związkowy skarb państwa ogłosił sprawozdanie finansowe za rok ubiegły, kończy się 30 czerwca.

Dochody wynosiły $604,432.846, rozchody $694,244.002; niedobór zatem wynosi $89,811.156.

Wobec zapotrzebowania gotówki wypowiedział minister skarbu Mc Veagh, pożyczonych rozmaitym bankom $25,000.000.

Czas płacić za „Wielkopolanina''.

ZAWIADOMIENIA.

ZARZĄD UNII ŚW. JÓZEFA:

Wiel. Ks. C. Tomaszewski, kapelan.
Jan Maron, Prezydent.
3612 Brereton ave., Pittsburg, Pa.
Paweł Szałkowski, Wice-prezydent.
821 Dickson str., Homestead, Pa.
Leopold Buchholc, Kasyer.
3441 Melwood ave., Pittsburg, Pa.

Opiekunowie Kasy.
Józef Grabowski,
1441 Penn ave., Pittsburg, Pa.
Andrzej Ratajewski,
3038 Brereton ave., Pittsburg, Pa.
Władysław Mielcuszny,
144—44 str., Pittsburg, Pa.
A. Szramowski, Marszałek.
3347 Vesper str., Pittsburg, Pa.

Wszelkie korespondencye, dotyczące Unii św. Józefa, adresować należy na ręce sekretarza:

WŁ. SZELONG,
123—43th str., Pittsburg, Pa.

Wszelkie listy w sprawach finansowych Unii, należy adresować do:

ANDRZEJ KAŹMIERSKI,
335 Hancock st. 6 Ward, Pittsburg,,Pa.

Posiedzenia Zarządu Unii św. Józefa odbywają się w pierwszą Niedzielę każdego miesiąca.

Mężczyźni wstępujący do Unii św. Józefa mogą podług swej woli dać się ubezpieczyć na $750.00, $500.00 lub też na $250.00.

Niewiasty tak samo mogą się dać ubezpieczyć w Unii św. Józefa na powyżej wymienione sumy. — Niewiasty są wolne od opłacania podatku na Organ.

Adresy Sekr. wszystkich Grup Unii, czas i miejsce posiedzeń.

Grupa I. Br. św. Józefa, sekr., Józef Walkowski,3201 Dickson str. Pittsburg, Pa. Posiedzenia w czwartą Niedziele każdego miesiąca w par. św. Stanisława K.

Grupa II. Ryc. św. Michała Arch. No. I, sekr. Jos.Ksiciński, 2815 Spring alley, Pgh., Pa. Posiedzenia co drugą niedzielę miesiąca w par. św. Stanisława K.

Grupa III. Strzelcy św. Jadwigi No. I sekr., P. Nawrocki, 58 22 st. rear, Pittsburg, Pa., posiedzenia w trzecią niedzielę miesiąca w par. św. Stanisława K.

Grupa IV. Br. św. Franciszka Xaw. sekr. Jan Iwiński, 335 Hancock str., Pgh., Pa. Posiedzenia co drugą niedzielę miesiąca w par. Niep. Serca N. M. P. na Górach.

Grupa V. Br. św. Walentego, sekr. Michał Okoński, 4812 Hatfield str. Pgh., Pa.—Posiedzenia co czwartą niedzielę miesiąca w par. Najśw. Rodziny.

Grupa VI. Ksawery Barszczewski 910 Talbot ave., Braddock, Pa. — Posiedzenia w drugą niedzielę miesiąca w par. Najsłodszego Serca Jezus.

Grupa VIII. Ryc. św. Michała Arch., No. II, sekr. Józef Walkowski, 3201 Dickson str. Posiedzenia co trzecią niedzielę miesiąca w par. Niep. Serca N. M. P. na górach.

Grupa IX. Gwardya Ryc. św. Antoniego, sekr. St. Dembowski, 3011 Preble ave., Pittsburg, Pa. — Posiedzenia w drugą niedzielę miesiąca w par. św. Stanisława K.

Grupa XI. Br. św. Jerzego, sekr. Wacław Gaca, 101 Meadow str. Duquesne, Pa. — Posiedzenia w drugą niedzielę miesiąca w par. św. Jadwigi.

Grupa XII. Br. św. Antoniego, sekr., Fr. Wnorowski, 709½ 8th ave., Homestead, Pa. — Posiedzenia w czwartą niedzielę miesiąca o godzinie 1ej po południu w par. św. Antoniego.

Grupa XIV. Br. św. Stanisława Kostki sekr. F. Łentowski, b. 493 Goff,Pa. Posiedzenia w 3ą niedzielę mies.

Grupa XV. Br. św. Antoniego Pad., sekr., Józef Majewski, 313 S. Main str. Sharpsburg, Pa. — Posiedzenia w drugą niedzielę miesiąca w parafii św. Jana Kantego.

Grupa XVI. Br. św. Józefa, sekr. August Wiśniewski, cor. Ridge i 33 str. Posiedzenia odbywają się w czwartą niedzielę miesiąca w parafii Niep. Serca N. M. P. Pgh. Pa.

Grupa XVII. Br. św. Stanisława B. i M. sekr. Felix Urbanowski, box 33, Calumet, Pa. Posiedzenia w trzecią niedzielę każdego miesiąca w parafii św. Stanisława K. w Mammoth, Pa.

Grupa XVIII. Strzelcy św.Jadwigi No. II, sekr. Jakób Papciak, — 3021 Preble ave., Pittsburg, Pa.— Posiedzenia w trzecią niedzielę miesiąca w par. Niep. Serca N. M. P. na górach.

Grupa XIX. Ułani św. Kazimierza Kr. sekr., Stanisław Mantz, 833 — 2-nd ave., New Kensington, Pa.— Posiedzenia w trzecią niedzielę miesiąca w par. Matki Boskiej Częstochowskiej.

Grupa XXII. Ryc. św. Michała Arch. No. III, sekr. Władysław Zieliński, 310 Downing str., Pgh., Pa.— Posiedzenia w drugą niedzielę każdego miesiąca w par. Niep. Serca N. M. P. na górach.

Grupa XXIII. Tow. św. Stanisława K. sekr. Jan Kurowski, 22 Roberts Alley, Pgh., Pa. Posiedzenia co pierwszą niedzielę miesiąca w par. św. Stanisława K.

Grupa XXIV. Br. św. Stanisława K. sekr., Jan Januszko, box 57 Bosvell, Pa. Posiedzenia co drugą niedzielę miesiąca.

Grupa XXV. Husarzy Pułaskiego,sekr L. Laszkiewicz, 3034 Preble str., Pittsburg, Pa., — Posiedzenia w drugą niedzielę miesiąca w par. Niep. Serca N. M. P. na górach.

Grupa XXVI. Br. św. Stanisława B. i M. sekr. A. Łachmanek, box 96, Export, Pa. — Posiedzenia odbywają się w trzecią niedzielę miesiąca w par. Najśw. M. Panny.

Grupa XXVIII. Br. śś. Piotra i Pawła sekr. St. Basikowski, 837 Pike str Allegheny, Pa. Posiedzenia w pierwszą niedzielę miesiąca w par. św. Stanisława K.

Grupa XXIX. Br. św. Józefa Opiek. Dzieciątka Jezus, sekr., Józef Popławski, box 315 Canonsburg, Pa. Posiedzenia w drugą niedzielę miesiąca w par. św. Patrycego.

Grupa XXX. Tow. św. Franciszka de Paulo, sekr. St. Pawelski, box 140 Ford City, Pa. — Posiedzenia odbywają się co drugą niedzielę każdego miesiąca.

Grupa XXXI. Tow. Ryc. św. Michała Arch. sekr. Teofil Drozdowski,— box 105 Jenner, Pa. Posiedzenia odbywają się co drugą niedzielę każdego miesiąca.

Grupa XXXII. Tow. św. Jacka w Creighton, Po. Posiedzenia trzecią niedziele miesiąca w domu Ig. Sawy. sekr.,Jan Kamiński box 44 Creighton, Pa.

Grupa 34 Tow. pw. Stanisława B. i M Posiedzenia co drugą niedzielę.— Sekretarz Ignacy Firlik, Everson, Pa.

Bractwo Matki Boskiej Nieustającej Pomocy. Posiedzenia co 4tą niedzielę miesiąca w par. św. Stanisława K., sekr. P. Bakanowski 64 Beelen str., Pgh., Pa.

TABELA PODATKU STOPNIOWEGO Unii św. Józefa w Pittsburgu.

Wiek		Assesment od $250	$500	$750
Od 16	Do 20	20c	40c	60c
20	21	21	42	63
21	22	22	44	66
22	23	23	46	69
23	24	24	48	72
24	25	25	50	75
25	26	26	52	78
26	27	27	54	81
27	28	28	56	84
28	29	29	58	87
29	30	30	60	90
30	31	31	62	93
31	32	32	64	96
32	33	33	66	99
33	34	34	68	1,02
34	35	35	70	1,05
35	36	36	72	1,08
36	37	37	74	1,11
37	38	38	76	1,14
38	39	39	78	1,17
39	40	40	80	1,20
40	41	41	82	1,23
41	42	42	84	1,26
42	43	43	86	1,29
43	44	44	88	1,32
44	45	45	90	1,35

WSTĘPNE.

Dla mężczyzn i niewiast bez względu na wiek po 25c od każdych $100. ubezpieczenia. Do każdego assesmentu miesięcznego dolicza się na

FUNDUSZ REZERWOWY.

Od człon. ubezp. na $250 2c
" " " $500 4c
" " " $750 6c

FUNDUSZ OBROTOWY.

Każdy członek bez względu na jaką sumę jest ubezpieczony opłacać będzie 3c. i na organ Unii 5c.

ROZMAITOŚCI.

Flamandzi o Polsce.

Staraniem młodzieży polskiej odbyła się w Antwerpii konferencya „O odrodzeniu Polski''. Prelegentem był Józef Muls, członek wybitnej rodziny flamandzkiej, adwokat i zdolny mówca.

Konferencya ta zgromadziła kilkuset słuchaczy, którzy wysłuchali z zachwytem entuzyastycznego przemówienia mówcy.

Antwerpski „Matin'' opisuje w ten sposób ten odczyt:

„Jeszcze Polska nie zginęła..'' Przekonaliśmy się o tem raz jeszcze, widząc salę obchodów „Athenee rojal'' literalnie wypełnioną publicznością rozentuzyazmowaną i oklaskującą....

„Pan Muls przeprosił na wstępie, że na uroczystość złoży się jedynie jego odczyt. Użył miłego zwrotu mówiąc, że mimo tego będzie to uroczystość, gdyż tyle niewiast jest obecnych na sali, a będzie to uroczystość patryotyczna, gdyż poświęcona gloryfikacyi Polski...

„Pan Muls, przechodząc do przedmiotu, przedstawił opinię wielkich umysłów: Colberta, Georges Sand'a, Michelet'a, Montelembert'a, Lamennais'a, Edgara Guneta o wielkiem przeznaczeniu zachowanem w obliczu niewdzięcznej dla narodu polskiego Europy. Kreśli historyę ludu rycerskiego, bohaterskiego... Opisuje kraj polski, pokryty olbrzymimi lasami przeżnięty licznemi rzekami, pokryty stepami.

„Następnie przechodzi do roku 1794, w którym popełnioną została „największa zbrodnia historyi nowożytnej...'', wykazuje, jak niewdzięcznie zachowano się wobec Polski, która przez całe wieki średnie puklerzem była Europy, zatrzymując u swych granic najazd barbarzyńców, aby umożliwić rozwój cywilizacyi zachodniej.

„Później oto rok 1812, zawodne nadzieje i katastrofa roku 1830. Lecz rasa polska jest niezniszczalną. Ona jak feniks odradza się ze swych popiołów. Mówca przedstawia objawy odradzania się porozbiorowej Polski od roku 1830, wspaniałe dzieła jej poetów i malarzy, a czyni to wspaniale, ale i subtelnie, jakby patryota gorący i krytyk znakomity w jednej złączone osobie. Podkreśla w końcu ruch ekonomiczny współczesny, przygotowujący krok za krokiem podniesienie się narodu''.

PAMIETAJ, ŻE BÓG NAKAZAŁ KOCHAĆ OJCZYZNĘ!

Areoplany w przyszłości.

W ostatnich czasach na polu żeglugi powietrznej nadzwyczajną ruchliwość rozwinęli francuzi. Obecnie jest to u nich jedna z najważniejszych, a w każdym razie najpopularniejszych kwestyi.

I tak np. Żywo jest omawiana kwestya użyteczności praktycznej aeroplanów w najbliższej już przyszłości. Jeden ze specyalistów francuskich twierdzi, że aeroplan będzie stanowczo najtańszym środkiem komunikacyjnym. Obliczenia swoje opiera on na następującej podstawie: Maszyna latająca Wrighta posiada motor o 28 HP. zużywając około 12 litrów benzyny na godzinę, co — licząć litr po 35 centimów — wyniesie okrągłe 4 franki i 20 cetimów. Ponieważ w przeciągu tego czasu aeroplan przebywa przestrzeń 70 klm., przy obsłudze złożonej z dwóch ludzi, przeto koszta podróży na przestrzeni jednego kilometra wyniosą dla jednego człowieka 3 centimy (na kolejach francuskich przebycie 1 kilometra trzecią klasą kosztuje 5 centimów, 1 cent amerykański.)

Paryskie pismo „Auto'' rozpisało ankietę na temat: „Czem będzie maszyna latająca za pięć lat?''— Odpowiedź pospieszyły dać najwybitniejsze osobistości ze świata francuskiego,zajmującego się kwestyą aeroplanów. Odpowiedzi te brzmią przeważnie bardzo optymistycznie, niekiedy nawet wprost fantastycznie, niemniej jednak bardzo są charakterystyczne dla usposobienia francuzów i dla tej tak dziś aktualnej kwestyi.

Michał Corday twierdzi, że w roku 1915 rozwój maszyny do latania tak daleko postąpi, je średnia jej szybkość osiągnie 150 kilometrów na godzinę. Latanie w powietrzu będzie jedynie sportem, a podlegać ono będzie surowym ustawowym przepisom. Liczba aeroplanów w tym czasie we Francyi wzrośnie do trzystu. Komunikacya będzie odbywała się swobodnie pomiędzy wszystkiemi miastami francuskiemi, które będą posiadały osobne place dla wzlotów i lądowań. Również kanał La Manche stanie się możliwym do przebycia dla aeroplanów, które jednakże w tym wypadku będą wymagały specyalnej konstrukcyi.

Emil Bergerat daje odpowiedź w duchu żartobliwym. Według niego górne piętra domów staną się za kilka lat, wskutek zaprowadzenia na stałe żeglugi powietrznej, najważniejszemi. Loże portyerów będą musiały wskutek tego znajdować się nie, jak dotychczas, na parterze, lecz na poddaszach. Mniej bezpieczne staną się wówczas balkony, zwłaszcza na górnych piętrach.

Kapitan Ferber, znany teoretyk żeglugi powietrznej i konstruktor aeroplanów, ma nadzieję, że szybkość aeroplanów przekroczy 150 kilometrów na godzinę. Poszczególne machiny będą mogły pomieścić 4 do 5 osób. Co do rozmiarów przyszłe aeroplany będą naturalnie większe od dzisiejszych. — Wbrew opinii wielu dzisiejszych wynalazców, pozbawione one będą śrub i osi poziomych. W roku 1915 będzie zaprowadzona na stałe żegluga pomiędzy Louvrem a Calais. W portach będą się znajdowały maszyny do latania o sile 1,000 do 2,000 koni.

Komendant Driant pisze: Za lat pięć będziemy widzieli aeroplany, unoszące się w powietrzu na wysokości 15 metrów i szybkością 200 kilometrów na godzinę. Jazda powietrzna na długo jednak pozostanie jeszcze przedsięwzięciem bardzo ryzykownem. Podczas wojny — mogą aeroplany oddawać cenne usługi wojskowości, — zwłaszcza w służbie wywiadowczej.

Ernest Archdeaucon, znany mecenas awiatyki, wypowiada również zdanie, że aeroplan osiągnie za kilka lat z łatwością szybkość 200 kilometrów na godzinę. W budowie jego zajdzie pewna ewolucya w kierunku zmniejszenia płaszczyzn, utrzymujących aeroplan w powietrzu. W dziedzinie sportu, dziedzina awiatyki znajdzie szerokie zastosowanie. Natomiast pod względem komunikacyjnym nie należy spodziewać się jeszcze długo poważniejszych wyników.

Czy, i o ile te nadzieje ziszczą się, okaże niedaleka przyszłość.

Czas płacić za „Wielkopolanina''.

Płacz zwierząt.

Powtarzamy często w mowie potocznej takie przysłowia, jak „płakać jak bóbr'', „płakać krwawemi łzami'', „ronić łzy krokodyle''. Jakież jest właściwe znaczenie tych wyrażeń?

W pojęciu człowieka płacz, ogól nie mówiąc, jest wyrazem żalu i bólu. Czy zwierzę, jako istota żyjąca i niepozbawiona czucia, nie miałoby możności okazywania uczuć żalu i bólu? Mnóstwo przykładów, podpatrzonych z życia zwierząt, potwierdza w zupełności prawdę trafnych wyrażeń, powyżej zacytowanych.

Wyrażenie „płacze jak bóbr'' oznacza, że płaczący długo wylewa łzy, spokojnie, bez szlochania i łkania. W rzeczywistości, gdy bóbr zostaje złowiony, zwątpiwszy o ratunku, płacze gorzko. Płacze ustawicznie gorącemi łzami bobrzyca, gdy zabierają jej bobrzątgo, smuci się do dwóch tygodni i wysycha jak szkielet.

Nad brzegami Nilu, w Egipcie często rozlega się płacz dziecięcy. Zwabiony tym głośnym udanym płaczem dziecka niedoświadczony człowiek przeonywa się, że wygłodniały krokodyl płacze, szukając żeru, a nieostrożny poszukiwacz płaczącego dziecka może stać się ofiarą głodnego potwora, gdyby zablizko doń podszedł. Stąd wzięto wyrażenie „wylewa łzy krokodyle''.

Gatunek ociężałej meksykańskiej jaszczurki płacze krwawemi łzami; jest to wydzielina krwawa gruczołu łzowego, wytryskująca podczas niebezpieczeństwa w walce z inną jaszczurką.

Znane są przykłady płaczu, tj. obfitego wylewu łez, u małpy, gdy im zabierają małpiątka, drażnią je, biją lub zostają ranione, wyrażając w taki sposób uczucia żalu i bólu.

U śmiertelnie ranionej sarny z dużych czarnych ócz płyną obficie łzy.

Psy płaczą bardzo łatwo.

Ścigany zając wydaje okrzyk podobny do płaczu i z ócz płyną łzy.

Stary szczur płacze, gdy widzi utopionego towarzysza lub złowionego w pułapce.

U zwierząt przeżuwających istnieje stosunkowo wielki gruczoł i kanał łzowy w oczodole i możność łatwego łzawienia, trafnem przeto jest przysłowie ludowe „płacze jak cielę''.

Powyżej przytoczone przykłady jak i wiele innych, wykazują, że u zwierząt żal i ból ujawniają się przez łzy, wogóle jednak zwierzę nie płacze tak łatwo jak człowiek i w wielu razach znosi ono niedolę z godną podziwu cierpliwością.

Dziwnem wydaćby się mogło pytanie, czy zwierze się śmieje. Możność śmiechu, jako wyraz uczucia radosnego, jest właściwą człowiekowi. Jednakże ze spostrzeżeń przy odruchach mięśni wargowych wnioskować należy, że małpy i psy również zdolne są uśmiechać się.

Pomnik Promyka.

Warszawa. — W tych dniach artysta rzeźbiarz Czesław Makowski ukończył pomnik, wystawiony na cmentarzu powązkowskim przez żonę i dzieci nieodżałowanej pamięci Konradowi Prószyńskiemu (Promyka).

Pomnik, w kształcie kolumny piramidalnej z krzyżem na szczycie, wykuty jest z czarnego granitu szwedzkiego, do połowy polerowanego, a tej jego części widnieje bronzowy medalion Promyka, a pod nim napis.

Część dolną, niepolerowaną, wypełnia bronzowa płaskorzeźba wieśniaka, który siedzi na zagonie u stóp skały i czyta ostatni przez „pisarza'' redagowany numer Gaz Świątecznej.

Pomysł jest bardzo trafny i w połączeniu ze świetnem wykonaniem stanowi całość wybitnie artystyczną.

Pomnik znajduje się za bramą czwartą, w drugiej alei poprzecznej od muru. Przeniesienie zwłok śp. Prószyńskiego z grobu rodziny Korzonów, gdzie tymczasowo spoczywają, do własnej mogiły, odbędzie się w jesieni.

Oj prawda!

Religia powiada, że każdy człowiek ma wolną i nieprzymuszoną **wolę.**

— Tak... pani dobrodziejko.. dopóki się nie ożeni.

ZAPIACILI ZA „WIELKOPOLANINA''.

A. Jarząbkowski	1.50
Tow. Kasy Poś. Dell.	5.15
P. Kloc.	1.50
K. Gorniak	1.50
S. Mularz	1.00
A. Sobolewski	1.00
W. Tomkiewicz	1.50
L. Sobolewski	1.50
J. Walczak	1.50
T. Kajut	3.00
Ludwika Skora	1.50
Mikołajewski	1.50
Jan Kowalski	1.50
Wł. Rąpała	1.00
M. Cichowicz	2.24
J. Adaczyk	3.00
F. Guzik	1.50
Ig. Renkowski	1.50
B. Dłuski	1.50
F. Gałkowski	1.50
S. Pawlak	1.50
S. Piontkowski	1.50
J. Szymborski	3.00
J. Rolewski	2.40
J. Nikodem	1.50
J. Przybylski	1.20
St. Kowalczyk	1.50
Kamiński	1.50
K. Balcer	1.00
M. Sokół	1.00
A. Morawski	25
J. Bilski	1.50
A. Kowalczyk	1.50
J. Czerwiński	1.50
J. Kino	3.00
J. Kieliszewski	1.50
Koczorwski	1.50
W. Jurewicz	1.50
M. Kostecki	1.50
Jan Rutkowski	1.00
Jos. Świstak	1.50
J. W. Emerling	1.50
J. Wojtaszak	1.50
Ks. F. Robaczewski	2.00
Wiernicki Fr.	3.00
K. Parzych	1.50
Gawroński	1.50
J. Szymkowicz	1.50
Ks. Woszner	1.50
Cwynar	1.50
A. Smulski	1.50
Jan Pareben	1.50
K. Pieprzyca	1.45
Ks. Wł. Odziemczewski	1.50
K. Smith	1.50
S. Zajdel	1.50
J. Kowalski	1.50
L. Michałowski	1.50
Jan Brzezuski	1.50
J. Michalik	1.50
W. Wojtalewicz	1.50
S. Kuklewski	1.50
J. Dombrowski	1.00
W. Mankowski	3.00
W. Walczak	3.00
Michał Świątek	1.50
Unia św. Józefa	68.20
Ks. Paukszto	1.50
W. Bierz	1.50
A. Ptak	50
H. Wołowska	2.00
J. Zajdziński	1.50
Piotrzkowski	75
L. Jasiński	1.50
S. Tomaszewski	1.50
S. Matyba	1.50
E. Mikuszewski	1.50
Teofil Grzywocz	1.50
L. A. Jurkiewicz	75
K. Misiewicz	1.50
M. Ziemitra	1.50
B. Pawłowski	1.50
A. Frak	75
L. Kośnicki	1.50
A. Miller	1.50
J. Stefanowicz	1.50
B. Kaczmer	1.50
J. Czernik	1.50
Pałciński	1.50
Zaremba	1.50
A. Rawa	1.50
Jos. Matusiński	1.50
Jan Goreczyca	1.50
M. Kamiński	2.40
Ks. G. Kraus	7.50
Jos. Kubicka	50
Tow. Wład. Kr.	15.00
Szymański	1.50
F. Szultz	1.50
A. S. Małek	1.50
S. Skibięski	1.50
Jan Zysko	1.50
M. Kusy	50
J. C. Szerszeń	1.50
J. Krawietz	1.50
L. E. Swierz	1.50
J. W. Moczygemba	1.50
Jan Felix	50
M. Starzyński	1.20
J. Sobczyński	3.00
J. Zyks	1.20
W. Kancelewski	1.00
Swaranowicz	1.50
Franz	1.50
J. Zawielniski	1.50
K. Barczak	1.50
J. Jeżewski	1.50
Tow. Kas. Pośm.	5.15
K. Markowski	1.50
M. Andrzejewski	1.50
Jan Matusiak	1.50
F. Jasiecko	75
L. Świerzewski	3.00
J. Kempa	1.50
J. Puchała	1.50
J. Waligórski	1.50
Ks. J. Wojtowicz	3.00
Ks. J. C. Dworzak	4.50
Ks. B. Pawłowski	1.50
J. Nowak	1.50
J. Markiewicz	3.00
J. Litka	1.50
W. Mitkowski	4.50
J. Gradowski	1.50
S. Burns	1.50
Stefana Malinowska	1.50
J. M. Stower	1.00
Jan Domarecki	1.50
J. Zagata	1.50
W. Rus.	1.50
F. Jorko	1.50
Ks. L. S. Redmer	3.00
A. Krasowski	1.50
P. Klatka	1.50
Unia św. Józefa	75.40
Newerowski	1.50
Ks. F. A. Nowak	1.50
Ks. J. F. Nona	3.00
S. Skorłutowski	1.50
J. Musiewicz	1.50
J. Ludwikowski	1.50
M. Dembiński	1.50
F. Orczyk	1.50
St. Sawicki	1.50
A. Grabowski	1.50
M. Borysiak	1.50
A. Krzywicki	1.50
T. Borkowski	1.50
A. Tech	75
Tow. Kas. Pośm.	5.15
K. Kaczmarek	1.50
Ceglarski	1.50
Marya Ozajtowicz	1.50
J. Kryger	6.00
Ks. J. Jaworski	1.50
Ks. A. Mickiell	1.50
J. J. Dobrzyński	1.50
S. Poniedziałek	1.50
Ks. J. Jaworek	1.50
W. Jakubowski	1.50
St. Szewczyk	50
S. Lewandowski	1.50
M. Uszyński	1.50
Raniszewski	1.20
Booch	1.50
W. Gubański	1.50
F. Gawlicki	1.50
Fr. Domachowski	1.50
J. Kozak	1.00
A. Gregory	50

FOTOGRAFIE!!

F. ZJAWINSKI

Wyrabia najlepsze i najtrwalsze Fotografie: — Ślubów, Grup weselnych, Familijnych, Grup towarzyskich, — Dzieci, półpiersia, figury całe robi w różnych wielkościach, najpiękniejszych i najmodniejszych fasonach znany ogólnie Fotograf

F. ZJAWINSKI
Polski Fotografista
Dwie Galerye:
322 5th ave. McKeesport, Pa. 332 8th ave. Homestead, Pa.

Barry House

50 Pokoi eleganckich umeblowanych
Obiady i przekąski każdego czasu
Bufet zaopatrzony w wyborne Wina Likiery i Piwa krajowe i zagraniczne.
Usługa szybka i grzeczna.
Penn ave. blisko 30 ul.

Waga i miara uczciwa — Ceny niskie. Usługa szybka
Józef Walkowski
GROSERNIA
Mam na składzie towary pierwszorzędnej jakości, przeto upraszam Szan. Rodaków o łaskawe poparcie.
3201 Dickson ul. Pittsburg.

Florence Regulująca Herbata.

Najlepszy Środek na: Zatwardzenie, Niestrawność, Dyspepsyę, Ból głowy.
Zapobiega: Hemoroidom. Reumatyzmowi, Cierpieniom Nerek i Kamieniom w Pęcherzu.
Znak handlowy opatentowany

Czy wiecie, że 90 procent chorób jest spowodowanych przez złe działanie żołądka? Od dziecka do starości zatwardzenie jest powodem wszystkich chorób. Florence Regulating Herbata pomaga wszystkim wymaganiom natury, gdyż czyści cały organizm i usuwa powody chorób. Nieszkodliwa nawet dla niemowląt i stanowczo skuteczna.— Przyślijcie 12c za małą, albo 29c za dużą paczkę w pieniądzach lub znaczkach pocztowych. Adres:
Florence Manufacturing Co.
Brooklyn, N. Y.
a natychmiast wyślemy paczkę na podany adres.

Black-Caps
Dla mężczyzn. Wielu z was cierpi na rozmaite choroby sekretne, z których każdy może być wyleczony w przeciągu 2 do 5 dni, używając nasze pigułki. Leczenie bezpieczne. Zwracamy pieniądze gdy wam niepomogą.
Cena 50 pigułek 50 centów.
Do nabycia w aptekach, lub u nas — pocztą wam wyślemy.
The Safety Remedy Co.
310 Bank Bld.— Canton, Ohio.

WŁOSY

jeżeli wypadają to nie czekaj aż całkiem wyłysiejesz. Piękne, gęste i długie włosy jest upiększeniem człowieka i największym skarbem piękności. Jeżeli chcesz wstrzymać wypadanie włosów, wzmocnić korzenie, przysporzyć wzrost ładnych, gładkich gęstych, długich włosów i wyniszczyć łuskę i wszelki brud w głowie, używaj "The John Hair Invigorator" I po co chodzić z brzydkiemi, rzadkiemi, nędznemi włosami jeżeli można wychodować piękne i długie włosy. Cena $2.00 za flaszkę. 3 flaszki za $5.00. Preperat na wzrost wąsów i brody $1.00. Pomada dla włosów 50c. Katalog opisujący 200 chorób darmo, za parę znaczków pocztowych. Pisz dzisiaj.
JOHN'S SUPPLY HOUSE
2334-2332 S. OAKLEY AV. CHICAGO, ILL.

Stawianie Baniek i Pijawek jest moją specyalnością
W 6 Wardzie na górach
Polska Balwiernia
3064 Brereton Ave. Pittsburg, Pa.
W. Sobczyńskiego

Dr. KOLER,
Lekarz Polski

Dr. Koler jest jedynym lekarzem w Pittsburgu, dyplomowanym w Warszawie, który ma przeszło 15 lat doświadczenia w leczeniu rozmaitych cierpień ludzkości. Dr. Koler zwraca szczególną uwagę na wszystkie choroby prywatne i zaraźliwe (czy to nabyte lub z rodziców przekazane) jakoto: Syfilis, Utrata siły męskiej. Następstwa onanii i leczy je prędko i skutecznie. — Specyalność jego w leczeniu zastarzałych chorób **nerwowych i reumatyzmu, kataru głowy, nosa, gardła i kanałów oddechowych, dychawicy, kataru żołądka i kiszek, choroby pęcherza i nerek, epilepsyi, skrofuły, liszai, wyrzutów, świerzbu, wrzodów, białych upławów** — wszelkich chorób pochodzących z krwi, również zastarzałe choroby maciczne.
Godziny przyjęcia: od 9 rano do 9 wieczór W piątek od 9 rano do 5 po poł. W niedzielę do 4 po południu,
Dr. KOLER,
644 Penn ave., Pittsburg, Pa.

Zakłada pompy, Wanny kąpielowe.
R. W. RAMSDEN
PLUMBER
1913 PENN AVE. PITTSBURG.
Rury, wodociągowe i rury gazowe,

Fallert
Fotografista
Fotografujemy przy elektrycznym świetle, nie potrzebujemy słońca.
OTWARTE w sobotę do 9,30 wieczór, w niedz. do 5-ej popołud.
1207 Carson St. S. S.

W. DOGONKA
Kontraktor i Budowniczy,
124 42nd str. Pittsburg.

Importowane i krajowe Wina, Likiery, Brandy, rozmaite Piwa i wonne cygara.
CHAS. BROSKY
POLSKI HOTEL
2734 PENN AVE., PITTSBURG, PA.
Pierwszorzędna Restauracya w której zawsze dostać można polskie obiady.

FRANCISZEK MYSZEWSKI
Budowniczy i Kontraktor
Buduje domy i przyjmuje wszelkie reperacye.
3008 PREBLE AVE. PITTSBURG.

ZIEMIE POLSKIE POD AUSTRYAKIEM.

Uhrów.

W Nowosiółce kardynalskiej w powiecie rawskim wydarzył się wypadek, świadczący o zdziczeniu i zwyrodnieniu tamtejszej ludności. Do p. Borowskiego, właściciela obszaru dworskiego tej wsi, przybył z Rosyi przed niedawnym czasem mężczyzna nieznanego nazwiska, długoletni wygnaniec polityczny i więzień katorżny, któremu pod koniec życia udało się uciec z wygnania z gubernii orenburskiej i schronić na ziemię galicyjską. P. Borowski wypróbowawszy jego uczciwość powierzył mu nadzór nad pewnemi gałęziami gospodarstwa wraz z urzędem pisarza. Pisarz przydybawszy jednego z parobków na kradzieży, uderzył go w plecy. Rodzina uderzonego podniosła z początku wrzawę, z powodu znęcania się „Lacha'' nad Rusinem, później jednak uspokoiła się, lecz tylko pozornie. W nocy bowiem do mieszkania pisarza wdarło się trzech ludzi, którzy zamordowali go w straszny sposób rozbijając luśnią czaszkę, łamiąc obojczyk, rękę i parę żeber. Żandarmerya aresztowała sprawców zbrodni natychmiast.

Polska Ostrowa.

Wydział gminy Polskiej Ostrowie oświadczył, że szkoły polskiej nie założy, mimo że komisya rządowa stwierdziła potrzebną ilość dzieci. Nowe to bezprawie czeskie wywołało wielkie oburzenie wśród całej ludności polskiej. Oczekiwany jest protest rodziców polskich; strajk szkolny prawdopodobny.

(A to tyle się mówi o połączeniu Słowian).

Jarosław.

Namiestnictwo unieważniło wybór na marszałka powiatowego księcia Witołda Czartoryskiego, z tego powodu, ponieważ wybór ten odbył się przez aklamacyę, a ma się odbyć przez głosowanie kartkami. Zarządzono ponowny wybór i wybrano już prawidłowo marszałkiem ks. Czartoryskiego.

Poruczyn koło Brzeżan.

Dnia 5 b. m. zgorzała niemal cała wieś Poruczyn, 200 budynków należących do 46 gospodarzy. — Przeważnie byli ubezpieczeni w „Dniestrze'', 7 gospodarzy w krakowskiem Tow., a 7 gospodarzy wcale nie było ubezpieczonych. — Pożar powstał wskutek bawienia się dzieci zapałkami. Spaliła się również szkoła, oraz ruchomości nauczyciela Joka.

Złoczów.

Aresztowano tu trzech uczniów ruskiej bursy za kradzieże; czwarty, który najbardziej zawinił, uciekł. Sprawa jest następująca: W składzie broni i prochu Rollera od trzech lat niewyśledzeni sprawcy spełniali kradzieże: flobertów, rewolwerów, dubeltówek i td. Pierwszą kradzież spełniono w marcu 1907, drugą w 1908, trzecią w marcu b. r. Sprawcy zawsze wyjmowali okno z ramami i w ten sposób włamywali się do sklepu — niestety, schwytać ich nie można było. Dopiero 27go maja rozeszła się wśród studentów pogłoska, je z bursy ruskiej wydalono kilku uczniów i że w gimnazyum uczeń 4ej kl. Zając ma być wydalony. Jako przyczynę podawano kradzież, popełnioną u Rollera w marcu b. r. Pogłoski te w zupełności się sprawdziły. Prefekt bursy ruskiej, Woźniak, dowiedział się, że do sklepu włamali się Grzegorz Gontar, 14-letni uczeń 4 klasy szkoły ludowej i Stefan Żukowski, 14-letni uczeń klasy wydziałowej, obaj wychowankowie bursy. Dał znać o tem policyi, która 4 z. m. rozpoczęła energiczne śledztwo, wraz z żandarmeryą. Okazało się, że studenci ulotnili się z miasta, zostali jednak wyszukani i aresztowani. Obaj główni sprawcy przyznali się do czynu, twierdzą jednak, że mieli go dokonać z namowy ucznia gimnazyalnego,— Józefa Zajacia. On kierował akcyą, obmyślił plan, oglądał teren, dawał wskazówki i odbierał łup przez okna w bursie. Reszta młodych bandytów pełniła funkcye strażników, pośredników i odbiorców. I tak 14-letni Piotr Hrycyszyn stał na straży, gdy Gontar i Żukowski kradli. Za usługi i oddanie w tej sprawie obdarowano ucznia 3-ciej klasy, Klemensa Zacharkowa flobertem i dubeltówką. Broń tę zakopał Zacharkow na wsi w ogrodzie i dopiero w śledztwie podał odnośne miejsce. Zajacowi przypadła największa część łupu, a zarazem wynagrodził on Gontara i Żukowskiego, za sprytne kradzieże, obdarowując ich zeszytami, bluzkami i kuferkiem.

Na razie aresztowano trzech członków szajki: Zacharkowa, Gontara i Żukowskiego i oddano sprawę prokuratoryi państwa. Zając uciekł i do dziś dnia go nie odszukano.

Na wiadomość o tych sprawkach, wydział bursy winnych zaraz relegował; zamieszkali oni na prywatnych stancyach, w których ich aresztowano.

Nowe szkoły.

Rada szkolna krajowa zorganizowała 1 klasowe szkoły: w Nowosiółce grzymłowskiej w okręgu skałackim: w Załuczu w okręgu śniatyńskim; w Barczynie i w Nauczułce wielkiej w okr. starosamborskim; w Krawcach w okr. tarnobrzeskim; w Dobranowicach w okr. wielickim; w Partyni i w Pniu w okr. mieleckim; w Zarwanicy w okr. złoczowskim; w Zaturzynie i w Zawadówce w okr. podhajeckim; w Nowej Grobli w okr. Jarosławskim.

ZIEMIE POLSKIE POD PRUSAKIEM.

Przeciwko gazetom polskim.

Przeciwko gazetom polskim rozpoczęli hakatyści bój na całej linii. Solą w oku są hakatystom polskie gazety dla tego, że budzą i oświecają lud polski, że bez ogródki piętnują haniebną robotę pruskich polakożerców, którzy to wołają, że niby w Prusiech każdy obywatel jest równy wobec prawa, a w gruncie rzeczy duszą i gnębią nas Polaków w bezprzykładny sposób. Solą w oku są im gazety polskie, przez które lud polski dowiaduje się o sprawkach tych nowoczesnych krzyżaków o sercach faryzeuszy. Niedawno uchwalił zjazd delegatów zachodnio-pruskich ostmarkenferajnów w Toruniu, ażeby rząd odpowiednią ustawą ograniczył parcelacyę ziemi polskiej przez Polaków i ażeby kanclerz Rzeszy miał prawo pozamykać te gazety polskie, które rzekomo szerzą poglądy rewolucyjne wśród ludności polskiej, które rzekomo szkodzą interesom państwa i przeciwdziałają zgodnemu pożyciu obydwóch narodowości na kresach wschodnich.

Dnia 4 i 5 września odbędą się w Katowicach na Górnym Śląsku dnie niemieckie. W odezwie, — przez którą hakatyści zwołują Niemców na te dnie niemieckie do Katowic, podkreślono szczególnie to, że głównem dążeniem ostmarki jest osiągnięcie ustawy któraby wymagała drukowania gazet polskich także w niemieckim języku.

To ci się nasi hakatyści wybrali w porę! Buelowowi reforma finansów tyle sprawia bolu głowy że biedak ledwo dysze. Stronnictwa parlamentarne niecierpliwie wyczekują dnia, w którym Buelow pójdzie w „duraki'' lub „senatory'', co kto woli, to znaczy, kiedy Buelow dostanie terminatkę, a tutaj hakatyści zajeżdżają mu z nowymi projektami do ustawy antipolskiej: z ograniczeniem parcelacyi i ustawa przeciw gazetom polskim. Ma biedaczysko co innego teraz na głowie, niż się zajmować projektami hakatystycznymi. W każdym razie znakomicie uwydatniają te „nowe'' projekty szowinistyczny charakter tych nowoczesnych krzyżaków.— Każdy człowiek przyzwoity zapytać się musi wobec tych „nowych'' projektów: czyż ci hakatyści obrani już z wszelkiego poczucia sprawiedliwości, czyż już nie mają ani krzty zrozumienia zasad najprostszych o miłości bliźniego? Jakżeż oni nisko upadli!

Czersk.

Spalił się dom z składem bławatnym p. Bonina i Sp. Straty pokryte ubezpieczeniem od ognia.— Książki handlowe i wszelkie papiery Spółki i Banku, który się też w domu p. Bonina znajdował, zdołano ocalić. Interesa bankowe załatwiać się będą jak dotąd tak i nadal w oznaczonych godzinach w domu sąsiednim. Także spaliła się szopa, należąca do tutejszej proboszczówki.

Szubin.

W Żądowie zgorzał dnia 6 bm. dom mieszkalny gospodarza p. Jarka. Ponosi on znaczne straty, bo nie był wcale zabezpieczony.— Pewnemu robotnikowi spaliły się pieniądze i to 300 mk., które sobie zaoszczędził w przeciągu 30 lat. — Naco mamy nasze Banki Ludowe Tam pieniądz nie zniszczeje i jeszcze procent przyniesie.

Chełmno.

Dnia 17 czerwca b. r. bardzo smutny wypadek spotkał p. Henryka Gęsickiego. Będąc murarzem wykonywał niektóre reperacye dachu na domu p. Ebłowskiego i spadł z tego dachu na bruk podwórza sąsiada, p. Zawitowskiego. — Nieszczęśliwy G. natychmiast się zabił. Wdowa jego z przerażeniem na tak nieszczęsną wieść popadła w niemoc i kurcze.

Bydgoszcz.

Zaginęła 26 letnia córka gospodarza Ciesielskiego w Zdzichowie, która dom rodzicielski opuściła w czwartek i zamierzała się udać do brata swego, mieszkającego w Czechach. Wszelki ślad po niej zaginął.

Z Świeckiego.

W Suchej otwartą zostanie z dniem 18 b. m. agentura pocztowa, do której należeć będą niektóre okoliczne miejscowości.

Bratyan.

W Bratyanie utonął 10 letni synek robotnika Czarniemskiego. Biedny chłopiec wpadł z tratwy, na której się bawił, do Drwęcy i dostał się pod drzewo. Nie zdołano go uratować. — W Gwieździnach utopił się podczas kąpieli w torfisku 15 letni syn posiedziciela Karczewskiego.

ZIEMIE POLSKIE POD MOSKALEM.

Warszawa.

Rząd zarządził powołanie pod broń rezerwistów. Fakt, że powoływani są także starsi rezerwiści, naprowadza na wniosek, że chodzi o częściową przynajmniej mobilizacyę w Królestwie Polskiem. Wezwanie do rezerwistów opublikowano w afiszach, gęsto rozlepionych po wsiach i miastach. — Afisze zawierają także wezwanie do przeprowadzenia asenterunku koni.

Ogólnie sądzą, że częściowa mobilizacya pozostaje w związku z wypadkami w Persyi.

Warszawa.

Władza kościelna uwolniła od zajmowanych obowiązków następujących kapłanów: w archidyecezyi warszawskiej: wikaryusza parafii warszawskiej św. Andrzeja, ks. dyecezyi płockiej: administratora parafii Czerwonka, w dekonacie makowskim, ks. Lucyana Lewandowskiego. W ostatnich dniach zmarli następujący kapłani: w archidyecezyi warszawskiej — administrator parafii Garbów, w dekanacie łęczyckim, ks. Szymon Żydanowicz; w dyecezyi lubelskiej: administrator parafii Krasienin, w dekanacie lubartowskim, ks. Feliks Leszczyński; w dyecezyi płockiej: prałat honorowy kapituły kolegiackiej pułtuskiej i administrator parafii Pałuki, w dekanacie ciechanowskim, ks. Edmund Koskowski.

Wymordowanie rodziny.

Piotrków. — W nocy na 27 zm. na Bugaju pod Piotrkowem popełniono ohydną zbrodnię, która zaalarmowała całe miasto. Ofiarą zbrodni padło bezdzietne małżeństwo rodziny żydowskiej, pochodzącej ze Szkłowa, w gub. mohylowskiej, zamieszkałej na Bugaju przeszło 15 lat, nazwiskiem Dozorców, on Hersz, lat 60, ona — Szena Cyra, lat 59. O której godzi nie popełniono zbrodnię, niewiadomo; rano zastano otwarte okno od kuchni, a w czwartym sypialnym pokoju, poza sklepem, zwłoki Dozorcowa na podłodze z rozbitą głową narzędziem tępem i trzema ranami w piersi, zadanemi sztyletem, na łóżku zaś jego żonę, również z rozbitą głową i czterema ranami, zadanemi w okolicy serca także sztyletem. Na miejsce zbrodni przybyły władze policyjne i sądowe, aresztowano kilka osób podejrzanych i rozpoczęto śledztwo.

Prezydent Warszawy.

Prezydentem Warszawy zostanie prawdopodobnie mianowany pułkownik inj. Owczynników. — Kandydat na prezydenta znany jest jako kierownik budowli. Ponieważ po zaprowadzeniu samorządu miejskiego przez pierwsze trzy ata prezydentów rząd ma mianować, nowy prezydent ma pozostać przez czas trzyletni.

Świętokradztwo

Kowel — Kościół w Kowalu znowu padł fiarą kradzieży. W dniu 22 zm. nad ranem zakrystyan zauważył w kościele jakiś podejrzany szmer i dojrzał jakiegoś draba przy rozbijaniu skarbonek. Na wszczęty alarm złoczyńca rzucił się do ucieczki, ujęto go jednak i osadzono w areszcie. Jest to złodziej pobytowy z gub. kaliskiej.

Zrabowanie drutu telegraficznego.

Mława. — Pomiędzy Mławą a Iłowem niewiadomi złoczyńcy obcięli i skradli 25 sążni drutu przewodników telegrafu kolejowego. Z tego powodu komunikacya telegraficzna z Mławą była przez kilka godzin przerwana.

Napad na dwór.

Kalisz. — Dnia 22 maja w majątku Staniłówka dokonano w nocy napadu zbrojnego na pp. Bądarzewskich. Złoczyńcy wdarli się przez okno, dali 7 strzałów do śpiących i nie raniwszy nikogo uciekli bezkarnie.

Aresztowania.

W Łodzi agenci wydziału śledczego aresztowali w tych dniach czterech zabójców złodzieja pobytowego, Stanisława Antczaka. Zabójstwa tego dokonano w dniu 17 lipca 1906 roku, na ulicy Siedleckiej i Łęczyckiej. Był to samosąd.

Nagły zgon na dworcu.

Radom. — Na stacyi Koluszki w sali kl. 3-ej zmarł nagle podróżny Franciszek Jobczyk, lat 16, mieszkaniec wsi Bukowice, w powiecie opoczyńskim, w gub. radomskiej.

Warszawa.

Za współudział w napadzie na furgon pocztowy i zrabowanie 3180 rubli, skazano na śmierć Witolda Łączyńskiego. Również skazano na śmierć za udział w napadach i rabunkach Wojciecha Wilkusza.

Ukryte niebezpieczeństwo.

Natura sama daje pewne ostrzeżenie, których nikt nie powinien lekceważyć.

Ostrzeżenie No. 1 dają nam nerki, i jeżeli te są niezdrowe, to znak pewny że człowiek jest chory Wydzieliny zdrowych nerek są czyste wydzieliny chorych nerek są brudne i mętne, nieregularne i pełne osadu.

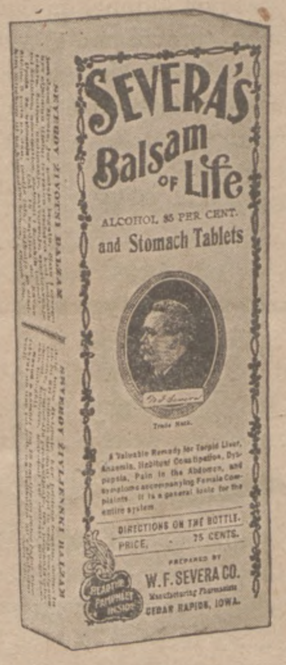
Ostrzeżenie No. 2 daje nam ból w plecach. Ten ból, ostry i bezustanny ostrzega każdego że jego nerki są niezdrowe i że choremu grożą i inne choroby, jak: wodna puchlina, diabetes i choroba Brighta.

Doans'a Pigułki na nerki leczą najlepiej te nerkowe choroby i leczą je na stałe. Oto świadectwo z z Pittsburga:

John A. Selzer, zamieszkały pod No. 421 Pearl str, w Pittsburgu, powiada: „Doan'sa Pigułki na nerki okazały się dla mnie najskuteczniejszem lekarstwem na nerki. — Doansa Pigułki na Nerki wyleczyły mię skutecznie, o czem swojego czasu dałem publiczne poświadczenie przed 10 laty. Przedtem, zanim zacząłem tych pigułek używać — cierpiałem ciągle na przykrą chorobę nerek i na lumbago i ciągle czułem się zniechęcony do wszystkiego i byłem ciągle smutny i nieszczęśliwy. Lecz Doans'a Pigułki na Nerki wygnały tę chorobę od razu, a później, skoro tylko zauważyłem oznaki tej słabości, lub jaki ból w plecach, natychmiast ich znów używałem z najlepszym skutkiem i doznawałem ulgi.

Na sprzedaż we wszystkich aptekach. Cena 50c. Foster Milburn Co., Buffalo, N. Y., jedyni agenci na Stany Zjednoczone. Pamietajcie nazwisko: **Doan's — nie bierzcie innych.**

Gwarantowane przez W. F. Severa Co., zgodnie z prawem o Pokarmach i Lekarstwach z dnia 30-go Czerwca 1906-go roku. — Gwarancya No. 1005.

Jeżeli Miewasz Zatwardzenie..

Czyś zauważył, że kiedy nie chodzisz na przechód z łatwością i regularnie, to cały twój organizm wydaje się być nie w porządku? Pomóż naturze w jej pracy: bierz

Severy Balsam Zycia...

Wkrótce zauważysz ulgę we wszelkich przypadkach takich zaburzeń, jak; **malarya, żółciowość, ociężałość wątroby anemia, zatwardzenie chroniczne i dyspepsya.**

Kobiety karmiące i rekonwalescenci nie mogą się obyć bez Severy Balsamu Życia.

Cena 75 centów.

JEGO ŻONA CIERPIAŁA NA NIESTRAWNOŚĆ.

„Żona moja przez sześć miesięcy przeszło cierpiała na ostrą niestrawność, z której dwie butelki SEVERY BALSAMU ŻYCIA wyleczyły ją zupełnie. Przyjmijcie moje podziękowanie za to.“

JAN VRANA, Winnipauk, Conn.

Na sprzedaż w aptekach. Bierz tylko lekarstwa Severy. Nie przyjmuj naśladownictw.

ZABURZENIA NERWOWE

nie przestaną dokuczać, jeżeli nie zaczniemy rychło w czas brać jakiegoś dobrego środka wzmacniającego, ażeby zapobiedz rozszerzeniu się tego stanu. Szczególnie tu, w Ameryce, jesteśmy ofiarami tego nerwowego wyczerpania.

SEVERY NERVOTON

brany regularnie, podług przepisu, wkrótce spowoduje poprawę, pomoże bardzo znacznie do przywrócenia siły nerwom i do odbudowania całego organizmu. Godny polecenia we wszelkich przypadkach zaburzeń nerwowych, takich jak: przygnębienie umysłu, przepracowanie, bezsenność itp. Cena $1.00

DOBRY LINIMENT.

Każda gospodyni w swojej „apteczce domowej“ posiadać powinna butelkę dobrego linimentu, bo potrzebny jest on prawie co dzień, a

SEVERY OLEJ SW. GOTHARDA

jest najlepszym linimentem ze wszystkich. Przekonasz się, że jest on skuteczny we wszelkich przypadkach dolegliwości reumatycznych, opuchnięć, zesztywnień, oraz w chorobach skórnych. Używa go się wyłącznie tylko na zewnątrz. Wypytaj o niego swego aptekarza, a potem przekonaj się sama o jego skuteczności. Będziesz zadowolona. Cena 50 centów.

PORADA LEKARSKA DARMO.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

Dobra robota — Niskie Ceny.
JOSEPH IRLBACHER
Oba Telefony.
Czyści, Naprawia Odprasowuje Ubrania. Po najniższych cenach.
37th & Butler Str. Pittsburg, Pa.

Obiady i przekąski Bell 9547-R Hemlock
PAWEŁ PRZEORSKI
SALUN i RESTAURACYA
113 S. 25 str., S. S Pittsburg
Wyborne Wina. Likiery, i Cygara.

SŁUCHAJ!
Każdemu co przyśle nam swój adres i za 2c znaczek poślemy mu darmo pełnie Opisa Największych Sztuków Magicznych. Zapisa zawierają Magije, Czarnego Kunsztu, Spyrytulogije. Mentalogije, Mentalizmu i t.d. Pisz dzisiaj bo jutro może być zapózno.
M. KASPER & Co
1560 W. 39TH ST. CHICAGO, ILL.

Swieże mięso i wędliny
Antoni Jaworski
Pierwszorzędny
WYRĄB MIĘSA (BUCZERNIA)
Popierajcie Rodaka.
Dobra Waga — Usługa skora
3208 Dickson ul. (6 warda)

FILIA New Salem, Pa. niżej słowiańskiego kościoła Bell Phone 333 Ring 13. — Bell Phone 213 Uniontown, Pa.
JÓZEF HAKY

Polski i Słowacki Pogrzebowy
wynajmuje powozy na chrzciny, wesela i zabawy.
139 West Fajette st. Uniontown, Pa.
przy Union South Dypie.

Założone w r. 1864. **Smith Bros.** Założone w r. 1864.
Czyszczenie i Farbienie Ubrań
Najlepiej urządzony Zakład w mieście.
Robotę wykonujemy w 5 godzinach.
Warsztat i Biuro: Carson ul. róg 9-tej.
Bell Phone 12 Hemlock - P. & A. Phone 12 South
INNE BIURA:
128 Fourth Ave. — Bell Phone 2775-R Court 1623 Fifth Ave.
1510 Centre Ave. — Bell Phone 1048-L Grant 1600 Carson Street.

R. Matuszewski
PIERWSZORZĘDNY
Skład Rzeźniczy
Mięso świeże i wędzone. Towar jak najlepszy, niskie ceny.
1909 PENN AVENUE.

DOBRE RADY.
Jeżeli jesteś CHORY a chcesz być Zdrowym, Pięknym, i mieć ładne, bujne WŁOSY to załącz 2c markę i pisz do nas po książeczkę, która ci powie, jak się możesz sam wyleczyć
The RUTKOWSKI Co:
273 Potomac Ave Buffalo, N. Y

WYLECZĘ Mężczyzn za........ $10
Specyalne choroby
Varicocele
Stricture
Zakażenie krwi
Nerwowość
Osłabienie mężczyzn i kobiet.
Porada darmo.
Gdy chorujesz na jedną z powyższych chorób a chcesz być wyleczony szybko, gruntownie i bez bolu przyjdź do nas. Zajmujemy się szczerze pacyentami. Mając 20-letnią praktyk w szpitalu i prywatnie. Leczymy do skutku za małą cenę 10 dol. Przyjdź lub pisz.
Dr. BARNES Zakład Specyalny
Second Nat. Bank Building
UNIONTOWN, PA.
84 S. Main st. Washington, Pa.
W CHARLEROI — co piątkn w hetelu Charleroi od 10 rano do 8.30 w.

JOSIAH V. THOMPSON, Prezydent — JAMES M. HUSTEAD, Wiceprezydent
EDGAR S. HACKNEY, Kasyer — FR. M. SEMANS, Jr., Zast. kasyera
Rok Założenia 1854 — Unarodowienia 1864
270
FIRST NATIONAL BANK
Uniontown, Pa.
Kapitał zakładowy $100,000.00
Wkładki i nadwyż. $1.250,000.00
Absolutnie pewny. Konserwatywny Bank.
Przyjmuje wkładki i wypłaca regularnie wkładki.
JEDYNY UCZCIWY BANK w Mieście, Stanie i St. Zjednoczonych

Gdy cierpicie na Cholerę, — Cholerynę, Biegunkę, Kolki, Painters Colic, Letnią chorobę, Spazmy, Boleści brzucha i inne, gdy dzieci cierpią na rozwolnienie, używajcie Dr. LAUDERA
ABSOLUTE SPECIFIC
najlepsze lekarstwo familijne. Żądajcie od aptekarza lub przyślemy je pocztą. —
Cena 25 i 30c.
Ch. Lauder Allegheny, Pa.

W. Moszczyński,
Polski Malarz.
wykonuje wszelkie roboty w zakres malarstwa wchodzące TANIO i DOBRZE.
Poleca się poparciu Rodaków.
3032 Brereton Av., Pittsburg, Pa.

ŻMIJECZNIK.

Najskuteczniejszy i najlepszy środek przeciw Reumatyzmowi, Bolenie krzyża, Neuralgii, Katarowi, Bólowi głowy, Zaziębieniu, Bólowi gardła i Kurczom.

LEKARSTWA POLSKIE
wyleczyły tysiące, uzdrowią i ciebie.

Spis i Ceny Polskich Lekarstw, które można dostać u każdego sztornika.

Egiuterro No 1	25c
Egiuterro No 2	50c
Żmijecznik	25c
Krople Maciczne	35c
Maść Niedźwiedzia	25c
Trojanka	25c
Liniment dla dzieci	25c
Lekarstwa na kaszel ostry	25c
Lipowy Balsam na Płuca	25c
Anty-Lakson dla dzieci	25c
Proszki od robaków dla dzieci	25c
Proszki od robaków dla dorosłych	35c
Woda od Boleści Ocz	25c
Ogniociąg na Poparzenie	25c
Krople Żołądkowe	25c
Lekarstwo na zatrzymanie Krwawej Biegunki dla dorosłych	75c
Nowa kuracya Reumatyzmu	$3.50c
Lekarstwo na niestrawność	50c
Proszki na uśmierzenie bólu głowy	10c
Krople na ból zębów	10c
Maść przeciw psuciu się i poceniu nóg	25c
Żelazny Wzmocniciel Zdrowia	50c
Lekarstwo na uspokojenie dzieci	25c
Lekarstwo na odciski czyli nagniotki	15c
Gryp Kiur	$1.25
Włos-Ochron	50c
Proszki na Wątrobę	35c
Rekosiek	25c
Kinder Balsam	25c
Krople Bobrowe	50c
Łagodnik	$1 00
Odnowiciel Krwi	$2.00
Nerwocisz	$1.00

Specyalne Leki
przyrządza podług dokładnego opisu choroby. — Załączcie 2c. markę pocztową i piszcie do:
Albert G. Groblewski,
Cor. Elm & Main Sts.
PLYMOUTH, PA.
Potrzeba: Na każdą okolicę, gdzie jeszcze nie ma, potrzeba mi dobrego Agenta w celu rozpowszechnienia Żmijecznika Lekarstw Polskich. Napiszcie po warunki.

L. Buchholz
Kontraktor i Budowniczy
Wykonuje również nowe cementowe chodniki, schody itp.
3441 Mellwood Ave.

WIELKOPOLANIN

Published every Thursday by the
POLISH PRINTING AND PUBLISHING COMP.

Rev. C. Tomaszewski, Pres't. & Treas.
L. Haduch, Editor.
56 — 22nd Str., Pittsburg, Pa.
C. D. and P. T. Phone: 2263 GRANT.
P. and A. Telephone: 2204 Main.

"WIELKOPOLANIN".
Tygodnik poświęcony sprawom Polsko-Katolickiego ludu w Północnej Ameryce.
WYCHODZI W KAŻDY CZWARTEK.

Wszelkie korespondencye adresować należy:
"WIELKOPOLANIN".
56 Twenty Second Str. Pittsburg, Penna.

Wszelkie przesyłki pieniężne adresować:
Polish Printing and Publishing Co.,
56 — 22-nd Str., Pittsburg, Pa.

PRENUMERATA:
Rocznie w Stanach Zjednoczonych....$1.50
Poza obrębem Stan. Zjednoczonych....$2.00
Pojedynczy numer 05

ENTERED AT THE PITTSBURG POST OFFICE AS SECOND CLASS MAIL MATTER.

UWAGI.

Stoimy w chwili przełomowej naszego życia społecznego na wychódźtwie. Sejmy, Zjazdy i td. różnych Organizacyi i Stowarzyszeń dążą do poprawek czy to konstytucyi czy też ustroju wewnętrznego. W jednym z ostatnich numerów „Dziennika Chicagoskiego'' czytamy między innemi w „uwagach'' zapatrywania na te sprawy — podajemy tu na co i sami w większej części godzimy się.

„Na gruncie ściśle patryotycznym stojąc, zajmując stanowisko zupełnie niezależne od obu tych wielkich organizacyj, wprawdzie zawsze z większemi sympatyami zwracaliśmy się ku Zjednoczeniu Pol. Rz. Kat. i bynajmniej tego także i dzisiaj nie ukrywamy. Ale czynimy to jedynie dlatego, że u tej organizacyi zawsze dotychczas widzieliśmy i widzimy wierniejsze trzymanie się tradycyj naszych wszystkich wielkich przodków i ściślejsze wykonywanie tego co za testament naszej chwilowo w grobie złożonej Ojczyzny uważamy. Sympatye te jednakowoż nie zaślepiają nas bynajmniej o tyle, byśmy nie dostrzegli jej pewnych niedostatków, gdy zachodzą, lub byśmy zamykali oczy na liczne niewątpliwie piękne akcesorya jej rywalki, Z. N. P., chociaż nawę tej organizacyi jużto niezręczne jużto złe ręce skierowały ku prądom fałszywym, wiodącym ją do wód „Francyi w zmniejszeniu'' W obu organizacyach wszakże widząc najpotężniejsze dotychczas czynniki do rozbudzania i zaspokajania potrzeb narodowo patryotycznych całej naszej emigracyi, z radością śledzimy z jednej strony tak wspaniały, wprost fenomenalny w ostatnich latach wzsost rozwój i poczucie swego posłannictwa Zjednoczenia, jak i obudzenia się jego braterskich szczerze uczuć i zbliżenie się jego ku innym organizacyom pokrewnym duchem i ideami, ale obejmującym może inne gałęzie działalności. — a z drugiej strony dostrzegając w Związku „pomruki groźnej burzy'', życzymy mu szczerze i bez zastrzeżeń, bez żadnej ubocznej myśl, o jaką pewne jednostki stale nas posądzają, — by burza ta, już prawie nieuchronna, nie zapędziła go na skały grożące rozbiciem, tylko ażeby służyła do oczyszczenia jego atmosfery, do uwolnienia go od sterników pewnych złych, sobkowskich lub niezgrabnych i do zawrócenia go z prądu niebezpiecznego i wiru zawrotnego, w który się dostał, a wprowadziła go na spokojne wody celowej, rozumnej i pożytecznej pracy patryotycznej.

Takiemi myślami kierowani spoglądamy w najbliższą naszą przyszłość tu na obczyźnie i oczekujemy zbliżenia się Sejmów obu tych organizacyi. Od rezultatu Sejmu Zjednoczenia oczekujemy wprowadzenia w czyn od lat upragnionego i pożądanego planu **Związku Jedności**, przedewszystkiem licznych naszych organizacyj duchem zupełnie pokrewnych. Od rezultatu Sejmu Związku oczekujemy odrodzenia się tej organizacyi takiego, by z dwudziestokilkuletniej fazy wiecznie nieziszczalnych projektów, obietnic i szumnie brzmiących a pustych frazesów jakoteż błąkania się w labiryncie stronnictw i haseł narodowych, wyszedł oczyszczonym istotnie, światomym swych zamiarów i celów pod kierownictwem ludzi prawych, zacnych, od osobistych ambicyi i sobkowskich zamiarów wolnych, — bo skoro to nastąpi, to także odpadną przeszkody obecne jeszcze zamykające mu dotychczas drogę do „Związku Jedności''.

Takiemi też myślami kierowani, w ostatnich miesiącach przedsejmowych jeszcze częściej niż zazwyczaj zamierzamy zabierać głos w sprawach tyczących się tak obu tych orgnizacyj jak i dróg, które naszem zdaniem do osiągnięcia takich rezultatów obu Sejmów najłatwiej doprowadzą. Jak zwykle, tak i teraz, mało nas obchodzić będzie, na jakie insynuacye, podejrzenia lub obmowy narażamy się ze strony tych, którym może nie będzie się podobało niejedno co powiemy; mało nas też obchodzić będzie kwestyonowanie naszego prawa mięszania się do spraw organizacyj, w których sami ani o urzędy ani o zaszczyty się nie ubiegamy. Poczucie obowiązku obywatelskiego i sumienie patryotyczne będą jedynymi kierownikami naszych uwag, które od czasu do czasu podawać będziemy, a sędziami naszego postępowania niechaj będą cała dzielnica nasza czwarta i cała Ojczyzna nasza.''

Zupełnie wstrzymujemy się o podaniu wiadomości z przebiegu Zjazdu Sokołów w Cleveland w tym tygodniu. O ile mogliśmy się dowiedzieć, to sprawa jest tak nie jasną, iż trudno orzec, która strona ma słuszność. Fakt przykry stał się. Nastąpił bądź co bądź rozdział w Sokolstwie polskiem,a kto winien i o ile to zaszkodzi sprawie ogólnej naszej polskiej, niedaleka przyszłość okaże. Mieliśmy sposobność rozmawiać ze zwolennikami obydwoch partyi i odnieśliśmy wrażenie, iż spraw Sokolich nie rozstrzygano bezstronnie, a zacietrzewienie wzięło górę nad rozwagą i powagą.Do tej sprawy wrócimy w przyszłym tygodniu po zebraniu dokładniejszych wiadomości.

W przeszłym tygodniu wyszedł z pod prasy No. 3 „Seraficznego Przyjaciela Dzieci''. Pisemko to poświęcone sprawom miłosierdzia, powinno znaleźć się w każdym domu. Co niedzielę jest sprzedawane przed kościołami, a cena 5c. jest tak małą dla kupującego, a dopomoże do szlachetnego celu. Pisemko na rok w prenumeracie kosztuje tylko 50 centów.

Na dorocznem zebraniu angielskiego stronnictwa robotniczego w Portsmouth jeden z członków domagał się usunięcia religii z programu szkół początkowych. Odpowiedzieli mu dwaj wybitni mówcy katoliccy, M. Sexton i członek parlamentu O'Grady, imieniem robotników katolickich protestując przeciwko projektowi.Znaleźli oni niespodziewanego sprzymierzeńca w osobie znanego autora dramatycznego Bernarda Shaw, który przybył na zebranie w charakterze przedstawiciela jednego ze stowarzyszeń socyalistycznych, grupy „fabianów''. Zdaniem jego, dla dziecka niezbędnym jest autorytet; nakaz i dyscyplina przeżyły się, hasła oderwane dla młodocianego umysłu są niezrozumiałe; ale żywo przemawia do wyobraźni dziecięcia majestat, do jego serca dobroć Boga. Wprawdzie większość zebranych oświadczyła się za szkołą bezwyznaniową, jednak wytrwała argumentacya mówców katolickich, którzy byli wyrazicielami zapatrywań wielotysięcznych zastępów robotniczych, wywarła silne wrażenie.

Śp. ks. prałat Franciszek Brudzyński, administrator dyecezyi Kieleckiej, zmarł w Kielcach, przeżywszy lat 80. Śp. ks. Fr. Brdzyński ur. się w roku 1829. Został wyświęcony na kapłana w roku 1852. Za czasów Biskupa Kulińskiego powołany do Kielc, piastował różne godności duchowne w seminaryum i w konsystorzu. Był, prócz tego, proboszczem par. Daleszyce i wizytatorem klasztorów. W r. 1902 obchodził złoty jubileusz kapłaństwa i wtedy otrzymał godność szambelana Jego Świętobliwości. Wreszcie po śmierci śp. Biskupa Kulińskiego w r. 1907 został jednomyślnie obrany na administratora dyecezyi i na tem stanowisku otrzymał w roku zeszłym wysoką godność Protonotaryusza Apostolskiego. Zawsze gorliwy i pracowity, śp. ks. Brudzyński do końca życia energicznie zajmował się sprawami dyecezyi.

(Nadesłane.)

KATOLICKA PRASA.

W każdym katolickim domu powinna być przynajmniej jedna tygodniowa katolicka gazeta. Nie wolno się uniewinniać tem, że to za wielki wydatek. — Cena tygodniowej katolickiej gazety jest zwykle 5 centów — cena jednej szklanki piwa. — Czyż nie może człowiek odmówić sobie **jednej szklanki piwa w tygodniu,** aby za te 5 centów przynieść w sobotę do domu katolicką gazetę? — Jeżeli ktoś szczerze pragnie popierać katolicką prasę, zawsze go stać będzie na 5 centów tygodniowo.

Pamiętajmy o tem, że praca prasy katolickiej, jest pracą samego Chrystusa Pana. — Każda katolicka gazeta jest misyonarzem.

Otóż co mówi o prasie katolickiej Ojciec św. Pius X.

Jeszcze dziś katolicy nie doceniają całej doniosłości prasy. — **Wierni i Duchowieństwo za mało się nią zajmują.**

Niektórzy są tego zdania, że to nowość niepotrzebna, bo przecież dawniej zbawiło się duszę bez pomocy prasy.

Najwygodniej tłumaczyć swoją gnuśność, powołując się na **„niegdyś''.**

Ale czyż dawniej zła prasa szerzyła tyle zepsucia? Wówczas nie było tak gwałtownej potrzeby przeciwdziałania tą samą bronią.

Zmienione warunki dzisiejsze wymagają nowej taktyki.

Nie to decyduje jak było niegdyś, **ale to, co jest dziś i co jutro będzie.** — Nie na wiele się zda wznosić świątynie, urządzać misye zakładać szkoły, jeżeli nie będziecie używali tak znakomitej broni, jaką jest prasa'.

* * *

Rozważmy te słowa Papieża, i bierzmy się do dzieła tutaj w Pittsburgu, aby jaknajprędzej rozpocząć wydawanie „Dziennika Katolickiego''.

Mamy kościoły, mamy szkoły,— urządzamy misye, ale brak nam codziennej polsko-katolickiej gazety.

W Nowym Yorku, kapłani polscy i wybitniejsi obywatele krzątają się około wydania Dziennika, pójdźmy więc za ich dobrym przykładem, ale nie **„kiedyś'',** tylko **zaraz, jaknajprędzej.**

(Nadesłane)

PROSZĘ PRZECZYTAĆ

Ciało ludzkie jest tylko **przejrzystą zasłoną duszy.** — We wszystkich poruszeniach, zmianach, w spokoju i działaniu poznajemy duszę poza objawami ciała.

Nie jest to ciało, które się gniewa, albo kocha, **ale dusza, która** pobudza do rozbrzmiewania narzędzie głosu, czule uśmiecha się spojrzeniem.

Dziecko, zawstydzenie swe oznajmia zarumienieniem policzków,— swą odwagę lub trwogę, swą tęsknotę lub boleść objawia w poruszeniach tej zasłony.

Duszy to wdzięk, który nas zachwyca; **jej** mądrość, **jej** cnota, która nas zniewala do szacunku; **jej** zepsucie, które w nas niechęć wzbudza.

Skoro od tej ruchomej osłony którą nazywamy ciałem, dusza zostanie odłączoną, co się staje z odrzuconem okryciem?

Wchodzi ono w skład reszty ziemi, z której kiedyś powstało.

Co będzie z duszy pozbawionej tej osłony? — czy ona znika z pośród stworzeń Boga? — **Przenigdy!** ona żyje! bo Stwórca nie żałuje nigdy tego, co w wzniosłej myśli powołał do bytu.

Odrzucenie tej znikomej zasłony ciała jest bolesne. Naturalny popęd do życia, który nam dał Stwórca, obudza w nas wstręt do rozłąki z tą cielesną powłoką, **ale siła ducha ludzkiego** i wiara mogą zwyciężyć trwogę natury.

Iluż to szlachetnych mężów poszło radośnie na śmierć za Boga, Ojczyznę, wiarę i przyjaciół!

Były wypadki, że ci, których śmierć spowodowała długa bolesna choroba, po śmierci na rysach twarzy okazywali spokój, łagodny uśmiech,chcąc niejakoś przemówić do nas: **„O! jakże mi teraz dobrze!''**

Straszną jest śmierć dla tych, którzy zanadto miłują swe ciało, świat i przyjaciół, ale **najstraszniejszą** zaprawdę jest śmierć **dla tych,** którzy tu na ziemi zaniedbują swej nieśmiertelnej duszy i nie troszczą się o życie przyszłe, bo w nie nie wierzą.

Dla dobrych chrześcijan katolików, **śmierć jest korzyścią.**

Dla tego ci, którzy umierają w Panu, zdają się wołać:

„Nieśmiertelności, skłoń swe ciche lica ku mnie,
Gdy padnę, powalonej podobny kolumnie;
Niech po walce, co zewsząd tu jak wulkan bucha,
W Tobie za łaską Bożą znajdę spokój ducha.''

Nasz wielki geniusz Chopin,— kiedy czuł się bliskim zgonu, wołał do obecnych:

„Kocham Boga i kocham ludzi! dobrze mi, że tak umieram. — Siostro moja kochana, nie płacz.... nie płaczcie przyjaciele moi! jam szczęśliwy. Czuję, że umieram. — Módlcie się za mną! do widzenia w Niebie.. — Puśćcie mnie, niech umrę! już mi Bóg przebaczył, już mnie woła do siebie.'' —

Tak mówił Chopin, gdy go już kapłan przygotował na śmierć, — gdy przyjął ostatnie Sakramenta święte.

A gdyby nie był miał księdza przy śmierci, gdyby nie był przygotowany, cóż mógł był powiedzieć? — Oto sam nieboszczyk na to pytanie odpowiada.

Zwróciwszy się do ks. Jełowickiego, który go przygotował na śmierć, Chopin, który zawsze był wykwintnym w mowie, tak powiedział:

„Bez Ciebie mój drogi, byłbym zdechł jak świnia.''

Niech więc pp. Dangel, Kruszka i tutti quanti, — którzy lud podburzają na księży, którzy chcą aby ten nie słuchał nauk księży, spamiętają sobie to, **że jeżeli oni nie chcą księda przy śmierci, ale chcą bez księdza, „zdychać jak świnie'',** to przynajmniej niech nie żądają tego, aby tak samo schodzili z tego świata nasi bracia Polacy.

Lud nasz polski ma wiarę, chce umierać w Panu, dla tego nawoływania apostatów na nic się nie przydadzą.

A nawet bałamuckie artykuły **,ks. Iskierki'',** który już zamienił się w **„ks. Płomyka''** (a wkrótce może wybuchnie jako **„ks. Ogień piekielny'')** nie wiele pomogą, bo lud wie kogo słuchać i kto go prowadzi drogą do zbawienia, a kto jest fałszywym prorokiem, chociaż się podpisuje: „ks. Iskierka'', — „ks. Płomyk'', lub „ks. Pożar''.

W zdaniach pełnych religii i męstwa dokonali życia swego nasi **wielcy pisarze, artyści, wojewodzi, jenerali, książęta, królowie,** więc i my, za ich przykładem umierać chcemy po katolicku.

Pamiętni na to, że **„jakie życie taka śmierć'',** chcemy żyć według zasad wiary Chrystusowej, aby w Chrystusie umierać.

W tem życiu **rozumny człowiek żyje dla cnoty, idzie za przewodniczem światłem religii,** dla niej przekonania swoje poświęca, i obok człowieka natury, formuje w sobie człowieka łaski.

Głupiec tylko i fałszywy patryota, świętość religii zuchwale bluźni, mówi i pisze o miłości ojczyzny, a w sercu ma egoizm, intrygę i zdradę.

Rozumny człowiek, nauce oddaje rozum i talenta, **dla cnoty** serce zostawia.

Rozprawy Mędrców prowadzą ciekawość jego do wyszukiwania tych wszystkich źródeł umiejętności, które rozum zasilać mogą — **ale wyroki religii** spokojnym go przy cnocie i bezpiecznym robią.

Tadeusz Kościuszko, który dziś po całym świecie cześć i uwielbienie odbiera, żył cnotliwie, kochał wiarę świętą, dla tego umarł z ufnością w Bogu jako chrześcianin — **umarł spokojnie** jako człowiek cnotliwy; **umarł mężnie,** jako bohater.

Ludu polski! ty który masz kochać Boga i Ojczyznę, patrz na przykłady życia i śmierci naszych zmarłych **prawdziwych miłośników Ojczyzny,** a nie słuchaj bredni tych, którzy w sercu mają tyle miłości dla ciebie i dla ojczyzny co pierwszy lepszy żyd i zdrajca.

Chcesz się nauczyć kochać Polskę, ucz się miłości Ojczyzny od **Tarnowskich, Żółkiewskich, Chodkiewiczów, Zamojskich, Potockich Czarnieckich, Poniatowskich, Sobieskiego, Kościuszki, Chopina** i td., a nie od Dangla, Kruszki i im podobnych patryotników.

Niech duch miłości Ojczyzny i zarazem duch religii ożywia najdalsze plemiona rodu polskiego.—

X. C. T.

KORESPONDENCYE.

ERIE, PA.

Potrzeba zakładów naukowych wyższych daje się odczuwać coraz więcej, a przystosowanie systymu do warunków amerykańskich może wydać olbrzymio doniosłe skutki. W naszej okolicy potrzeba takiej szkoły dawała się odczuwać oddawana. Przemyśliwano nad rozmaitymi sposobmi celem dopięcia myśli już dawno rzuconej, aż wreszcie doszliśmy rezultatu realnego, gdyż zorganizował się komitet, który podał do sądu podanie o wydanie czarteru na wyższą szkołę. Podanie wniósł nasz adwokat p. Nagórski, a na akcie podpisani są jako urzędnicy: Ks. A. Ignasiak, prezydent; Jerzy Głogowski z Philadelphii, wiceprezydent; F. Nagórski, sekretarz; Fr. Szulc, kasyer. Prócz wyżej wymienionych podpisali papiery inkorporacyjne: J. Osadnik, M. Słupiński, J. Słupina, F. Frawniczek P. Warzke, J. Janowski, A. Mazurkiewicz i I. Mazerek. Nowy zakład ma stanąć pod nazwą „Kolegium św. Jana Kantego'', w East Mill Creek, powiecie Erie.

W dniu 24go czerwca odbyła się w parafii św. Stanisława misya. Dawana była przez OO. Redemptorystów, którzy mają prowadzić zakład św. Jana Kantego.

Parafia św. Trójcy buduje nowy budynek szkolny za sumę 35,000 dolarów.

W dniu 11go lipca nasi Sokoli i Związkowcy jadą do Dunkirk N. Y. Razem z drużyną Sokolą wybiera się banda Sokola złożona z młodych zuchów, a prof. ich K. Paluchowi zawdzięczać trzeba, iż banda ta popisuje się grą wcale nie źle.

W dniu 13go czerwca święciła Polonia w Erie wspaniałą uroczystość.W dniu tem ks. Bernard Orlemański, rodak nasz i mieszkaniec Erie odprawił pierwszą mszę św. Ks. Ignasiak wygłosił piękne kazanie zastosowane do uroczystości. Ks. O. jest obecnie asystentem w parafii św. Józefata w Chicago.

Korespondent.

WIADOMO, DO CZEGO PROWADZI ZAZIĘBIENIE, jeżeli nie zostanie w zarodku wyrugowane, a przecież nikt nie myśli się nabawić Influenzy, Kataru Bronchialnego ani —w możliwym razie— Suchót. Dlatego pozbądźcie się Zaziębienia zapomocą

PAIN-EXPELLERU,

ale uważajcie na to, żeby był prawdziwy, z naszym znakiem handlowym "kotwicą" na kartonie. F. AD. RICHTER & CO, 215 Pearl Str., New York.

Znakomitym środkiem na zatwardzenie są Dra Richtera Kotwiczne pigułki Kongo. 25 i 50 ctw. za flakonik; wprost od nas pocztą lub w aptekach.

Najlepsze Trunki Kraj. i Zagranicz. — Smaczne Przekąski Usługa szybka.
HOTEL POLSKI
F. A. Długoński właściciel
3139 Dickson St. Na górach (6 war.)
Kelner F. A. RUTKOWSKI, (Bulwa).

Pocóż pracować ciężko po fabrykach za niskie wynagrodzenie, jeżeli może-z wyuczyć się golarstwa za $30.00. Kurs trwa od 4ech do 6ciu tygodni. Instrumenta bezpłatnie. — Jestto niezwykła sposobność zostać swoim własnym panem. Zgłosić się należy do: **Nossokoffa Szkoła Golarstwa** Fryzyerstwa i Pielęgnowania paznokci 1405 Penn Ave. Pittsburg.

B. JAKUBOWSKI i SYN
Kancelarya Prawna i Notaryalna Dla Spraw Zagranicznych.
KONSULAT. Dokumenta legalizuje. KONSULAT.
Bardzo wiele owoców ciężkiej pracy tutaj w Ameryce przepadło Rodakom naszym wskutek zaniedbania swych spraw majątkowych w starym kraju. Pracujesz i posyłasz pieniądze, a później do ładu z majątkiem dojść nie możesz. Udaj się do nas. My jesteśmy specyalistami w najzawilszych procesach krajowych. Długoletnie doświadczenie i wrodzona i wypróbowana uczciwość wyrobiła nam zaufanie u rodaków. Sporzadzamy akta notaryalne, ściągamy spadki i majątkowe należytości z kraju, wyrabiamy pełnomocnictwa, in- i extabulacye i w ogóle wszelkie sprawy prawne i wojskowe do Austryi, Rosyi i Prus, jakoteż sprzedajemy urodzajne farmy. — Zgłoście się osobiście lub listownie po bliższe informacye.
B. JAKUBOWSKI & SON — FOREIGN LAW OFFICE
450 FOURTH AVE., PITTSBURG, PA.

Trzymaj w zimnie!
Kup u nas jedną z nowych Iceberga lodowni i trzymaj jedzenie i picie w zimnie. Napewno zauważysz iż w nich utrzymasz dłużej zimno niż w innych lodowniach. Nie daj się zwieść Zanim kupisz przyjdź do nas i zobacz wybór od 7.50 i wyżej.
Wózki dziecinne od $2.50 do $30.00.
SKŁAD MEBLI Eichenlauba SKŁAD POSCIELI
(Co kupisz u Eichenlauba jest dobre).
3501-3503 Butler ul., Pittsburg.
Skład zamykamy o 6 wieczorem. W sobotę o 9 wieczorem.

"Gmina Polska" urządza
Wspaniały Piknik
W PARKU ob. Frank Nolle W CARRICK
Malownicza okolica, 96 akrów lasu
PROGRAM:
Doborowa Orkiestra
Tańce (obszerna platforma)
Gry i wyścigi o nagrody i inne zabawy.
Komitet dołoży starań aby Piknik wypadł jak najwspanialej, przeto upraszamy Szan. Publiczność o łaskawe przybycie.
Wstęp od osoby 25c.
Drogowskaz: Należy brać tramwaj Carrick lub Southern Ave, na rogu 6tej i Smithfield ulic, na Forbes ul. przy moście 22ej ul., lub na rogu 19ej i Carson na South Side, lub też Bloomfield transfer na Carrick karę przy moście na 22ej ul., a wysiada się dwie ulice przed końcem linii tramwajowej, przy uliczce Nolle Lane. Stamtąd idąc drogą na lewo, za minutę będziecie na miejscu zabawy. Jazda tramwajem tylko 5 centów.
W Niedzielę 18. Lipca.

CUDOWNY WYNALAZEK POLAKA.
"TADEJKA" maść, której nie oprze się żadna rana na ciele ludzkiem, szczególnie na nogach z czegokolwiek powstała choćby cołymi latami ciekła materya......50c
"PEWNIK" maść na strupy, liszaje, krosty i świerzbiączkę, bez względu jak długo trwają, stanowczo leczy zupełnie 50c
"WIOŚNIANKA" niezrównany środek na utrzymanie włosów, siwym wraca kolor naturalny, niszczy za jednem natarciem łupież i brud, wstrzymuje wypadanie włosów i nadaje im pełne życia i piękności.......50c
Zaręczamy, że nic równego na świecie. Setki podziękowań od cierpiących. Skutek naszych wytworów jest pewny jak żaden inny na świecie. Przekonaj się sam.
Na listy odpowiada się odwrotnie.
Pieniądze należy wysyłać przez "Money Order" lub w znaczkach pocztowych.
Tadeusz Bałuciński & Co.
1205 Broadway, Buffalo, N. Y.

M. SZELĄG
Pierwszorzędny
WYRĄB MIĘSA (BUCZERNIA).
318 Hancock St.
Mięso świeże i Wędliny. Usługa uprzejma i szybka. Waga uczciwa.
Poleca się poparciu Rodaków.

Uczcie się po angielsku!
Możemy was nauczyć przez pocztę w krótkim czasie po angielsku mówić, czytać i pisać. Chcemy was przekonać i poślemy wam jedną próbę dla doświadczenia. Piszcie dziś i adresujcie:
"SZKOŁA POLSKO-ANGIELSKA"
712 W. 18th St., Pilsen Station,
B CHICAGO, ILL.

Niewidomi i Głusi Wyleczeni!

SLEPOTA: Łużczki, błonki, łuski na oczach, ropienie oczu, choroba nerwu ocznego i inne słabości, powodujące ślepotę, leczymy bez noża, bez cięcia. Nawet, jeżeli inni okuliści uznali cię za nieuleczalnego, nasi słynni specyaliści zapewniają, że dopóki jest choć trochę wzroku, dopóty jest nadzieja. Leczymy bez noża, bez bólu i bez niebezpieczeństwa.
Oczy Zezowate
prostujemy bez bólu i bez noża.
GŁUCHOTE i KATAR nie można wyleczyć, dopóki nie usunie się ich przyczyny. 95 na 100 wypadków głuchoty pochodzi z kataru, — a my za pomocą naszego sposobu elektrycznego absorbującego leczymy całkowicie i najgorsze wypadki.
STATE INSTITUTE
720 Penn Ave. Pittsburg, Pa.
Dr. L. Rosedale.
GODZINY: Od 9ej rano do 6 ej w tygodniu — i od 9 rano do 3 popoł. w niedzielę

NAJNOWSZY WYNALAZEK wstrzymuje włosy od wypadania, powoduje rośni cie włosów na łysej głowie. Posiadamy tysiące podziękowań. Wyślemy darmo ważne informacye o przyczynach łysienia i jak temu zapobiedz, Adres: Prof. J. M. BRUNDZA, New York & Brooklyn.

R. MATUSZESKI,
Najwyborniejsze Trunki i Smaczne Przekąski.
Popierajcie Rodaka
5400 Butler st Pittsburg

P. & A. 310 Phone: Bell 1787 Grant
John Kearns
Skład Wyśmienitych Win, Wódek i Likierów.
1539 Penn Avenue.

WYBORNE NAPOJE i CYGARA — SMACZNE OBIADY i PRZEKĄSKI
J. Ratajczyk
Salun i Restauracya
1319 Penn Ave. Pittsburg, Pa.

POLSKI HOTEL,
A. McLON, Proprieter.
Wyborne Trunki, Piwa i Likiery.
Wyśmienity obiady i przekąski o — każdej porze i godzinie. —
2746 LIBERTY AVE.

H. F. Bernd i Syn
Polski Pogrzebowy
WYNAJMUJEMY POWOZY (na gumach), I BRYCZKI NA WESELA, CHRZCINY LUB ZABAWY.
TRUMNY PO CENACH BARDZO UMIARKOWANYCH.
Ofisy: Park Hotel — lub Livery Barn, Fifth Avenue.
Ford City, Pa.

Smaczne obiady — Dobre przekąski
Hotel Klavon
MARGARET KLAVON, właśc.
1519 Penn Ave., Pittsburg, Pa.
Wyborne Wina. Likiery, i Cygara.

Sprawozdanie Finansowe

KASY POSMIERTNEJ

UNII ŚW. JÓZEFA

za miesiąc Czerwiec 1909.

—0—

Dochód:

Bilans					$19,386.08
Następne grupy wpłaciły:					
Grupa	1	zapłaciła za	Maj	356.45	
,,	2	,, ,,	Maj	34.78	
,,	3	,, ,,	Maj	7.30	
,,	4	,, ,,	Czerwiec	191.27	
,,	5	,, ,,	Maj	80.08	
,,	6	,, ,,	Czerwiec	40.79	
,,	8	,, ,,	Czerwiec	19.01	
,,	9	,, ,,	Maj	39.84	
,,	11	,, ,,	Marzec i Kwiecień	47.14	
,,	12	,, ,,		—.—	
,,	14	,, ,,	Czerwiec	42.40	
,,	15	,, ,,	Czerwiec	27.68	
,,	16	,, ,,	Czerwiec	301.44	
,,	17	,, ,,	Czerwiec	30.88	
,,	18	,, ,,	Czerwiec	13.32	
,,	19	,, ,,	Czerwiec	38.51	
,,	22	,, ,,	Maj i Czerwiec	22.90	
,,	23	,, ,,	Kwiecień i Maj	26.36	
,,	24	,, ,,	Czerwiec	36.76	
,,	25	,, ,,	Czerwiec	17.07	
,,	26	,, ,,	Czerwiec	40.78	
,,	28	,, ,,	Maj	32.50	
,,	29	,, ,,	Czerwiec	43.80	
,,	30	,, ,,	Czerwiec	26.81	
,,	31	,, ,,	Czerwiec	24.36	
,,	32	,, ,,	Czerwiec	9.97	
,,	34	,, ,,	Czerwiec	28.59	1,580.71
			Razem		$ 20,966.79

Rozchód:

96	Pośmiertne za Ign. Muszyńskiego gr. 9. zmarł 15 Kwietnia 1909	$ 500.00	
97	Pensya prezesa za II kwartał	6.00	
98	,, kasyera ,,	6.00	
99	,, sekr. protokoł. za II kwartał	15.00	
100	,, ,, finansowego ,,	37.50	
101	,, wice-prezesa, opiekunów kasy i marszałka za II kwartał	15.00	
102	Lokal	9.00	
103	Znaczki poczt. i Stampile złote na dypl.	5.29	
104	Abonament za Czerwiec	66.35	660.14
	W kasie pozostaje		$ 20,306.65

Pozostałość rozdziela się:

Na fundusz rezerwowy	$ 10,887.00	
Na fundusz pośmiertny	9,078.22	
Na fundusz obrotowy	341.43	
Razem		$ 20,306.65

Z szacunkiem

A. Kaźmierski, Sekr. fin.

Sprawozdanie

Sekretarza Protokółowego Unii św. Józefa z ostatniego posiedzenia

Na ostatniem posiedzeniu Zarządu Unii św. Józefa byli przyjęci następujący Członkowie:

Numer człł.:	No. Grupy:	Nazwisko:	Wiek:	Ubezp. na:
2878	4	Julian Mańkowski	21	500.00
2879	4	Wincenty Miszewski	26	500.00
2880	4	Stanisław Bujak	31	500.00
2881	4	Konstancya Bujak	24	250.00
2882	6	A. Woś	26	750.00
2883	12	Józef Baran	35	500.00
2884	12	Józefa Baran	28	250.00
2885	24	Wojciech Ryniak	29	500.00
2886	24	Antonina Ryniak	25	250.00
2887	29	Jan Świerzbinowicz	40	500.00
2888	29	Bron. Świerzbinowicz	29	250.00
2889	29	Aleksander Trzaska	23	250.00
2890	29	Monika Trzaska	22	250.00
2891	29	Michał Zilis	28	250.00
2892	29	Antoni Koładowski	38	250.00
2893	29	Piotr Laskowski	22	250.00
2894	29	Maryanna Popławska	19	250.00

W. J. Szelong, Sekr. Prot.

ZAWIADOMIENIA.

Podziękowanie.

Niniejszem składam jak najserdeczniejsze podziękowanie Braciom Tow. Gwardyi Ryc. św. Antoniego gr. 9ej Unii św. Józefa za wszelką usługę w czasie śmierci i pogrzebu śp. męża mojego Ignacego Muszyńskiego.

Również dziękuje Unii św. Józefa za sprawiedliwe i wczesne wypłacenie spadkobierstwa po mężu mojem i radzę z całego serca ażeby wszyscy ci, którzy nie należą jeszcze do żadnej polskiej organizacyi zamiast gdzieś zabezpieczyć się po obconarodowych Life insurance — ubezpieczali się w Unii św. Józefa.

Z szacunkiem

Maryanna Muszyńska,
Żona.

Niniejszem zawiadamiam Tow. Ryc. św. Michała Arch. No. I, że nasze kwartalne posiedzenie odbędzie się w niedzielę dnia 11go lipca zaraz po nabożeństwie, w hali zwykłych posiedzeń, na które zapraszamy wszystkich członków aby się wszyscy stawili, gdyż bardzo wiele ważnych spraw mamy do załatwienia, przytem zawiadamia się i tych członków co wiele zalegają do kasy Rycerstwa, aby się stawili i zapłacili swoje zaległości, gdyż w przeciwnym razie każdy zalegający członek będzie suspendowany z Rycerstwa i z pośmiertnego. Tusząc nadzieję, że nietyko każdy członek się stawi ale przytem prosimy aby akżdy Rycerz przyprowadził nowego kandydata, żeby powiększyć szeregi naszych Rycerzy i drogą nam Organizacyę jaką jest nasza Unia św. Józefa.

Maryan Wieczorkowski, prezes
Józef J. Ksiciński, sekr.

Niniejszem zawiadamiam Towarzystwo Gwardyi Ryc. św. Antoniego gr. 9 Unii św. Józefa, iż nasze miesięczne posiedzenie odbędzie się dnia 11go lipca b. r. zaraz po nieszporach w hali zwykłych posiedzeń. Uprasza się wszystkich członków, aby stawili się na to posiedzenie.

Wojciech Szepieniec, sekr.

Niniejszem zawiadamiam członków Tow. św. Józefa op. Dz. Jezus gr. 29 Unii św. Józefa w Canonsburgu, iż nasze posiedzenie przypada w drugą niedzielę miesiąca, lecz z ważnej przyczyny jest odłożone do trzeciej niedzieli miesiąca. — Wszyscy więc członkowie powinni się stawić na posiedzenie dnia 18 lipca, a także zaprasza się nowych kandydatów, a będą mile przyjęci.

Józef Popławski, sekr.

Niniejszem zawiadamiam, iż Towarzystwo św. Antoniego Pad. z Sharpsburga nie będzie miało posiedzenia dnia 11go lipca, ponieważ mają piknik na ten dzień, na farmie Halińskiego, więc posiedzenie jest odłożone na przyszłą niedzielę tj. 18go lipca zaraz po nieszporach.

Jan Handzlik, sekr.

Baczność!

Rycerze św. Michała Arch. No. 1.

Niniejszem zawiadamiam wszystkich Rycerzy św. Michała Arch., No. 1, że w przyszłą sobotę dnia 10go lipca b. r. o godzinie 7:30 wieczorem odbędzie się nasza kwartalna spowiedź, a następnego dnia w niedzielę rano o godzinie 7:15 odbędzie się nasza wspólna komunia św. do której to każdy Ryrerz zobowiązany się stawić w pełnym uniformie, przytem zawiadamiam wszystkich Rycerzy, że każdy nieobecny będzie podlegał karze podług konstytucyi 50 centów.

Jan Świtała, major.

Niniejszem zawiadamiam Towarzystwo Matki Boskiej Nieustającej Pomocy ze Soho, iż nasza Spowiedź kwartalna odbędzie się na przyszłą sobotę 10go lipca, a w niedzielę rano wszyscy wspólnie przystąpimy do komunii św. Uprasza się wszystkich członków żeby się stawili w niedzielę rano o godzinie 7ej do hali szkolnej.

Michał Puchalski, prezes.

Niniejszem zawiadamiam, iż posiedzenie Tow. św. Franciszka Xawerego gr. IV Unii św. Józefa odbędzie się w przyszłą niedzielę 11 b. m. zaraz po sumie. Członkowie są proszeni się stawić, ponieważ ważne sprawy są do załatwienia, a przedewszystkiem niech się stawią wszyscy ci, którzy zalegają z opłatą miesięczną, ażeby wyrównać swą zaległość, gdyż w danym razie zostaną suspendowani. Zalegający członek absolutnie nie może się uniewinnić o nie świadomości ile zalega, gdyż mając w posiadaniu książeczkę kwitową bardzo dobrze wie, jak dużo ma długu do opłacenia. Upraszam zastosować się do powyższego, ażeby potem nie było narzekań i nieporozumień.

Jan Iwiński, sekr.

NOTATKI Z MIASTA.

— **Gmina Polska** urządza w dniu 18go b. m. wspaniały Piknik w parku ob. Frank Nolle w Carrick. Piękna okolica, łatwy i tani dojazd (kara tylko 5 centów) a w dodatku poparcie młodej gminy powinno zachęcić wszystkich do wzięcia udziału w tej wycieczce.

Mimo różności, czasami zapatrywań nie dajmy unosić się zarozumiałości, lecz cechować powinno nasze postępki dążenie do zgody i jedności.

— **Potrzeba** w każdej miejscowości energicznego mężczyzny lub niewiasty. Doskonały zarobek. Do świadczenia nie potrzeba. Po bliższe informacye zgłosić się do: — **Eagle Supply Co. P. O. box 8. S. S. Pittsburg, Pa.** 29

— **Metropolitan National Bank róg 41ej i Butler ulicy posyła najtaniej pieniądze do kraju.**

— **Wstępujcie do Unii św. Józefa, gdyż to jest jedna z najlepszych organizacyi w Stanie Pennsylwnii.**

— **Kto chce** 12 pięknych pocztówek niechaj nadeśle nam 15 centów. Nowym kostumerom wysyłamy mały prezent zupełnie darmo. **The M. & M. Card Co., 576 N. Clark str. Chicago, Ill.** 31

— **Z dniem 15go Lipca** 1909 roku skład Gallingera przeniesionym zostanie do **929 Liberty ave.**

Panowie A. Ratajewski i Olsztazałożyli pod No. 2708 Penn ave. nowe przedsiębiorstwo — **Pogrzebostwo,** li tylko ażeby polacy nie potrzebowali się w razie potrzeby tułać po obconarodowcach, jeżeli swoi obsłużą każdego grzeczniej od innych. Powyższa Spółka oprócz pogrzebostwa wynajmować będzie powozy na wesela chrzciny i wszelkiego rodzaju wyjażdżki.

Mamy nadzieję, że publiczność polska jako rodaków poprze nas w powyższym interesie.

Kupcy ogłaszajcie się!

— **Gdzie nie chodzić?** — **Biznesista nie ogłaszający się w polskiej gazecie widocznie o Polaków nie dba, bo nie zaprasza ich do siebie jak inni. Polacy i Polki, nie narzucajcie się tym, którzy o was nie dbają!**

— **Panika przeszła.** Coraz więcej ludzi dostaje zatrudnienie i jest pewnem, że po Nowym Roku okaże się znowu brak robotnika. Czas więc udać się do banku Jakoba Kleina i kupić szyfkartę, ażeby wasi krewni jak najprędzej przybyli do Ameryki. Jest to jedyny bank w Pittsburgu, gdzie można dostać szyfkarte na najlepszy expresowy okręt po najniższej cenie. Nie zapominajcie adresu: **Jakob Klein, 1340 Penn ave, Pittsburg, Pa.**

F. C. Mikliński, zarządca.

— **Wszelkie** sprawy notaryalne czy to amerykańskie lub polskie kontrakty, pełnomocnictwa, hypoteki, sprawy wojskowe i sądowe najlepiej wykonywa i załatwia F. C. MIKLIŃSKI, notaryusz publiczny w Banku Kleina, 1340 Penn ave., Pittsburg, Pa. 0

Kupcy ogłaszajcie się!

— **The First National Bank,** róg Fifth avenue i Walnut str., McKeesport, Pa., jest największym i najstarszym bankiem w mieście.— Istnieje 38 lat. Płacimy procent.

— **Na stare** pytanie: „Gdzie mam składać swe oszczędności?'' dajemy codziennie odpowiedź. — Nasz bank podaje wam takie same sposobności do zbogacenia się z oszczędności jak i inne banki w Ameryce. — Cztery procent płacimy od sta tak samo jak inne banki, a do tego u nas pieniądze złożone nigdy wam nie przepadną.

Iron & Glass Dollar Savings Bank 1115 Carson str., Pittsourg, Pa.

P. V. Obiecunas & Co., róg 12 i Carson ulicy, Pittsourg, Pa. Jest to jedyny Bank Polski z kapitałem $75.000, który został zorganizowany i charterowany pod tytułem: **„All Nations Deposit Bank''** i jest pod dozorem rządu stanu Pennsylvania. Przyjmuje pieniądze do banku i płaci 4 procent od sta. Wysela pieniądze, sprzedaje szyfkarty, a także wyrabia pełnomocnictwa i akta kupna i sprzedaży gruntów i t. d.

— **Fr. Cieślak,** starszy, fotografista wyrabia fotografie ślubne za zniżone ceny pod No. **2641 Penn ave, Pittsburg, Pa.**

German Saving & Deposit Bank, na rogu 14ej i Carson ulicy, strona południowa miasta Pittsburga.

Czy znacie bank stanowy na 14 ulicy? Czyście czytali sprawozdanie kontrolerów rządowych? Jeżeli tak, to wiecie, że powyższy bank, jest jednym z najpewniejszych banków w Stanach Zjednoczonych, płacący 4 procent na rok posiadający $5.000,000.00 ogólnego majątku.

Karty okrętowe do wszystkich części świata. Zacznijcie oszczędzać pieniądze i składać w tym banku, który Wam gwarantuje każdy cent w całem tego słowa znaczeniu.

J. F. Roth, prezes,
A. P. Miller, kasyer,
A. Curzytek, zarz. od. zagr-

— **Metropolitan National Bank róg 41ej i Butler ulicy sprzedaje najtaniej szyfkarty.**

— **St. Jakubowski** pod firmą „Greater Pittsburg Tailor'' polski mężki krawiec wykonywa ubrania na obstalunek z najlepszych materyi krajowych i zagranicznych po cenach umiarkowanych, również przyjmuje wszelką reperacyę i czyszczenie ubrań. Popierajcie rodaka . No. 310 3rd ave

Tel. Bell 4590 Court.

— **Organista** ze starego kraju,— uzdolniony w swoim zawodzie, posiadający świadectwo z ukończenia średniego zakładu naukowego, jak również chlubne świadectwo z ostatniej posady organisty i nauczyciela w tutejszym kraju, poszukuje posady. Śpiew jak w Europie tak i na tutejszej posadzie prowadziłem na 4 głosy. Łaskawe zgłoszenia najuprzejmiej proszę adresować: **Organista, 1420 Forth str., South Bend, Ind.**

Green & Higgins Lumber Co.
LIMITED
Dostawcy Drzewa Budulcowego
33rd Str. & Liberty Ave.

Kapitał—i—Nadwyżka
$200,000.00
SECOND NATIONAL BANK
Connellsville, Pa.
Złóż swoje pieniądze w naszym banku, który mieści się w nowym
8-piątrowym budynku
na rogu
Main i Pittsburg ulic.
4%
płacimy od złożonych u nas oszczędności.

Opłaci się Wam
oddać bieliznę do prania do
BARNES LAUNDRY COMP.
jeżeli chcecie mieć dobrą pracę
Troy Laundry 30 i Penn Ave. PITTSBURG. PA.

G. S. TARKOWSKI
HURTOWNY SKŁAD
WIN - WÓDEK - LIKIERÓW
- - PIWA - -
krajowych i importowanych
2824 Penn ave., Pittsburg.

Czyś bogaty, czyś chudzina,
Jeśli potrzebujesz wina,
Piwa albo gorzałczyny
Na wesela lub na chrzciny,
Nie chodź po to do obcego
Lecz kupuj to u swojego,
Kazimierza Tarkowskiego!
On da towar pierwszej klasy
W cenie niskiej na te czasy,
Towar ma importowany
Lub w tym kraju wyrabiany,
Miary dobrej nie żałuje
Każdego grzecznie przyjmuje,
Kto więc trunków potrzebuje
Niech u niego je kupuje,
Popierajcie więc swojego
Kazimierza Tarkowskiego.

2824 Penn av., Pittsburg, Pa.
Phons: Bell 458 Fisk. P. & A. 3 Lawrence.

Swieże piwo — Wonne cygara
JOZEF GRABOWSKI
Salun i Restauracya
1441 PENN AVE. PITTSBURG, PA.

Salun i Restauracya
przy Penn Ave.
A. DROŻYNSKIEGO
poleca dobre piwa, wódki, wina, wonne cygara oraz smaczne i zdrowe obiady i przekąski.
2417 Penn Ave.
Pittsburg, Pa.

CHOROBY
uznane za niewyleczalne były całkiemusunięteprzezkuracyę
WIEL. NEWMANA

Reumatyzm, niestrawność, słabość nerwowa, kaszel, plucie krwią, zaziębienie, choroby skórne różnego rodzaju, słabość niewiast po połogu, słabość mężczyzn i dzieci, ból w krzyżach, opuchlina it. d. wszystkie są jak najdokładniej leczone, aby nie powróciły.

Wyleczony z reumatyzmu bardzo przykrego.

Drogi Ks. Newmanie!
Dziękuję serdecznie za wyleczenie mnie z reumatyzmu. Myślałem z początku, że i Twoje lekarstwa nic mnie nie pomogą, bo już blisko końca byłem z lekarstwami a nie odczuwałem żadnej pomocy ale jak całkiem wypotrzebowałem je to tak jakby nożem odciął: ból całkiem mnie opuścił.
Ból ten znajdował się w lewem boku, w biodrze. Próbowałem lekarstwa dziesiątki gatunków, ale wszystkie nadaremnie że już nie miałem ochoty więcej próbować— ale szczęśliwie spostrzegłem ogłoszenie Twe w gazecie i jako ostatni raz zdecydowałem się do Ciebie pisać i teraz jestem przekonany skutkiem Twej kuracyi.
Oprócz tego cierpiałem wielkie zawardzenie i kaszel, który w nocy mnie bardzo dusił, albo po wypiciu czegoś gorącego.
Jeszcze raz wyleczenie i tylko do Ciebie się udam, w razie gdyby choroba się miała wrócić. Z szacunkiem pozostaję
Ant. Michalak, 508 E. 11 st., Duluth, Minn.

Wyleczony z womitowania krwią, palenia w środku i bólu piersiowego:

Kochany Ojcze Nemmanie!
Zasyłam ci stokrotne podziękowanie które mnie tak szczęśliwie do zdrowia przywróciły. Mam nadzieję, że wyleczenie moje nie jest tymczasowe ale będę się cieszył dobrem zdrowiem w przyszłości. Używałem masę lekarstw, ale żadne tak skuteczne nie były jak od ciebie.
Pozostaję na zawsze wdzięczny
Fabian Kopczyk, Bok 488, Morris, Ill.

DARMO wyślę wam pouczającą książkę sposobu mojego leczenia. Piszcie dzisiaj a nie odwlekajcie jedne godnia. Zawsze załączyć 2c markę, Adres
REV. NEWMAN,
1361 W. Lake, Chicago, Ill.
W zgłaszaniu się wymień gazecę Wielkopolanina.

Największy chrześcijański
Czesko-Polski Wielki Skład
Trunków
409 WATER ST., PITTSBURG, PA.
(Naprzeciw Baltimorskiego Dypa)

FRED. KALINA, Mgr.

	Za galon		
Biała albo czerwona wódka żytnia	$2.00	$2.50	$3.00
,, ,, ,, ,, ,,	3.50	4.00	5.00
ŚLIWOWICA	2.50	3.00	4.00
JAŁOWCÓWKA (inaczej Gin)	2.00	2.50	3.00
JAMAJKA RUM	2.00	2.50	3.00
KONIAK	2.00	2.50	3.00
KMINKÓWKA	2.00	2.50	3.00
ANYŻÓWKA	2.00	2.50	3.00
PROMINCKA, zielona	2.50	3.00	—.—
- - - WINA: - - -			
STOŁOWE KWAŚNE WINO	$1.00	$1.50	$2.00
WINO SŁODKIE	1.50	2.00	3.00
TOKAJSKIE WINO	2.00	3.00	4.00
MADEIRA WINO	2.00	3.00	4.00
MUSZKATUŁOWE WINO	2.00	3.00	4.00
WINO GORŻKIE ŻOŁĄDKOWE	2.50	3.00	—.—

Za obstalunki od $5.00 i wyżej opłacamy expres sami.
ZAŻĄDAJCIE NASZEGO CENNIKA.
Pieniądze należy posyłać naprzód na Money Order lub w liście rekomendowanym.
Listy adresujcie tak.
Jos. F. Freeauf & Co. 409 Water St., Pittsburg, Pa.

Dr. Regans Medical Co.,
720 Penn Ave., Pittsburg.

Medyczna Kompania posiadająca w ofisie po polsku mówiących lekarzy, egzaminowanych w kraju, z którymi można się rozmówić w rodzinnym języku. Jeżeliś jest chory na jaką chorobę przeczytaj uważnie to ogłoszenie, jeśli chcesz odzyskać zdrowie.

Tysiące ludzi cierpią latami na choroby, które mogą łatwo być wyleczone gdyby mogli opowiedzieć swoje cierpienia w swej własnej mowie i gdyby się u nas leczyli. Gwarantujemy wyzdrowienie chorób wyleczalnych, my sami dostarczamy medycyn z własnego laboratoryum. Medycyny te importujemy ze starego kraju. Nasza kompania składa się z lekarzy, którzy mają długoletnie doświadczenie w szpitalach i którzy egzaminowani byli w sławnych uniwersytetach w starym kraju i byli w wojsku. Leczymy wszelkie wyleczalne choroby pod gwarancyą i wyleczyliśmy wiele takich chorób, których inni wyleczyć nie mogli. My nie prowadzimy żadnego humbugu i jeżeli widzimy, że choroba twoja jest niewyleczalna, to ci to zaraz powiemy i nie chcemy nic od ciebie. Uczciwość jest naszą polityką. Mamy tysiące takich ludzi cośmy wyleczyli i ci nam poświadczą.

Naszą specyalnością są choroby sekretne u mężczyzn i kobiet.
Leczymy wszelkie choroby sekretne pod gwarancyą.

Nie dajcie się humbugować patentowemi medecynami i szumnemi ogłoszeniami, co obiecują wyleczyć wszelkie choroby. Gdyś chory, to wstąp do nas a my ci powiemy co ci jest; jeśli nie możesz przyjść to pisz do nas, a my ci odpiszemy w twej mowie i damy darmo poradę.

Dr. REGANS MEDICAL COMPANY, 720 PENN AVE.
GODZINY: Od 9 r. do 6 w. W Srodę i Sobotę od 9 r. do 9 w. W Niedzielę od 9 r. do 4 po poł.
Telefon P. & A. 2171 F.

Dr. WIX mówi:
Lecze codziennie rozmaite gatunki
RUPTURY
Bez lekarskiej operacyi. Bez wstrzymania od pracy. A za małą zapłatę.

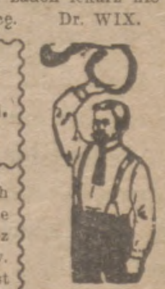
Jestem graduowanym i licenscwanym lekarzem; mieszkam w Pittsburgu od wielu lat i mam tutaj jak najlepszą reputacyę. Jestem najlepszym doktorem w tym kraju co do leczenia ruptury i sekretnych chorób. Wyleczyłem tysiące ludzi z Pittsburga i okolicy, których możecie o to zapytać. W ostatnich czasach żaden lekarz nie ma takiego rekordu jak ja. Chciałbym, abyście sami ocenili mą pracę. Dr. WIX.

MOJ REKORD. Wyleczyłem tysiące osób z Ruptury, więc i ciebie wyleczę.

WARICOCELE I HYDROCELE
(Fałszywa Ruptura.) (Wodna Ruptura.)
Wyleczenie Gwarantowane.

Tysiące czytelników tego pisma i ich przyjaciele cierpią tortury, spowodowane przez rupturę i noszenie paska. Dużo z was pracuje ciężko i musi użyć całej siły. Człowiek, mający rupturę, zmuszony jest nosić pasek, który podczas pracy dokucza mu straszliwie. Rzućcie pasek, gdyż nie robi różnicy, ile za niego zapłacicie, on was nigdy nie wyleczy. Jeżeli przypuszczacie że pasek was wyleczy, będziecie cierpieć całe życie i nosić go do grobu.

PASEK nigdy RUPTURY nie wyleczy.

Czytajcie, co dla Was mogę zrobić.
Mogę gruntownie wyleczyć was z Ruptury bez użycia noża i przeszkody w pracy, co czynię już od wielu lat. Wyleczyłem tysiące ludzi z Ruptury podobnej do wasze i są oni teraz zdrowi i zdolni do najcięższej pracy bez noszenia paska.

Czemu nie chcecie, abym was wyleczył?
Moj sposób leczenia Ruptury nie jest bolesnem, a że czyni to specyalista jak a, więc absolutne wyleczenie jest pewnem. Operacya nożowa, jak robią to w szpitalach, jest zdradliwa, musisz przeleżeć kilka tygodni w łóżku, a wyleczenie nie jest pewnem.

Więc co wolicie?
Przyjdźcie do mnie, Za egzaminacyę nie liczę nic. Jeżeli mieszkacie blisko, możecie przychodzić do mnie raz w tygodniu aż do wyleczenia; jeżeli zaś mieszkacie za daleko, przyjedźcie do mnie, a w przeciągu dwóch tygodni was wyleczę.
Piszcie po książkę, drukowaną po polsku, a ta was objaśni o moim leczeniu.

HEMOROIDY, FISTULA i choroby Kiszki Leczę zupełnie, bez noża, ani też innych instrumentów.
Hemoroidy i Fistula, sprawiające nieznośne bóle, które lekarstwami tylko coskolwiek uśmierzyć można, leczę radykalnie według mojej metody

Piszcie po ilustrowane książki DARMO! Książka No. 1. Ruptura i Hydrocele. Książka No. 2. Waricocele. Książka No. 3. Hemoroidy i Fistula.

Porada darmo! Ceny umiarkowane. Ugoda na kredyt.

Dr. G. B. WIX, SPECYALISTA RUPTURY. I KISZKI ODCHODOWEJ. Pokój 201-202 New Werner Bld.
631 Penn Ave. Pittsburg, Pa.

GODZINY OFISOWE: od 9 rano do 4.30 popoud. i od 6 do 8 wieczór
GODZINY OFISOWE: w niedziele od 1 do 4 popołudn

Upraszają o Składki
Polskie Sierotki
W EMSWORTH, PA.

OMYŁKA

Baronowa DE BOUARD. POWIEŚĆ. Przekład z francuskiego

(Ciąg dalszy)

Wanda na palcach zbliżyła się do męża. Widząc, że otwiera spieczone wargi, wlała mu do ust kilka łyżeczek chłodzącego napoju.

Nad wieczorem niepokój zaczął ogarniać chorego, w nocy zaś przyszła gorączka i majaczenie, przerywane łkaniem, jękami i okrzykami bólu. Co godzina Wanda dawała choremu przepisane lekarstwo i kilkakrotnie zmieniała lód na rozpalonej głowie.

Nad ranem dopiero osłabły, wyczerpany, zdrzemnął się, ale oddech jego był nierówny.... Obawa znowu ogarnęła troskliwe dozorczynie.

Wanda, klęcząc, trzymała rękę Aleksandra w swoich dłoniach i nie spuszczała z niego oczu. O świcie poruszył się we śnie i usta jego szepnęły bezwiednie jedno słowo, które doszło do uszu żony. Odwróciła ku Anieli bladą twarzyczkę, rozpromienioną szczęściem nadziemskiem i wyszeptała ze łzami radości:

— Wymówił moje imię, mnie przyzywa w cierpieniu!

XXX.

Po tej pierwszej nocy nastąpił szereg okropnych dni i okropniejszych jeszcze nocy, w których ciągu Aleksander, doprowadzony do szału nieznośnym bólem, jęczał i rzucał się, jak szalony. Daremnie lekarze przepisywali różne środki, daremnie zastrzykiwali morfinę, głębokie rany zaogniały się i sprawiały istną katuszę choremu.

Uspokajał się dopiero nad ranem, gdyż sił mu brakowało. Słabł z każdym dniem i nikt w szpitalu nie miał nadziei uratowania go, nikt — prócz Wandy.

Ona jedna nie podzielała ogólnego zwątpienia i czerpiąc w miłości dla męża moc nadludzką, nie odstępowała go ani na chwilę. Trzeba było podziwiać jej wytrwałość; sypiała zaledwie kilka godzin w fotelu, gotowa zerwać się na każdy jęk chorego; jadła machinalnie to, co jej przynosiła Aniela i nie rozbierała się prawie.

Nikt lepiej nie umiał opatrywać strasznych ran, na których widok każdy musiałby się wzdrygnąć, nikt nie był baczniejszy na potrzeby chorego.

— Ja go ocalę — powtarzała uparcie, kiedy wszyscy z powątpiewaniem potrząsali głowami.

Zdawało się, że siłą woli chce przelać w męża własne życie. Dusza jej, w gorącej modlitwie, wciąż wznosiła się do stóp Przedwiecznego, błagając o zdrowie dla ukochanego.

— O, Maryo, Uzdrowienie chorych, Pocieszycielko strapionych, zmiłuj się nad nami! — powtarzały jej usta.

Przyszła nakoniec chwila, kiedy lekarz wyrzekł pierwsze słowo nadziei, które przejęło serce Wandy prawie niebiańską radością.

— Jest lepiej — szepnął pewnego poranku, badając najgłębszą ranę która ku wielkiemu jego zdumieniu zaczęła się zabliźniać.

Istotnie było lepiej; w nocy gorączka się zmniejszyła i rano osłabienie prawie znikło.

Z oczami tylko nie było żadnej poprawy; gwałtowne ich zapalenie budziło największe obawy i lekarz dawał do zrozumienia, że Aleksander prawdopodobnie na zawsze wzrok utraci.

Nie tylko wzrok, niestety! Pod wpływem strasznych cierpień, uleciała pamięć, rozum i przytomność. Książe żyć będzie ale pozostanie bezmyślnym.

— Ja go ocalę — powtarzała znowu Wanda.

Modliła się teraz gorąco, aby Bóg przywrócił choremu światło oczu i umysłu.

Codziennie podnosił się z łóżka i wsparty na ramieniu żony, przechodził kilka kroków po pokoju.

Choroba jego trwała już miesiąc przeszło. Blade słońce lutowe zaglądało coraz częściej przez okna, roznosząc wszędzie dobroczynne ciepło swoich promieni.

Aleksander wymawiał tylko urywane słowa bez związku, nie poznawał żony i nie wspominał o niej, od nikogo jednak innego nie chciał przyjmować pożywienia i lekarstw, jej głosu słuchał jedynie.

Raz, w pogodny dzień po południu, kiedy po czystych błękitach lekki wietrzyk przeganiał śnieżne obłoki, Wanda otworzyła okno, przez które wpłynęła fala orzeźwiającego powietrza. Było tak ciepło jak na wiosnę.

Aleksander nie widział złotego słońca, ani lazurów widnokręgu, rozkoszował się jednak bezwiednie świeżością atmosfery i gorącymi promieniami słonecznymi. To uczucie musiało w nim rozbudzić jakieś niewyraźne wspomnienie, gdyż usta jego się poruszyły i czoło zmarszczyło pod wpływem myśli, która zaczęła pracować w odrętwiałym mózgu.

Wanda, pochylona nad nim, pochwyciła pierwszy błysk inteligencyi, przebiegający po jego twarzy i oddech w piersi wstrzymała.

— Ka.... terdżi.... — wyjąkał, nie mogąc dokończyć wyrazu.

Wanda przypomniała sobie, że raz w Grecyi, tak samo przy otwartem oknie cieszyli się widokiem wiosennego słońca, więc zwolna, donośnym głosem wymówiła:

— Katerdżi.

Książę drgnął na dźwięk tego wyrazu.

Wanda uklękła przy nim i ściskając wychudzone jego ręce w swoich dłoniach zawołała błagalnie:

— Ach! przypomnij sobie, Aleksandrze, o Katerdżi, twojem gnieździe rodzinnem, o twoich synach, Jurku i Januszu o twojej żonie Wandzie....

Łzy spadały na jego ręce, byłaby dała życie, aby mu przywrócić świadomość i przez chwilę sądziła, że jej się udało: usta mu zadrżały, pierś szybszym podniosła się oddechem, natężenie myśli odbiło się na jego twarzy.

Ale był to jeszcze zbyt wielki wysiłek dla osłabionego mózgu; chory jęknął głucho, ręce bezwładnie opadły mu na kolana, rysy przybrały znowu wyraz posępnej nieruchomości.

Bądź co bądź nadzieja wstąpiła w serce Wandy. Myśl raz rozbudzona powróci, trzeba tylko wzmocnić ciało.

Aleksander skłonił głowę na poduszki i zasnął, Wanda zaś uklękła i drżąc ze wzruszenia, zaczęła odmawiać Różaniec.

Miała słuszność, że nie zwątpiła na chwilę o miłosierdziu Bożem; Matka Najświętsza wyprosiła u Syna tę łaskę, Jej zatem trzeba dziękować

— Zdrowaś Maryo, łaskiś pełna, Pan z Tobą, błogosławionaś Ty między niewiastami — szeptały usta Wandy.

O, tak, bądź błogosławioną, litościwa Orędowniczko, która żadnej nie odrzucasz prośby! Aleksander będzie zdrów, odzyska pamięć i rozum. Ach! jakże się matka ucieszy.... Dziś zaraz trzeba jej donieść szczęśliwą nowinę. Kto wie, może niedługo będzie można przewieść chorego do Grecyi? Jurek i Januszek musieli się już stęsknić do matki, z którą nigdy jeszcze na długo się nie rozłączali.

Zajęta wyłącznie pielęgnowaniem męża, dotychczas nie miała prawie czasu myśleć o nich; teraz dopiero, kiedy radość i nadzieja zajęły miejsce obawy i niepokoju, serce macierzyńskie wyrywało się do synków.

Pisywali do niej listy dziecinnym, niepewnym charakterem, a babka zapewniała, że są grzeczni i uczą się nadzwyczaj pilnie.

O, Boże! jakież to będzie dla niej szczęście, kiedy po raz pierwszu przyprowadzi ich do ojca.... Jaki on będzie z nich dumny!.... Jak ich będzie kochał!

— Święta Maryo, Matko Boża, módl się za nami grzesznymi!....

Ukołysana słodkiemi marzeniami, w które wplatała słowa Pozdrowienia Anielskiego, Wanda usnęła na kolanach, z głową opartą o fotel, na którym spoczywał chory.

Dzwonek u furty klasztornej zadźwięczał głośno, szarpnięty niecierpliwą ręką. Wprowadzono gościa do poczekalni, gdzie niebawem nadeszła Matka przełożona.

Księżna Róża Katerdżi oświadczyła, że pragnie się widzieć z zakonnicą, która pielęgnowała jej męża.

— Przyślę tu zaraz Siostrę Anielę — odrzekła przełożona — ona czuwała przy tym chorym.

Za chwilę ukazała się Aniela i niepewnym głosem zapytała Róży, czego żąda.

Dawna komedyantka była bardzo pomieszana, umiała jednak panować nad sobą.

— Kochana Siostro — rzekła niedbale — byłabym już dawno przyjechała dowiedzieć się o zdrowie księcia Katerdżi, ale sama byłam cierpiąca.... Moje nerwy doznały tak silnego wstrząśnienia, że lekarz poradził mi opuścić Wiedeń na kilka tygodni.... Dziś czuję się silniejszą i pragnęłabym....

— Czego? — zagadnęła Aniela, wysłuchawszy cierpliwie długiej przemowy.

Różo zawahała się i dodała po chwili:

— Jak się miewa książę? Muszę z nim pomówić.

Aniela lżej odetchnęła, sądziła bowiem, że ta kobieta upomni się o prawo pielęgnowania męża.

— Wątpię, czy pani będzie mogła widzieć się z księciem— odrzekła poważnie.

— Podobno rany, odniesione przez niego nie były tak groźne, kiedy teraz powraca do zdrowia ...

— Podczas mojej nieobecności, jedna z pokojówek pałacowych kilkakrotnie dowiadywała się o zdrowie księcia.

— Niechaj się pani teraz wystara o upoważnienie lekarza, że może się widzieć z chorym.

— Starałam się o to, ale lekarza nie było....

— W takim razie trzeba poczekać do wieczora.

— Nie mogę, pilno mi!

— Rzecz dziwna! Przez miesiąc ani się pani o męża zapytała, a teraz skąd ta czułość?:... — szyderczo odparła Aniela, nie mogąc zapanować nad oburzeniem.

Rozmowa zaostrzyła się.

— Przecież mówiłam, że sama byłam chora. Nie należy potępiać nikogo, skoro się nie zna jego położenia. Prawdopodobnie nie wiesz, Siostro, o tem, że komornik zajął wszystko w pałacu, że książę jest zrujnowany, a ja osamotniona. Muszę myśleć o pracy, gdyż nędza mi grozi. Dyrektor jednego z najpierwszych teatrów w Paryżu pragnie mnie zamówić na szereg występów, ale utrzymuje, że mój podpis bez pozwolenia męża nic nie znaczy, rozumiesz więc, Siostro, że muszę widzieć się z księciem....

— Wątpię, czy książę będzie mógł udzielić pani swego pozwolenia — poważnie wtrąciła Matka Przełożona, która w milczeniu słuchała dotychczas tej rozmowy — książę jeszcze nie odzyskał świadomości.

Błyskawica mignęła w zielonych oczach Róży.

— Musiałabym mieć na to pewne dowody — rzekła ona nieufnie.

— Za godzinę będzie tu lekarz, może go pani zapytać, — chłodno odpowiedziała Aniela.

— A więc zaczekam.

Nagle wzrok jej padł na wytworną tekę z przyborami do pisania, nabijaną srebrem i drgnęła. Był to przedmiot dobrze jej znany, gdyż sto razy widziała tę skórzaną tękę w ręku Wandy. Na wierzchu błyszczał jej monogram.

Aniela także to zauważyła i zmieszała się.

Wczoraj Wanda pisała w tym pokoju do matki i w roztargnieniu zapomniała zabrać z sobą przyborów do pisania.

— Oszukujecie mnie! — krzyknęła Róża, zapominając się. — to, co mówicie o stanie księcia, jest kłamstwem. Dawno domyślałam się tego. Nie chcecie mnie dopuścić do męża, ponieważ przy nim jest inna osoba, którą miałabym prawo stąd wypędzić. Dziwię się waszemu zuchwalstwu i nieznajomości świata....

Tłumiona dotychczas wściekłość wybuchnęła z całą siłą: upokorzona poświęceniem Wandy, która nadbiegła, aby ją zastąpić przy łożu chorego, w oczach zakonnic czytała dla siebie potępienie i pogardę.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

50,000 KSIĄŻEK BEZPŁATNIE.

Wartości $10.00 dla Każdego Mężczyzny.

Jeżeli cierpisz na jakąkolwiek chorobę właściwą mężczyznom, chcielibyśmy, żebyś napisał po jedną z tych znakomitych książek. Ona wskazuje w przystępny i prosty sposób, jak każdy cierpiący na Zatrucie Krwi, Osłabienie mezkości, Ogólną utratę Sił, Reumatyzm, Choroby Organiczne, Żołądek, Wątrobę, Nerki lub Pęcherz, może być wyleczony gruntownie u siebie w domu. Jeżeli jesteś zniechęcony wydawaniem pieniędzy, nie otrzymując pożądanych skutków, ta Bezpłatna Książka dla Mężczyzn przedstawia dla ciebie wartość paru set dolarów. Ona ci powie dla czego cierpisz i jak wyleczyć się możesz gruntownie i stale. Książka ta powróciła zdrowie doskonałe, siły i zdolność mezką —tysiącom mężczyzn. Ona jest składem wiedzy i zawiera właśnie to, o czem każdy mężczyzna wiedzieć powinien. Pomiętaj, że książkę tę otrzymasz zupełnie darmo. My płacimy przesyłkę pocztową. Załącz bezpłatny kupon, przyślij do nas dzisiaj, a my poślemy ci tę drogocenną książkę, opłacając przesyłkę.

PRZYŚLIJ TEN BEZPŁATNY KUPON NA KSIĄŻKĘ DZISIAJ.

DR. JOS. LISTER & CO., P. 704 Northwestern Bldg., 22 Fifth Ave., Chicago.

Panowie: Jestem zainteresowany pańską bezpłatną ofertą i proszę o przysłanie mi Książki natychmiast.

Nazwisko...

Miasto.............................. State..............................

Składajcie Wasze Oszczędności

w banku który wam daje najlepsze sposobności do oszczędzania swych pieniędzy

Przyjmujemy depozyta od jednego dolara i wyżej.

3 DOLAR. OD STA rocznie płacimy procentu od wkładek które można każdego czasu bez zamówienia napowrót otrzymać......

4 DOLAR. OD STA procentu od wkładek, na które 50 dolar. wypłacamy każdego czasu; wyższe sumy trzeba zamawiać......

Procent przypisujemy półrocznie.

Bank ten jest pod nadzorem Stanów Zjedn., więc nie ma obawy aby wasze pieniądze przepadły.

Wysyłamy Pieniądze do starego kraju tanio i szybko.

Sprzedajemy Szyfkarty do Europy na najlepsze okręta.

Godziny bankowe: od godziny 9-ej rano do 3 ej popołudniu; w sobotę od 9—12 w południe i od 5—9 wiecz.

I. J. SZCZYGIEŁ, zarządca polskiego oddziału.

PENNSYLVANIA NATIONAL BANK

Narożnik 34-tej Penn i Butler ul.

Grunta w doskonałych okolicach Rock Island Frisco stanu Texss, Oklohoma, New Mexico, Kansas, Arkansas i Missouri znajduje się wiele tysięcy dobrej urodzajnej gleby. Te obszary czekają na was tu do esploatowania. Będziemy szczęśliwi gdy dopomożemy wam, nie wchodząc w narodowość. Cyrkularze i opisy wyszlemy wam na żądanie opłacone. Piszcie do:

C. B. SCHMIDT, komisarz imigracyjny

Room 1100 La Salle Station, Chicago — albo Room 1100 Frisco Bldg St. Louis

JOHN SEBASTIAN, Pass. Traffic M'g'r.

Nervokoids

LEKARSTWO na nerwowych i wyczerpanych z sił mężczyzn, kobiet i dzieci

Zgęszczone te tableciki są silnym tworzycielem krwi, dają szybko zdrowe ciało, przywracają rumieniec młodości osobom bladym i żółto bladym, są zadziwiającym odnowicielem nerwów, dając zdrowie, siłę i energię słabym i wychudzonym.

Pomocne są w wypadkach nerwowości, zawrotu głowy, rozpaczy, drażliwości, paraliżu, dolegliwości kości, bezsenności, słabości, zatrzymania peryodów, płciowych wyczerpań itd.

Możemy wam przysłać tysiące poświadczeń od osób które zostały zupełnie wyleczone przez używanie NERVOKOIDS lekarstwa.

NERVOKOIDS można nabyć za przesyłką jednego dolara ($1.00) za paczkę albo sześć paczek za 5 dolar. przez „money order“ pocztowy, ekspresowym lub w liście registrowanym w aptece niżej podanego adresu:

RAKOWSKI DRUG CO.

10th Avenue and Becher str. Milwaukee, Wis.

TELEFON 7746 CANAL,

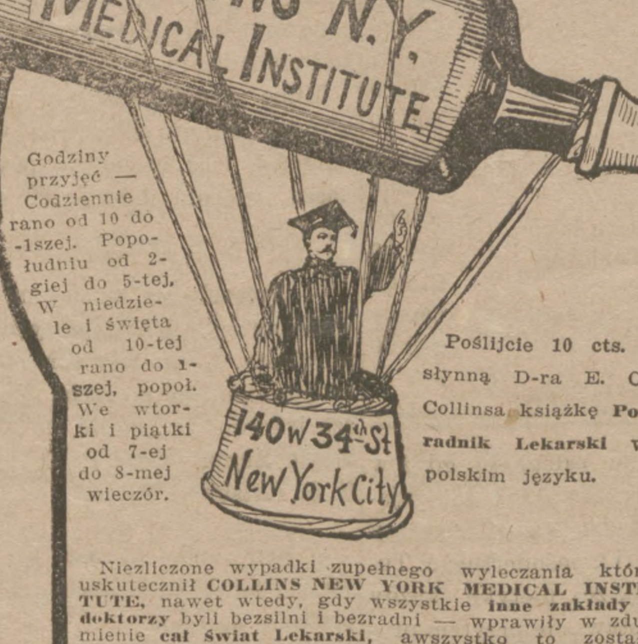
S. CHMIELINSKA,

PRACOWNIA CHORĄGWI, SZARF, ODZNAK I WSZELKICH PRZYBOROW DLA TOWARZYSTW.

Poleca się Sz. Towarzystwom i Sz. Publiczności. piszcie do nas zanim komu innemu robotę powierzycie.

Wypożyczam wszelkie kostjumy polskie na Przedstawienia Teatralne.

S. CHMIELINSKA, 687 W. 18th str., CHICAGO, ILLINOIS.

Godziny przyjęć — Codziennie rano od 10 do 1szej. Popołudniu od 2-giej do 5-tej. W niedziele i święta od 10-tej rano do 1-szej, popoł. We wtorki i piątki od 7-ej do 8-mej wieczór.

Poślijcie 10 cts. na słynną D-ra E. C. Collinsa książkę Poradnik Lekarski w polskim języku.

Niezliczone wypadki zupełnego wyleczania które uskutecznił COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE, nawet wtedy, gdy wszystkie inne zakłady i doktorzy byli bezsilni i bezradni — wprawiły w zdumienie cał świat Lekarski, awszystko to zostało osiagnięte za przyczyną NAJDOSWIADCZENSZYCH DOKTORÓW, NAJSKUTECZNIEJSZYCH LEKARSTW I NAJLEPSZEGO OBCHODZENIA się z pacyentami.

Dr. J. J. McGlade. Dr. J. F. Coyle, Główni Doktorzy.

V. STORCH & SONS wykonują Pomniki oraz i Nagrobki Bardzo Tanio.

Mówimy po Polsku i Słowacku.

Ofis i Pracownia pod numerem 1301-3 Brownsville Road Carrick Borough. S. S. Pittsburg

Oba Telefony.

Honorata Wołowska

PRACOWNIA Sukien i Okryć Damskich.

141 Flowers Ave., Pittsburg w pobliżu 2-ej Avenue.

Wykonuje wszelkie prace według najnowszej mody po przystępnych cenach dla każdego.

UCZENNICE przyjmuje na dogodnych warunkach.

Bell Telefon 1426 L. Schenley.

Zakłada Rury Gazowe, Wodociągowe, Kanałowe. Obliczenia podaje na żądanie.

Wm. D. Larkin PLUMBIERZ 3447 MELWOOD AVE. 13 Warda PITTSBURG, PA.

Reparacye wykonuje bardzo starannie. Dla Robotników po niskich cenach.

Bell 3615 C. P. & A, 1984 Main

GUMOWE STEMPLE ODZNAKI, CHORĄGWIE CZAPKI itp.

M. E. Cunningham Co.

352 Fifth Ave., Pittsburg.

Figury Pomniki Nagrobki jako też i wszelkie prace rzeźbiarsko-kamieniarskie wykonuje

WALENTY WITALIS

1920 Plank Road South Side, Pittsburg, Penna.

po nader przystępnych cenach dla Rodaków.

WYPOŻYCZA PIENIĄDZE - NA 5% DYAMENTY, ZEGARKI, BIŻUTERYE. 5%

Wypożyczamy również na Broń, Rewolwery, Wyroby srebrne, Aparata fotograficzne, Futra, Aparaty mechaniczne, Intrumenta muzyczne.

CALLINGER, 1200 Penn Avenue.

Dajemy pełną cenę na przedmioty i trzymamy aż do zwrotu. Założony 1854 r.

Formularz do zamówienia "Wielkopolanina"

Wytnij ten formularz, włóż w kopertę, na której napisz adres: "Wielkopolanin" 56—22nd Street Pittsburg, Pa.

Spółka Wydawnicza "Wielkopolanin"

56-22nd Street Pittsburg, Pa.

Niniejszem zamawiam sobie "Wielkopolanina", który proszę mi przysłać pod następującym adresem:

Imię i nazwisko ....

No. i ulica..............................

Poczta i Stan..............................

Powiat (county) ....

Dołączam $.......... *na rok, $*.......... *na pół roku.*

W Stanach Zjednoczonych "Wielkopolanin" kosztuje: Rocznie $1.50. Półrocznie $1.00.

PAMIĘTAJ, ŻEŚ POLAKIEM I ŻE DZIECI TWE POLAKAMI BYĆ MUSZĄ!

Stowarzyszenie kasy pośmiertnej pod opieką Matki Bożej Przedziwnej w Wilmington, Del.

ZARZĄD:

Wiel. ks. J. S. Gulcz, Radca Duchow.
Józef Biniewski, Cenzor
Maciej Biniewski, Vice Cenzor
Michał Robaczewski, Prezes
Andrzej Cisło, Vice Prezes.
Jan Jakubowski, Kasyer
Stanisław S. Jasik, Sekr, Jeneralny.
Jan Prostka, Vice Sekretarz.
Kontrolerzy:
Kazimierz Przybylski
Andrzej Karczewski
Jan Falicki
Jan Markowski,
Jan Kisielewski,
Michał Grygo.

Kolektorzy uprawnieni do kolektowania i zapisywania na mniejsze sumy ubezpieczenia::

Maciej Biniewski, na wschodniej stronie miasta.

Stanisław S. Jasik, na zachodniej stronie miasta.

Posiedzenia Zarządu Centralnego odbywają się w pierwszy Piątek każdego miesiąca w klasie szkoły parafialnej o godzinie 8ej wieczorem.

Biuro Centralnego Zarządu mieści się pod No. 506 S. Harrison ulica. — Wszelkie korespondencye dotyczące Stowarzyszenia Kasy Pośmiertnej pod opieką M. B. P. adresować należy:

STAN. S. JASIK,
506 S. Harrison str. Wilmington, Del.

PORZĄDEK GRUP:

Grupa I. Tow. Matki Bożej Przedziwnej, posiedzenia każdą drugą niedzielę miesiąca zaraz po sumie w hali parafialnej. K. Przybylski sekr. fin., 227 Tatnal str. — Wszelkie zaś korespondencye, tyczące się Tow. należy adresować: W. S. Szulc, sekr. prot. 1009 Maple str.

Grupa II. kolektorska, Tow. św. Antoniego, na zachodnią i południową stronę miasta. S. S. Jasik, kolektor 506 S. Harrison str.

Grupa III. Tow. św. Alojzego,na wschodnią i południwą stronę miasta, M. Biniewski, kolektor, 12 Robison str.

W SZKOLE PRUSKIEJ.

Wybiła jakaś godzina, nauczyciel skończył lekcyę i, oglądając machinalnie książki, przeglądał twarze dzieci zmienionem, badającem spojrzeniem.

Uczyniło się trwożnie i głębokie wyczekiwanie. Dzieci siedziały bez ruchu jak zahypnotyzowane, patrząc w niego lękliwie wytrzeszczonemi oczyma.

Na dworze padał deszcz i spływał po szybach perlistemi, nieskończonemi strugami; jakieś bezlistne drzewa dygotały z zimna przed oknami, a naprzeciw szkoły w błocie i na szarudze, stała gromada kobiet.

„Still!'' — huknął naraz nauczyciel, prostując się groźnie.

Był ogromny. ruda broda niby płomieniem okalała mu tłuste, piegowate policzki, okrągłe jastrzębie oczy w czerwonych obwódkach zamigotały krwawo po zmartwiałych twarzach, przeżegnał się niedbale i zaczął wolno automatycznie:

„Vater unser der Du bist...''

Przerwał nagle, bo ani jeden głos nie powtórzył za nim; twarze dzieci jakby pokryły się woskiem, tężały zwolna, tylko powieki załopotały, niby spłoszone motyle, a oczy rozbłyskały jakąś dziwną, tajemniczą mocą i patrzyły w niego z uporem, nieulękłe.

Pochylił się ku nim i rozpoczął znowu:

„Vater unser der Du bist...''

I znowu głuche milczenie, w którem było słychać tylko plusk deszczu i cykanie zegara. Dzieci ani się poruszyły, siedziały z zapartym tchem, patrząc w niego tak samo z niemym upartym wyrazem protestu.

Poczerwiniał jak burak i skoczył między ławki, a tknąwszy białą ręką, obrosłą rudym mchem — pierwszego z brzegu chłopaka krzyknął niecierpliwie:

„Anfangen doch!''

Chłopak zatrząsł się i pobladł śmiertelnie, ale wyprężając się zabełkotał:

„Nie będę pacierza mówił po niemiecku!''

„Was? was? was?'' — syczał rudy, przeginając się coraz niżej. Trzasnął go z całej siły w twarz, chwycił za włosy, wywlókł pod katedrę i okładając pięściami, zawrzeszczał rozwścieklony:

„Du wirst sprechen! Du polnisches Schwein! Du solst sprechen!''

„Nie będę! Nie będę!'' — powtarzał chłopak gasnącym głosem i runął omdlały na podłogę. Nauczyciel wyrzucił go do sieni.

Dzieci zamarły z przerażenia i jakby skamieniały, że tylko gdzie niegdzie zatrzęsły się jakieś usta pobladłe i wionęło ciche westchnienie.

Nauczyciel położył na katedrę długą trzcinę, napił się wody, odsapnął i nie podnosząc oczu, zaczął wywoływać dzieci po kolei.

„Marya Kluska!''

Głos miał nieco schrypły i niby łagodniejszy.

Chuda, wysmukła dziewczynka o chorowitej twarzy podniosła się z ławki, przeżegnała się i trzymając w rączynach medalik, zawieszony na szyi, szła chwiejnym,krokiem, lecz stanąwszy przed nauczycielem, zatopiła w nim jasne oczy i wyrzekła mocno i wyraźnie:

„Nie będę pacierza mówić po niemiecku.''

Uderzył ją kijem w twarz aż zaskowyczała z bólu, chwytając się za rozcięty policzek; krew pociekła przez palce, nadludzkim wysiłkiem zdusiła jednak płacz, i milcząc sztywna, zalana krwią i łzami powlokła się do ławki.

„Martin Pila!'' — zagrzmiał po chwili.

Gruby chłopak pobladł jak płótno ale podszedł i odpowiedział:

„Po szwabsku gadać pacierza nie będę!''

A kiedy dostał trzciną po głowie i plecach, to ani nie krzyknął, ani nawet się nie skrzywił, spojrzał tylko w niego z nienawiścią i mruknął wyzywająco:

„Psie zapowietrzone ścierwo!''

Nauczyciel snać nie dosłyszał, bo wywoływał dalej, prawie już po kolei.

I po kolei, wolno a coraz ciężej i spokojniej podchodziły do niego dzieci, po kolei podnosiły zsiniałe, męczeńskie twarze i bohaterskie jasne oczy, pełne zastygłych łez, po kolei, bezgraniczną rezygnacyą i w modlitewnem skupieniu szły na srogą kaźń, i po kolei padały te same słowa:

„Nie będę pacierza mówić po niemiecku!''

Nauczyciel stawał się coraz czerwieńszy i coraz wolniej, systematyczniej i mściwiej pastwił się nad niemi. Po kolei również bił, targał za włosy, kopał i rzucał na ściany i ławki, aż ochrypł z wściekłości, ale żadne się nie zachwiało, żadne nie jękło głośniej, ni nawet zapłakało.

Szły mężnie, w ekstatycznem, świętem uniesieniu: z szeptem pacierzy na roztrzęsionych wargach, szły jak na stos ofiarny, a każde wołało nieulękle:

„Nie! Nie! Nie!''

Aż zmożony ich bohaterstwem i własną wściekłością zachrypiał:

„Sitzen!''

Ledwie już dyszał ze zmęczenia i wsparty o katedrę oblatywał nienawistnemi oczyma te głowy uparte, te twarze pocięte sinemi pręgami i zalane krwią, lecz nim się zupełnie uspokoił, gdzieś z ostatniej ławki podniosła się jakaś dziewczynka; miała ośm lat, różową buzię, niebieskie oczki, lniane warkoczki, zaplecione nad czołem i wielką, trwożną powagę w twarzyczce — podeszła do niego i wyciągając to jedną to drugą rączkę, szepnęła płaczliwie:

„Ja jeszcze nie dostałam!''

Grzmotnął ją trzciną przez rączkę aż jej zwisła bezwładnie, ale wyciągnęła drugą i już bezprzytomnym pełnym łez i bólu głosem — powtarzała uparcie:

„Ja też Polka! Ja też nie będę po niemiecku!''

Nauczyciel jakby oszalał i tak ją zaczął bić, że dziewczynka zawrzeszczała przeraźliwie, a za nią wybuchnęła cała szkoła; szloch zatrząsł murami, spazmatyczne płacze i krzyki, prośby i dziecięce lamenty, sto rąk wyciągnęło się do nóg, całowały jego buty,ale on nie zważał na to i bił zapamiętale, a dziewczynka, już nieprzytomna,— wciąż wyciągała okaleczałe rączyny i wciąż, jednako, automatycznie wołała:

„Nie będę po niemiecku! Nie będę! Nie będę!''

Władysław St. Reymont.

Czy potrzebujesz czystego mydła?

Jeżeli potrzebujesz czystego mydła do kąpieli, do toalety, do kąpania dzieci i niemowląt, do mycia głowy lub do golenia — to Severy Mydło Lecznicze Skórne będzie dla ciebie najlepszem. Jest to mydło zupełnie czyste, lecznicze i antyseptyczne, dające najlepsze rezultaty w każdym przypadku. Na sprzedaż w każdej aptece. Cena 25 centów. Kawałek próbny wyślemy przez pocztę każdemu, kto nadeśle swój adres i markę dwucentową. Adres: W. F. Severa Co., Dept. W. — Cedar Rapids Iowa.

Smutno mi Boże!

Smutno mi Boże! Dla mnie na zachodzie
Rozlałeś tęczę blasków promienistą
Przedemną gasisz w lazurowej wodzie
Gwiazdę ognistą.
Choć mi tak niebo Ty złocisz i morze,
Smutno mi Boże!

Jak puste kłosy z podniesioną głową,
Stoję rozkoszy próżen i dosytu:
Dla obcych ludzi mam twarz jednakową,
Ciszę błękitu.
Ale przed Tobą głąb serca otworzę,
Smutno mi Boże!

Jako na matki odejście się żali
Mała dziecina, tak ja płaczu bliski,
Patrząc na słońce, co mi rzuca z fali
Ostatnie błyski:
Choć wiem, że błysną jutro nowe zorzé,
Smutno mi Boże!

Dzisiaj na wielkiem morzu obłąkany,
Sto mil od brzegu i sto mil przed brzegiem
Spotkałem lotne w powietrzu bociany
Długim szeregiem.
Żem je znał kiedyś na polskim ugorze,
Smutno mi Boże!

Żem często dumał nad mogiłą ludzi,
Żem nie znał prawie rodzinnego domu,
Żem był jak pielgrzym, co się w drodze trudzi
Przy blaskach gromu,
Że nie wiem, gdzie się w mogiłę położę,
Smutno mi Boże!

Ty będziesz widział moje białe kości,
W straż nie oddane kolumnowym czołom,
Alem jest, jako człowiek, co zazdrości
Mogił.... popiołom,
Więc, że nieznane gotujesz mi łoże,
Smutno mi Boże!

Kazano w kraju niewinnej dziecinie
Modlić się za mnie codzień, a ja przecie
Wiem, że mój okręt nie do kraju płynie,
Płynąc po świecie.
Więc, że modlitwa dziecka nic nie może,
Smutno mi Boże!

Na tęczę blasków, którą tak ogromnie
Anieli Twoi w niebie rozpostarli,
Nowi gdzieś ludzie sto lat będą po mnie,
Patrzący, m....
Nim się przed moją nicością ukorzę,
Smutno mi Boże!

Juljusz Słowacki.

Podczas upałów.

Używaj Severy Proszku do nóg, jako środka przeciwko poceniu się, bólowi i puchnięciu nóg. Zapobiega on pękaniu skóry i usuwa dokuczliwy zapach potu,— tak, że stopy i obuwie są zawsze suche a bólu żadnego niema. Cena 25 centów za pudełko. Próbkę wysyłamy pocztą każdemu, po otrzymaniu adresu i marki dwucentowej. Nasz adres: W. F. Severa Co., Dept., W. — Cedar Rapids, Iowa.

EKWILIBRIUM.

Dopóki każdy organ w waszym organizmie spełnia swą pracę regularnie, możemy twierdzić, że całe ciało zachowuje swe ekwilibrium, lub mówiąc wyraźnie, zachowuje równowagę. Jeżeli jeden z organów nie chce spełniać swej pracy, to ta równowaga będzie zachwiana, a stan taki nazywamy chorobą.

Przyjmując pod uwagę, że zwykle równowaga ta jest zakłócona w systemie trawienia przed innymi, to powinniśmy mieć na celu stałe pilnowanie tych organów i jak tylko zauważymy najmniejszą nieregularność, należy używać Trinera Amerykański Eliksir Gorzkiego Wina. Lekarstwo to nie pozwala żadnemu z organów trawienia pozostawać w bezczynności— ono pobudza je do żywszej działalności, gojąc i wzmacniając jednocześnie. Jest to pewne lekarstwo w chorobach żołądka, kiszek, krwi i nerek, faktycznie, we wszystkich chorobach, gdzie naturalny środek wzmocnienia jest potrzebny. — W aptekach i u Jos. Trinera. 616—622 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

Za prędko żyjemy.

Życie ludzkie jest bezustannym borykaniem się z losem i gonieniem za pieniędzmi, zwłaszcza tu w Ameryce. Z tego powodu pochodzi upadek sił cielesnych i duchowych. Stwierdzają to wszyscy bez wyjątku lekarze i uczeni; tem ciągłem uganianiem się za szczęściem, a zaniedbywaniem zdrowia fizycznego tłómaczyć należy wszelkie niedomagania cielesne, jak ból głowy, nerwowość, brak apetytu, zatwardzenie i wogóle wszelką słabość fizyczną. Ludzie przedwcześnie się starzeją i schodzą przedwcześnie do grobu. Jak temu zaradzić? Dręczonemu ciału trzeba drobnemi ilościami dostarczać soków wzmacniających. Na wystawie lekarskiej we Lwowie, 1907 r., za najlepszy pod tym względem środek uznano słynne Wino Częstochowskie i nagrodzono je Medalem Złotym. Kto więc chce dożyć lat sędziwych przy dobrym zdrowiu i siłach, niech zawsze i wyłącznie używa na wyżej wymienione choroby, Wina Częstochowskiego. Dostać je można w aptekach, u agentów lub u właścicieli: A. Skarzyński & Co., Buffalo, N. Y.

— **Trzymaj się czysto** — tak wewnętrznie jak zewnętrznie; — zachowuj w zdrowym stanie wnętrzności i wątrobę zapomocą Kotwicznych pigułek Kongo. Wtenczas nie będziesz miał zatwardzenia ani stąd pochodzących dolegliwości. Uważać na to, aby były prawdziwe, z kotwicą na butelce, naszym zapisanym znakiem handlowym. F. Ad. Richter & Co., 215 Pearl str., New York. N. Y.

HUMOR i SATYRA.

Ze sądu.

Sędzia: — Skazani jesteście na 20 lat więzienia i natychmiastowe aresztowanie. Czy macie jeszcze co do powiedzenia?

Zasądzony: — Owszem, prześwietny sądzie; proszę zawiadomić moją żonę, ażeby dziś na mnie nie czekała z obiadem.

Grzeczny chłopaczek.

W napełnionym tramwaju Karolek siedzi na kolanach swego papy. W tem wchodzi młoda dama. Karolek zeskakuje z kolan, kłania się grzecznie i powiada:

— Czy mogę służyć pani mojem miejscem.

Między Kumoszkami.

— Nie wie pani czego to Franciszek taki podrapany?

— Ano — bawił się z kotem i tak go żona podrapała.

W koszarach galicyjskich.

Kapral: — Rekrut Kicała! Na co żołnierz ma głowę?

Rekrut: — Melduję posłusznie — do myślenia.

Kapral: — Głupiś! — Żołnierz ma na to głowę, aby mu halsbinda nie poszła za wysoko i aby miał na co czako włożyć!

Podczas instrukcyi w koszarach.

Pan porucznik do żołnierzy: — Kto złamie przysięgę wojskową na wierność, tego napędza się z wojska, prócz tego idzie do kryminału, a nadto i na tamtym świecie może mieć różne nieprzyjemności.

W domu pewnego dziedzica bawi się towarzystwo. Wtem przychodzi mały Józiek do jednego z kawalerów i szepce mu do ucha:

— Nie pij pan tak wiele wina!

— Czemu?

— Bo mama mówiła, że gdy będziesz pan podchmielony, mają się odbyć zaręczyny z naszą Jadwisią.

Fatalne pytanie.

Narzeczony: — Czy sądzisz, droga Marysiu, że pensya, jaką otrzymuję, dla ciebie wystarczy?

Narzeczona: — Dla mnie, złoty Jasieńku, starczy — ale z czego ty chcesz żyć?

Względny małżonek.

Małżonek (który późno wieczorem wróciwszy z szynkowni, dostał od swej lepszej połowicy tęgą burę, woła do swych płaczących dzieci):

— Do kaduka, bądźcie że cicho, bębny zapamiętałe — bo wcale nie mogę zrozumieć, jak mama wyzywa.

Udał się.

— Pan radca ma tylko jednego syna?

— A tak, ale on żyje i kosztuje mnie za trzech.

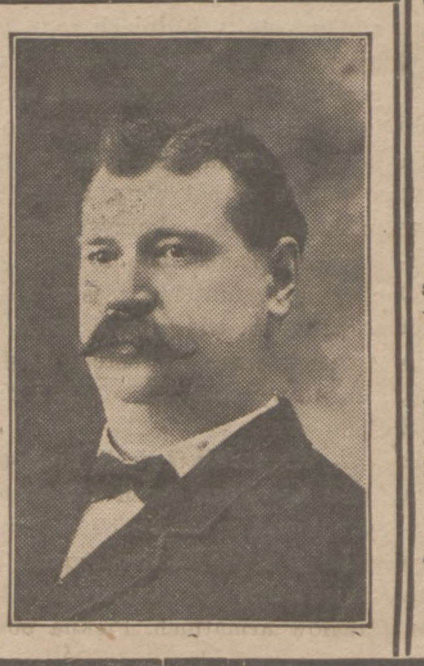
W życiu człowieka

zdarzają się niekiedy trudności, które napozór trudno przezwyciężyć, lecz po niejakimś czasie okazują się tylko błahostką, a człowiek, przełamawszy je, staje się wszechwładnym Panem wszechświatu. Jednakowoż największą zaporą, najwęcej nieznaną i najniebezpieczniejszą stroną badań i wogóle nauki były zawsze i są wszelkie choroby. Człowiek, dosko nale znając cały wszechświat, nie zna siebie samego dość dobrze, aby danej chorobie czy też słabości zapobiedz. Od niepamiętnych czasów ludzkość starała się zwalczyć tę przeszkodę, albowiem jeszcze w czasach starożytnych słynni mędrcy i uczeni badali ciało ludzkie i uważali zdrowie za najdroższy skarb człowieczeństwa. To też z czasem człowiek poczynił tak znacznt postępy, szczególniej zaś w ostatnich czasach, że sztuka lekarska czyni obecnie poprosetu cuda. Najnowsze elektryczne maszyny, słynne promienie „X'', a wreszcie i chemja — szystko to uprzystępnia zbadanie choroby i całkowite wyleczenie. Jedynym więc za kałdem, gdzie wszelkie te udoskonalenia są już zaprowadzone, a właściwie jedyną uczciwą i znakomitą lecznicą jest Collins New York Medical Instytute, mieszczący się pod No. 140 West 34th Str. w Nowym Yorku. Znajdziecie tam wszystko, co tylko medycyna i najnowsze metody oraz ulepszenia wymagają i zostaniecie nadzwyczaj szybko wyleczeni. We wspomnianym zakóadzie znajdują się lekarze najdoświadczeńsi, najsłynniejsi Profesorowie, a wszystko ludzie, zasługujący ze wszech miar na ogólny szacunek i zaufanie. — Instytut ten w zupełności jesa godzien miana najlepszego w Ameryce, jeśli się zaś chcecie o tem przekonać, udajcie się tam osobiście lub piśmiennie.

PAMIĘTAJ O POLSKIEJ MOWIE I KOCHAJ JĄ!

— **Gdzie nie chodzić? — Biznesista nie ogłaszający się w polskiej gazecie widocznie o Polaków nie dba, bo nie zaprasza ich do siebie jak inni. Polacy i Polki, nie narzucajcie się tym, którzy o was nie dbają!**

JEDYNY POLSKI HURTOWNY SKŁAD
Win, Wódek, Likierów, Piw
krajowych i zagranicznych

F. Posłusznego
S. S. 1109 Carson str.
Zawiadamiam Szan. Publ., iż skład mój zaopatrzony jest zawsze w wielki zapas
Win, Wódek i Likierów
które sprzedaję po niskich cenach. Zamówienia pocztą miasto wysyłam punktualnie i opłacam przesyłkę.
Popierajcie Rodaka!
Towar dobry!
Najniższe ceny!

Lilley Uniformy
Umundurowania i t. d. dla Polskich Towarzystw są wyrabiane ściśle według reguł. Są one najdoskonalsze i wytrwałe, jakie można kupić.
CENY UNIFORMÓW NIGDY nie były niższe jak obecnie.
Piszcie po katalogi i opisy.
Pittsburg Office: 410 FERGUSON BLDG
QUINTARD JONES, Rep. - -
The M. C. LILLEY & CO.
COLUMBUS, OHIO.

Bell Telefon w mieszkaniu 1784 W. Highland. Telefon w pracowni P. & A. 1611 K.
Roboty wykonuje starannie, Dajemy obliczenia.
Fred. A. Buel Comp.
Wykonuje roboty plumberskie, zakłada rury gazowe i kanałowe także roboty blacharskie, różne roboty z kopru i polewanej blachy.
Można rozmówić się po polsku.
3223 Brereton Ave., obok Publicznej Szkoły, Pittsburg, Pa.
Reperacye wykonuje starannie. Najlepsza robota za najniższe ceny.

GRUNTA PRAWIE DARMO.
Najlepsze i najtańsze farmy, w Stanie Tennesee, w polskiej parafii św. Józefa w Stowers, blisko kolei (Sunbright), można dostać od **5 do 15 dolar. za akier.** Kto kupuje ziemię do tego należy wszystko co na wierzchu i pod ziemią. Bogate pokłady węgla. — Wielka sposobność dla polskiego biznesisty który ma gotówke i umiałby prowadzić departamentowy skład i pocztę. Rocznego obrotu $55,000.00, można kupić tanio, za pół ceny, jak warte. Sztor na dwa piętra 80x50, spichrz 50x30, murowana piwnica, budynek do soli, budynek do powideł, budynek do drzewa i węgli, obory, dom osobny o dwu piątrach (13 pokoi), sad, ogród, 100 akrów ziemi — do sprzedania za 6,000 dolar., 3,000 dolar. gotówka a reszta na 6 procent. Same budynki warte są te pieniądze Ten kto kupi zrobi wielki interes lecz musi mieć gotówkę do prowadzenia Zgłoszenia listownie do właściciela lub reprezentanta.
Farmy można kupić na wypłaty, a rodzi się tutaj pszenica, żyto, owies kukurydza (corn), kartofle, pomidoay, kapusta, groch i wszelkie jarzyny.
Kto zakupi famę 100-akrową temu dajemy bilet kolejowy darmo. Należy kupić bilet kolejowy do Sunbright, Tenn., a do Stowers końmi, lecz dwa dni wpierw trzeba donieść listownie, aby wiedzieć kiedy wyjść naprzeciw.
Właściciel: A. Stefanowicz, Stowers, Tenn. Reprezentant: M. Budrunas, 401 4-th ave. Homestead, Pa.
Wszelkich informacyi udzieli Reprezentant:
A. KAZMIERSKI, 335 Hancock st., Pittsburg, Pa.

Dr. S. GOLDMANN
406 Grant str., Pittsburg, Pa.
ukończył cesarsko-królewski uniwersytet w Wiedniu, były wojskowy lekarz cesarsko-królewskiej armii w Austryo-Węgrzech. Dr. Goldmann jest jedynym po polsku mówiącym lekarzem europejskim w Pittsburgu, który prowadzi rzetelną praktykę i nie okłamuje ani zdziera ludzi za swoją usługę.
Godziny ofisowe: od 9—12 przed poł. od 1—6 po poł. W Niedzielę od 9—12.
Leczy wszelkie choroby i jest specyalistą w chorobach sekretnych i skórnych obojga płci. Gdy potrzebujecie dobrego i uczciwego lekarza, to udajcie się do Dr. Goldmanna z największem zaufaniem osobiście lub listownie. Pamiętajcie adres:
Dr. S. GOLDMANN, 406 Grant St., Pittsburg, Pa.

Obiady i Przekąski smaczne i zdrowe
Najlepsze Cygara i Tobisy
Jan Drożyński
HOTEL, BUFET I RESTAURACYA
Posiada Piwa, Wina i Likiery krajowe i zagraniczne
3119-21 Brereton Ave. Pittsburg, Pa.

Zakład Leczniczy
NEBIROS Medical Cure
3210 Forbes St. Pittsburg, Pa.
NEBIROS LECZNICZY ZAKŁAD znany jest tysiącom ludzi. Dawniej znajdował się w New Yorku przy 25ej u., obecnie przeniesiony został do Pittsburga pod numer 3210 przy ulicy Forbes St., i otwartym został dla ludzi potrzebujących porady lekarskiej.
NEBIROS LECZNICZY ZAKŁAD zawdzięcza swoje dobre imię znakomitemu leczeniu, szybko wyleczymy każdą chorobę jeżeli jest jeszcze do wyleczenia, a jest wielu ludzi którym w zakładzie wyleczonych są najlepszą rękojmią dla nas,
NEBIROS LECZNICZY ZAKŁAD sprowadza najcenniejsze i najlepsze rośliny z kraju, Egiptu, Azyi, i tymi roślinami leczymy bardzo skutecznie wszelkie choroby. Przedewszystkiem zyskaliśmy uznanie w leczeniu zastarzałych chorób moczowych i żołądkowych. Z dobrym skutkiem leczymy również suchoty i wszelkie inne choroby. jakoteż tajne choroby męskie i kobiece. Skutecznie leczymy reumatyzm, świerzb z opilstwa a także wszelkie choroby u dzieci.
NEBIROS LECZNICZY ZAKŁAD otwarty jest codziennie od godziny 9ej rano do godziny 6ej wieczór. W niedzielę i święta jest zakład również otwarty.
DO NEBIROS LECZNICZEGO ZAKŁADU dojechać można tramwajem z Forbes St. lub Fifth Av i wysiąść na Craft Ave. i zwrócicie się dwa domy na Forbes St. a będziecie w zakładzie. Na listy odpowiadamy natychmiast. Chorzy mogą się leczyć w naszym zakładzie.

KRONIKA MIEJSCOWA.

— **Piknik** na korzyść Ochronki w Emsworth, Pa. udał się. Oto zda nie wszystkich biorących udział w tej zabawie. Udał się, gdyż w pierwszym rzędzie mieliśmy piękną pogodę, udał się, gdyż do 2500 osób zebrało się na gruncie Ochronki, udał się, gdyż wszystko odbyło się wzorowo spokojnie, udał się, gdyż dochód doniesie może do 2 tysięcy dolarów, a udał się, iż cel pikniku jest wzniosły, a serca ludzkie nie zamknięte ku wspomożeniu opuszczonych. Od samego rana, już to koleją, już to tramwajami spieszyły gromadki osób ku Emsworth. Na pierwszy rzut oka można było zobaczyć, iż komitet pod bacznem okiem Wiel. ks. C. Tomaszewskiego nie zaniedbał niczego, by gości i uraczyć i zabawić. Dobrze zorganizowany komitet jak w zegarku pełnił swe dobrowolnie przyjęte obowiązki, to też przez cały czas nie spostrzeżono zamieszek i nieporozumień jak to się zwykle zdarza na tego rodzaju zabawach.

Bawiono się też dobrze. Młodzież zapełniła obszerną salę do tańca i przy dźwiękach może mniej fortunnie wybranej orkiestry, tańczono do upadłego, pokrzepiając się lodami, wodą sodową, popem, w tuż przy sali do tańca urządzonym straganie chłodzących napoi.

Na innem znów miejscu koło szczęścia jedno i drugie, szczęśliwym uśmiechało się wygraną w postaci rozmaitych ładnych przedmiotów lub wyrobów mennicy Washingtońskiej.

Tuż za siedzibą głównego kasyera, wspaniale wydającego czeki, urządzona kręgielnia, łeb murzyński, wygrywki lasek, noży i td. za pomocą kółek, ściągały ochotnych a śmiechy zadowolenia i okrzyki aż nadto dobrze świadczyły o zabawie swobodnej, niewymuszonej.

Lecz idźmy w drugi koniec. — Tam gdzie był pierwszy dom polskiej ochronki, obrała sobie siedzibę kuchnia, obficie we wszelkie spożywcze artykuły zaopatrzona. Z prawdziwym apetytem zajadano tu różne przekąski, a smakowicie przyrządzone różne pieczenie ściągały nawet tych, którzy z domów poprzywozili różne specyały. Skrzętny poszukiwacz znalazł tam nawet przetwory jęczmienia i mógł pokrzepić zwątlone siły.

Obfitość wszystkiego, dobre rozmieszczenie, co w tak obszernym parku można było znakomicie urządzić, swoboda, i ta myśl przewodnia, iż każdy ten cent wydany idzie na dobro tej polskiej Instytucyi zlewały się w jedno wielkie uczucie zadowolenia z dnia pięknie i dobrze spędzonego. Wielu Wiel. księży przybyło do Emsworth nie tylko z Pittsburga, lecz z okolicy, biorąc żywy udział we wszystkich zabawach i grach.

Mimo takiej ilości osób nie było wypadku, nie było kłótni, nie było, jak to często się zdarza, bijatyki, choć jak wspomnieliśmy, lubownicy gambrynusa, mogli pofolgować sobie.

Zabawa ta pozostanie na długo wspomnieniem przyjemnem, a urządzający pikniki mogą brać wzór w jaki sposób takie zabawy urządzić.

Z przykrością zauważyliśmy tylko, iż wielu, którzy tylko słowa przygany mają na ustach dla tej pięnej instytucyi, nie przybyło, a byliby napewno innego zdania.— Sarkać, rzucać błotem oszczerstwa niedomówienia i td. to czynią ludzie mali, płytcy, nie potrafiący się wznieść ponad sferę ciasnego swego umysłu. Niektórzy nawet mogliby coś zrobić, lecz zakreśliwszy sobie tak szczupłe kółko działania i myślenia, obracając się w niem z taką ostrożnością, jakby nosili bańkę szklanną na głowie. Lecz mniejsza z niemi, jest wiele serc podniosłych, wielu takich, o których ci matadorzy z pogardą się wyrażają, ci niepozwolą by dzieło miłosierdzia miało szwank ponieść.

Zabawa poniedziałkowa wykazała dobitnie, iż polski Sierociniec ma przyjaciół, na których oprzeć się może, a znajduje grunt trwały i pewny.

— **W tych dnaich** jadąc na tramwaju Agent „Wielopolanina" P. S. Komorek w jednej chwili zesłabł tak mocno, że musiano go odstawić do Mercy Hospital.

— **Zwracamy uwagę** Szan. Czytelnikom na ogłoszenie składu Goldsteina. Skład Goldsteina został w ostatnich dniach zaopatrzony w wielki wybór obuwia i obecnie obuwie to sprzedawać będzie po cenie fabrycznej. Wszystko obuwie, sprzedawane będzie w tym tygodniu o pół ceny taniej niż przedtem. Warto korzystać ze sposobności. Także inne towary, jak ubrania, galanterya męska i łokciowizna .będzie sprzedawane po zniżonej cenie. Goldstein Departamentowy sład 2720, 2722 i 2724 Penn ave.

— **Wspaniale święcił** Pittsburg dzień 4go lipca, dzień 133 rocznicy ogłoszenia wolności i niepodległości Stanów Zjednoczonych. W poniedziałek ze świtem dano 100 strzałów armatnich. Piękna pogoda przyczniła się dużo, iż co żyło wyszło z domów. Ruch olbrzymi panował. Tramwaje przepełnione. Każdy spieszył do parków, gdzie miano mowy i różne popisy. Mase flag powiewało na domach jak dłu gim i szerokim Pittsburg.

Lecz największą atrakcyą były ognie sztuczne puszczane kosztem miasta prawie we wszystkich parkach, najśliczniejsze jednak w parku Shenley. Setki tysięcy ludu zgromadz. się podziwiać wytwory pyrotechników, bo też rzeczywiście wysadzono się jak nigdy przedtem.

Z okazyi uroczystości 4go lipca Pittsburg zyskał największą flagę na świecie. Flaga ta 180 stóp długości a 90 szerokości zawisła między sądem a budynkiem Fricka. Olbrzymią flagę podziwiały jeszcze we wtorek dziesiątki tysięcy ludu, lecz musiano ją zdjąć, gdyż wskutek wiatru i ciężaru flagi omało nie oderwała się grożąc poważnem niebezpieczeństwem.

Strzelaniny nie było wiele, gdyż surowe przepisy wydano, a policya baczyła, by nie dopuścić do wybryków. Jednak nie odbyło się bez wypadków. O ile zanotowano to wypadków lżejszego i cięższego pokaleczenia zaraportowano 34,a jeden wypadek śmierci 3 miesięcznego dziecka, które na ręku matki zostało zabite kijem spadającej rakiety. Matka trzymając dziecko na rękach przyglądała się ogniom sztucznym i po chwili eksplozyi rakiety w obłokach, uczuła drgnięcie dziecka. kij rakiety spadając fatalnym trafem ugodził dziecinę w głowę łamiąc czaszkę. Szybka pomoc lekarska na nic się zdała i dziecię zmarło w kilku minutach.

— **W sobotę** dnia 10 lipca b.r. urządza Tow. Rycerzy św. Kazimierza piknik na farmie cb. Stahn w Mt. Washington. Korzyść z pikniku obróconą zostanie na zakupno chorągwi. Mamy nadzieję, iż wielu znajdzie się chętnych, którzy wezmą udział w tej zabawie.

— **W poniedziałek** wieczorem zmarł w Allegheny „Sam" Luty, stary publicysta, znakomity znawca stosunków robotniczych.

Samuel Luty ur. się w roku 1866 w Pittburgu, po ukończeniu szkół rozpoczął zawód dziennikarski, który przez lat 30 prowadził, wybijając się na pierwszorzędnego znawcę spraw robotniczych.— Do roku 1906 pracował przy kilku gazetach, a w roku 1889 został powołany na sekretarza Stowarzyszenia blacharzy (American Tin Plate Association). W roku 1906 przeszedł jako redaktor do „Industrial World" i na tem stanowisku zmarł.

DROBNE OGŁOSZENIA.

PRACA.

— **Potrzeba** dziewczyny do domowej roboty, dobra sposobność dla chcącej się nauczyć krawieczyzny damskiej. — Zgłosić się do: **H. Wołowska,141 Flower ave.,** blisko **2nd ave. Pittsburg, Pa.** (27

— **Czerstwy umysł,** dobra strawność, zdrowa wątroba i doskonały apetyt należą do błogosławieństw, które sprowadzają Dra Richtera Kotwiczne pigułki Kongo na zatwardzenie i wzdęcie. 25 i 50 centów. Kotwica na butelce jest znakiem prawdziwości. F. Ad. Richter & Co., 215 Pearl str. New York.

— **Młody Polak** z pod ruskiego zaboru poszukuje zajęcia jako malarz. Zgłosić się do **„Wielkopolanina" 56—22nd str, Pittsburg, Pa., lub też do J. Matuszyński, 150 Fayette str. Philipsburg, N. J.**

— **Organista** trzeźwy i moralny, nauczyciel śpiewu i dyrygent chórów kościelnych podług gregoryańskich i figuralnych nut, — poszukuje posady. — Oferty z wszelkiemi warunkami uprasza: — **The Organist, 418 — 4th ave., Homestead, Pa.**

— **Organista** z ukończoną szkołą organistowską przez cztery lata,— posiadający głos silny barytonowy umię chór prowadzić i lekcyę muzyki udzielać. — **Łaskawe zgłoszenia do Redakcyi „Wielkopolanina" 56—22nd str. Pittsburg, Pa.**

— **Organista** uzdolniony dobrze w muzyce i w prowadzeniu chóru kawaler, poszukuje posady, Zgłosić się do Wielkopolanina. (27

NA SPRZEDAŻ.

— **Na sprzedaż** dwa domy o jedenastu stancyach tylko $3.000.— Zgłosić się do: **Marohn i Kaźmierski., 335 Hancock str.**

— **Na sprzedaż** dwa domy w okolicy zamieszkałej przez polaków — 4 stancye do wynajęcia. — Zgłosić się: **Marohn i Kaźmierski, 315 Hancock str.**

LOTY! LOTY!!
W ETNA PARKU!
Tylko do 1go Lipca można jeszcze loty kupić po starej cenie, później podrożeją od $25 do $50, a więc spieszcie się i korzystajcie ze sposobności. — Zgłosić się do Biura na miejscu lub do Dr. L. Sadowskiego, 2625 Penn ave., Pittsburg.

Poszukiwanie.

— **Poszukuje** swojej córki Maryanny Lewandowskiej, — która przeszło pięć lat jak wyjechała do Pittsburga i od czasu tego nie dała żadnego znaku życia o sobie. Jestem owdowiały i w podeszłem wieku i chce podzielić majątek pomiędzy dzieci i chcę ażeby i ona otrzymała swą cząstkę na równi z drugiemi. Zgłosić się: **L. Lewandowski, Everson, Pa.**

— **Nauczyciel** z ukończonem Seminaryum nauczycielskiem z egzaminem kwalifikacyjnym. Może także uczyć po angielsku, grać na organach i uczyć śpiewu figuralnego. Poszukuje posady. — Oferty proszę na adres: **Teacher-Organist, P. O. Box 275 Export, Pa.** 28

Poszukuję Heleny Gubernard, znikła 18 maja r. b. pozostawiając małe dziecko u mnie bez żadnej opieki, mąż jej również wyjechał, ktobykolwiek o niej wiedział, proszę donieść do:
Michał Pyzik,
Winter str., No. 136, New Britain,Conn

Czas płacić za „Wielkopolanina".

JEDYNA POLSKA APTEKA
w Braddock i okolicy
B. J. CZYŻEWSKI
Aptekarz
1102 Washington Ave., Braddock Pa.
Wszelkie Zioła i Leki tutejsze i europejskie. Wykonujemy recepty od wszystkich doktorów.

Polska Narodowa Apteka
Ma na składzie Lekarstwa wyrabiane w Krakowskiem Laboratoryum, — jakoteż wszelkie zioła i korzenie ze starego kraju.
Wykonujemy Recepty
wszystkich doktorów.
Również utrzymujemy świeże lekarstwa krajowe.
45 PLUMMER UL. PITTSBURG, PA.

Dr. Tad. Starzyński
2801 Penn Ave. Pittsburg, Pa.
nad apteka.
Można mnie zawołać telefonem z każdej apteki w Pittsburgu.

3 Główne Zakłady - Fotograficzne
POD FIRMĄ
K. G. CIEŚLAK
znajdują się
2737 Penn Ave., Pittsburg, Pa.
zaraz przy kolei i 28 ul.
Narożnik 12-tej i Carson ulicy
na Stronie Połudn. Pittsburg. Pa.
710 Braddock Ave., Braddock Pa.
Za piewszorzędne wykonanie fotografij zakład gwarantuje.

Recepty moją specyalnością
Bell 9235-J V. P.&A. 76 McKeesRocks
Jedynie prawdziwą
POLSKĄ APTEKĘ
utrzymuje
Stan. Szarzynski
319 Helen St. McKeesRocks, Pa.
Wina lecznicze
Różne Leki
Starokraj. Zioła i Korzenie.

-Za dolara najwięcej kupisz u-
Goldsteins
BIG DEPARTMENT STORE
2720-2722-2724 PENN AVE.
Słowo, na które wszyscy czekają
Czas na zniżenie cen
już nadszedł, dlatego każdy powinien się przygotować na naszą
LIPCOWĄ SPRZEDAŻ
rozpoczynającą się
w sobotę 10-go Lipca
1/4, 1/2 i 2/3
zniżyliśmy ceny na towarze.
Przyjdźcie a oszczędzicie pieniądze.

Istnieje od r. 1872. Ma 37 lat doświadczenia i uznania
LOUIS MOESER Co.
BANK I AGENCYA
616 Smithfield St., Pittsburg, Pa.
Najlepsze linie okrętowe.
pomiędzy
Baltimore, New Yorkiem i Philadelphią. a Bremen, Hamburgiem, Rotterdamem, Antwerpen, Tryestem, Libawą,
oraz wszelkimi innymi portami są przez nas zastępowane na Pittsburg i Okolicę. — Każdy, kto u nas kupuje kartę okrętową, płaci tylko
Właściwą Cenę!!
ustanowioną przez kompanię okrętową i otrzymuje prawdziwe objaśnienia tyczące się podróży. Kto nie wierzy nam, lecz byle partakowi, tego spotka zawód w podróży.
Wielu się już o tem przekonało. Wolę stracić kostumera, niż sprzedać mu szyfkartę na zasadzie kłamliwych twierdzeń. — To jest moja zasada.
R. S. Abczyński, odpowiedzialny agent.

F. A. PIEKARSKI C. W. SYPNIEWSKI
Piekarski & Sypniewski
ADWOKACI
St. Nicholas Building. Grant St. nar. 4th Ave.
Bell Tel.: 4478 COURT. Pittsburg, Pa.

OGIEŃ

to straszny żywioł, niszczy wszystko
dlatego ubezpieczajcie swoje domy i meble w znanej agencyi
Marohn i Kaźmierski
335 Hancock Str. 6 warda na górach Pittsburg, Pa.

MIESZKANIE: 95 South 15th St.
Bell Phone 92-L Hemlock P. & A. 1111-G.
Bell Phone 667-J. Hemlock
DR. T. A. STARZYNSKI
w budynku nad Polskim bankiem
Nar. S. 12-tej i Carson ul. Pittsburg, Pa.

Najstarsza Polska Apteka na Gorach.
Bell 9091 Fisk. P. & A. 471-R.
A. KARABASZ
APTEKARZ
3053 Brereton Ave. Pittsburg, Pa.
Najstarsza Polska Apteka na Gorach.

Recepty są naszą specjalnością.

Utrzymuje różne starokrajskie i amerykańskie zioła i korzenie.
JEDYNIE PRAWDZIWIE POLSKĄ
APTEKĘ
przy Penn Ave. utrzymuje
Rob. Cwiklinski
pod numerem
2627 Penn Ave. Pittsburg, Pa.
TELEFON P. & A. 2312 M.

Telefon do ofisu: P. & A. 4711 Main
Telefon do mieszkania: P. & A. 321 R.
POGRZEBOWI
Ratajewski & Olszta

urządzają pogrzeby po cenach umiarkowanych
Wynajmują Powozy na wesela, chrzciny i inne okazye
Usługa szybka i staranna.
Ofis: 2708 Penn Ave.
Mieszk.: 3038 Brereton Ave.
PITTSBURG, PA.